

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2552

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2552

กิ่งอ้อ มะลินิล. (2552). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.สุภาพร ธนะชานันท์, อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะเดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด 2) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญและปริมาณการดำเนินงานตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นประเภทต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 476 คน เป็นนักเรียนชาย 241 คน นักเรียนหญิง 235 คน เป็นนักเรียนจากโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 1 โรงเรียน จำนวน 258 คนและโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 1 โรงเรียน จำนวน 235 คน ที่มีความใกล้เคียงกัน ทั้งด้านสถานที่ ประเภท ขนาดของโรงเรียนและภูมิหลังของนักเรียน

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา กำหนดขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ตัวแปรอิสระชุดต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร คือ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา 2) จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร คือ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี 4) ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร คือ ประเภทโรงเรียน เพศ ผลการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา และตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมการประหยัเวลา 2) พฤติกรรมการประหยัค่าใช้จ่าย รวมตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ 19 ตัวแปร เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1) วิวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Two-way ANOVA และ Three-way ANOVA และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' Method) 2) วิวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) ทดสอบสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ 5 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติกระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนเพื่อให้ผลวิจัยที่ชัดเจนที่สุด

ประการที่สี่ นักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัค่าใช้จ่ายมาก พบในกลุ่ม 1) กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง 2) กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงพบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง 3) กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัจากโรงเรียนมาก พบในกลุ่มนักเรียนรวม 4) กลุ่มนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัจากครอบครัวมากหรือกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบในกลุ่มสำคัญ ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 5) กลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและเห็นแบบอย่างการประหยัจากครอบครัวมาก พบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่เรียนโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 6) กลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบในกลุ่มนักเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่เรียนโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ 7) กลุ่มนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัจากครอบครัวมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบในกลุ่มสำคัญ ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่เรียนโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง

ประการที่ห้า ตัวทำนายในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 11 ตัวแปร ร่วมกันทำนาย 1) พฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัเวลา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเห็นแบบอย่างการประหยัจากครอบครัว และสุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนายสำคัญตามลำดับที่สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัเวลา โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 37.9 ในกลุ่มรวม ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 71.1 ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัจากโรงเรียน และการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี เป็นตัวทำนายสำคัญตามลำดับที่สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัเวลา 2) พฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัค่าใช้จ่าย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง การ

จากผลการวิจัยโดยรวมจึงเสนอแนะให้ 1) นำจิตลักษณะด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ไปสร้างเป็นกิจกรรมต้นแบบ และนำไปทำการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล เพื่อสามารถนำกิจกรรมต้นแบบเหล่านี้ไปใช้กับนักเรียนลักษณะเดียวกันนี้ได้อย่างเหมาะสมในวงกว้างต่อไป 2) ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดกับนักเรียนและควรดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพราะพบผลเด่นชัดว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีทักษะคิดที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีสูง มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจด้านเวลาและค่าใช้จ่ายมาก พบผลสำคัญในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ซึ่งจะส่งผลดีต่อทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งทางตรงและทางอ้อม

PSYCHO-SOCIAL FACTORS CORRELATED TO SECONDARY SCHOOL STUDENTS'
PROPENSITY TO SAVE AS A PRINCIPLE OF THE SUFFICIENCY
ECONOMY PHILOCOPHY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

May 2009

King-or Malinil. (2009). *Psycho-social factor correlated to secondary school students' Propensity to save as a principle of the sufficiency economy philosophy*. Master Thesis, M.S. (The Master of Science degree in Applied Behavioral Science Research). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr.Supapron Thanachanan, Ms.Usa Srijindarat.

This research is to study the relationship in 2 main points 1) Studying the relationship between the factors in the society and the original mind in secondary students referring to the behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy 2) To identify the important factors and the quantity to forecast the behavior following to the situation and the behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy in secondary students. Sample of this study were 476 of students in secondary school, consisted of 241 boys and 235 girls. All of the samples were 258 students from a sufficiency modeling school, and 235 students from sufficiency not modeling school. Both schools were relatively the same in the location, types of school, size, and the background of students.

There were 4 independent variables being used in this research, besides these variables were assigned as a conceptual framework referring to the Interactionism Model. Those are 1) The situation which was consisted of 5 factors was the loved and reasoned child – rearing practices from parents, having parental modeling, save training from school, and Buddhism practices 2) The Psychological traits which was divided into 3 factors: good mental health, need for achievement, and future orientation and self-control 3) The attitude referring to the situation which was consisted of 3 factors: the good attitude toward the behavior related to a principle of the sufficiency economy philosophy and good psychological immunity 4) The bio-social background which were consisted of 6 factors: the types of schools, gender, GPA, family economic, educational level of father, and educational level of mother. Moreover, the following variable being used in this research was the propensity to save as a principle of the sufficiency economy philosophy which was consisted of 2 factors: 1) Time saving behavior, and 2) Pay saving behavior. Totally, there were 19 variables being used in this research. By using Summated Rating Scales, the statistics which were analyzed were 1) Two-way ANOVA, and Three-way ANOVA; as well as Scheffe Method 2) Standard and Stepwise Multiple Regression analysis. These tools were being used to analyze 5 research hypothesizes. To be more clarifying, the study was conducted in the samples both in the whole and in the independent group divided by bio-social background of students.

After doing the research, there were 5 important findings:

The first finding, students who had highly attitude in the behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy were found in: 1) Students in a sufficiency modeling school 1.1) Male students group and low GPA students group 1.2) The whole group, Female students group, high educational level of father group, and high educational level of mother group 1.3) Students in a sufficiency modeling school group and highly save training from school group 2) Students in a sufficiency not modeling school 2.1) High GPA group 2.2) Female students, high GPA group, high educational level of father, high educational level of mother, and high save training from school group 3) Students in high save training from school 3.1) Every group-male students group, female students group, high GPA group, low GPA group, high family economic, low family economic, high educational level of father group, low educational level of father, high educational level of mother, and low educational level of mother 3.2) The whole student group and female students group, high GPA group, high educational level of father group, high educational level of mother and studying in a sufficiency not modeling school group.

The second finding, Students who had high psychological immunity were found in 1) Students in a sufficiency modeling school 1.1) Male students group, female students group, low family economic and studying in a sufficiency modeling school group 1.2) Male students and had high save training from school group 2) Students in a sufficiency not modeling school 2.1) Female students group, low family economic and studying in a sufficiency not modeling school group 2.2) Female students who studying in a sufficiency modeling school and had high save training from school group 3) Students who had high save training from school 3.1) In the whole and 9 independent groups: male students group, high GPA group, low GPA group, high family economic group, low family economic group, high educational level of father group, low educational level of father group, high educational level of mother, and low educational level of mother 3.2) Male students and studying in a sufficiency modeling school group 4) Students who had low save training from school and studying in a low sufficiency modeling school. This was found in a male students group.

The third finding, students who had high attitude in the time saving behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy were found in 1) High GPA students group and high family economic 2) Students who had high save training from school or in a sufficiency modeling school. These were found in the whole group of students, female group, low family economic, and low educational level of father 3)

Students who had high parental modeling. This was found in the whole group of students 4) Students who were in a sufficiency not modeling school, but had high save training from school. These were found in high family economic group, low family economic group, high educational level of father group, low educational level of father, and low educational level of mother 5) Students who had high parental modeling, and either high need for achievement or high future orientation and self-control. These were found in high GPA students group.

The forth finding, students who had high attitude in pay saving behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy were found in 1) Female students group, high GPA groups, and high family economic group 2) Male students who were in a sufficiency modeling school, low GPA group, and high family economic group 3) Students who had high save training from school. These were found in the whole group of students. 4) Students who had high parental modeling group or had high need for achievement or high future orientation and self-control. These were found in male students group, low educational level of mother, low educational level of father, and low family economic group 5) Students who had high need for achievement and had high parental modeling. These were found in male students group, students in a sufficiency not modeling school, and low family economic group 6) Students who had high need for achievement or high future orientation and self-control. These were found the whole group of students, students in a sufficiency not modeling school, female students, and low GPA group. 7) Students who had high parental modeling and high future orientation and self-control. These were found in students in a sufficiency not modeling school and high family economic group.

The fifth finding, the forecast in the Situational condition group, the Psychological traits group, and the Psychological states group was combined of 11 variations that were 1) In time saving behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy, the research found that the need for achievement, future orientation and self-control, psychological immunity, the understanding in the behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy, parental modeling, and good mental health played an important role in forecasting the time saving behavior respectively, and was able to achieve 37.9% in the whole group and 71.1% in the independent groups. By the way, students in a sufficiency not modeling school were found that the need for achievement, future orientation and self-control, save training from school, and psychological immunity respectively was the important factors in forecasting the time saving behavior. 2) In the pay saving behavior toward a principle of the sufficiency economy philosophy, the research found that the need

for achievement, the good attitude toward principle of the sufficiency economy philosophy, self-control, psychological immunity, loved and reasoned child – rearing practices from parents, the understanding in the principle of the sufficiency economy philosophy, and save training from school respectively were the important factors to forecast the pay saving behavior, and was able to achieve 45.1% in the whole group, and 74.7% in the independent group. By the way, students in a sufficiency not modeling school were found that self-control, the good attitude toward the principle of the sufficiency economy philosophy, parental modeling, need for achievement, psychological immunity, good mental health, and Buddhism practices respectively were the important factors to forecast the pay saving behavior.

From the total research, there were some suggestions as the following 1) Should apply the need for achievement, the good attitude toward the principle of the sufficiency economy philosophy, and psychological immunity to create the modeling activities and to conduct further research and assessment which can widely be used in the other schools under the same principles. 2) Due to the prominent finding, students, who had high save training from school, had high attitude toward the principle of the sufficiency economy philosophy, psychological immunity, time and pay saving behavior toward the principle of the sufficiency economy philosophy; as well as, it was also found in the students who had high GPA. Thus, the school management and teachers should promote trainings related the principle of the sufficiency economy philosophy in students seriously and continuously which can effect to the good attitude toward the principle of the sufficiency economy philosophy directly and indirectly.

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร. สุภาพร ณะชานันท์ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนการตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัยอย่างใกล้ชิด ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่งในการปรับปรุงงานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณนายเจตนา พักฝั่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดสิงห์ (แจ่มศรีวิทยาคม) ที่ช่วยเหลือประสานงานกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอาจารย์พงษ์ กุลกัลยา ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตภาคปกติ รุ่น 13 ทุก ๆ ท่าน โดยเฉพาะ คุณศุภรางค์ อินทฤทธิ์ และคุณปราณี จ้อยรอด ที่ให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่องในการทำวิจัยครั้งนี้ จนประสบความสำเร็จ

คุณค่า ความดี ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่พระคุณของบิดา มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่าน ผู้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาทั้งหลายให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

กิ่งอ้อ มะลินิล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน : ตัวแปร ความหมาย การวัด	9
แนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมการประหยัดตามแนวหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	17
ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมการประหยัดของ นักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	19
จิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	37
จิตลักษณะเดิมและพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	46
ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมการประหยัดของ นักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	58
นิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา	60
กรอบแนวคิดในการวิจัย	66
สมมติฐานการวิจัย	68
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การหาคุณภาพเครื่องมือ	78
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	 141
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน	142
การสรุปและอภิปรายผลที่สำคัญ	155
ข้อจำกัดของการวิจัย	164
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ	165
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	165
 บรรณานุกรม	 166
 ภาคผนวก	 177
ภาคผนวก ก	178
ภาคผนวก ข	208
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 234

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน	66
2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย	207
3 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	82
4 แสดงค่าเฉลี่ยพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา	83
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการ ประหยัด ค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีเพศ ระดับผลการเรียน และฐานะ ทางเศรษฐกิจ แตกต่างกัน	84
6 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณา ตามนักเรียนที่มีเพศ ระดับผลการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน	85
7 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการ ฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน	86
8 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่าง พอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัด จากโรงเรียน แตกต่างกัน	87
9 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดีพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน	90
10 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับการฝึกอบรม เรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน	90
11 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ใน โรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง- ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับ การฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน	93

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภท แบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการ ประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน	93
13 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่ อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการ ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน	97
14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรม เรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน	97
15 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็น แบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน	101
16 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจาก ครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแตกต่างกัน	101
17 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่ เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม ตน แตกต่างกัน	106
18 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจาก ครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแตกต่างกัน	106
19 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย	112

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	116
21 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ การมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	120
22 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการ ประหยัดเวลาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	124
23 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัด/ ค่าใช้จ่ายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	128
24 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการ ประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	132
25 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัด ค่าใช้จ่ายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	136
26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม ระดับผลการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน.....	209
27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณา ตามเพฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน.....	209
28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณา ตามระดับผลการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน.....	209
29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณา ตามเพระดับผลการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน	210
30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภท แบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่อง การประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม.....	210

บัญชีตาราง (ต่อ)

[illegible]

บัญชีตาราง (ต่อ)

[illegible]

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่ม นักเรียนที่มารดามีการศึกษต่ำ.....	218
46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่ม นักเรียนชาย.....	218
47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่ม นักเรียนระดับผลการเรียนสูง.....	219
48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่ม นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง	219
49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่ม นักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	220
50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่ม นักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง.....	220
51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันใน กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ.....	221
52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ.....	221

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนรวม.....	222
54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	222
55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแตกต่างกันใน กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ.....	223
56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง.....	223
57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการศึกษาค่ำ.....	224
58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม.....	224
59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง.....	225
60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัว และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง.....	225
61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัว และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย.....	226
62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัว และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ.....	226

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครั และมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเองแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง..	227
64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียน ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครั และมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเอง แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ.....	227
65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่าง กันในกลุ่มนักเรียนรวม.....	228
66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่าง กันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง.....	228
67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่าง กันในกลุ่มนักเรียนหญิง.....	229
68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ.....	229
69 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ.....	230
70 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ.....	230
71 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่ แบบอย่างพอเพียง.....	231

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
72 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย.....	231
73 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ.....	232
74 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจ สูง.....	232
75 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง	233

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมด้วยรูปแบบทฤษฎีสัมพันธนิยม	18
2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของ พฤติกรรมทางจริยธรรม	38
3 โครงสร้างของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและองค์ประกอบที่กำหนดของ พฤติกรรม	46
4 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	48
5 กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ของตัวแปรในปัจจัย	67
6 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามตัวแปร เพศ ผลการ เรียน ฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มนักเรียนรวม	85
7 ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่ แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย	89
8 ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการ ฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย	92
9 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ใน โรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการ ฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนในกลุ่มนักเรียนรวม	96
10 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ใน โรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการ ฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	100
11 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่าง การประหยัดจากครอบครัว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนรวม	105
12 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็น แบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่ง อนาคตควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง	111

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
13 ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาของนักเรียนในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่ สำคัญบางกลุ่ม โดยใช้กลุ่มตัวแปร ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะ เดิม และจิตตามสถานการณ์ ทั้งสามชุดร่วมกันทำนาย	158
14 ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียนในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียน ที่สำคัญบางกลุ่มโดยใช้กลุ่มตัวแปร ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะ เดิม และจิตตามสถานการณ์ ทั้งสามชุดร่วมกันทำนาย	159
15 ปริมาณการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะเดิม ร่วมกันทำนาย	161
16 ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจด้าน พฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่สำคัญบางกลุ่ม โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะ สถานการณ์ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทั้งสามชุดร่วมกันทำนาย	163

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันได้เกิดมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านสังคมที่มีโครงสร้างของสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงส่งผลต่อวิถีชีวิตให้ซับซ้อนมากขึ้น ด้านการศึกษาที่มีการขยายโอกาสไปสู่ชนบทและกลุ่มผู้เรียนด้อยโอกาส รวมทั้งมีการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมีศักยภาพสูงสามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายทั่วโลกได้ในเวลาอันรวดเร็ว ด้านสิ่งแวดล้อมที่ทรัพยากรธรรมชาติมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจที่เกิดวิกฤตมีคนไทยจำนวนมากตกงานหรือรายได้ลดลงปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ปัญหาเช่นนี้เป็นพื้นฐานเชื่อมโยงกับปัญหาสำคัญหลายประการ เช่น ปัญหาเด็กเร่ร่อน อาชญากรรม โจรกรรม การขายบริการทางเพศ การทะเลาะวิวาท การพนัน การทำแท้ง การแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมไปถึงปัญหาความยากจนที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานาน

“วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์” เป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจซึ่งเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2550 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในระดับที่รุนแรงแต่เนื่องจากทั้งภาคเศรษฐกิจและสถาบันการเงินไทยล้วนมีฐานะที่มั่นคงกว่าเมื่อปี 2540 รวมทั้งจากการที่รัฐบาลและธนาคารกลางต่างๆ ทั่วโลก ตลอดจนทางการไทยเอง ก็ได้เร่งเยียวยาแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการอัดฉีดสภาพคล่อง และดำเนินการเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินต่างๆ เพื่อที่จะพลิกฟื้นสถานการณ์ให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว แต่ทั้งภาครัฐและเอกชนไทย ก็ยังควรที่จะตระหนักถึงความเสี่ยงที่เศรษฐกิจกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ เนื่องจากคาดว่า อาจจะต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง กว่าที่การดำเนินการและมาตรการต่างๆ จะสัมฤทธิ์ผล และปัญหาต่างๆ ถึงจุดต่ำสุด ในขณะที่แนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2552 นั้นย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อการส่งออกและธุรกิจท่องเที่ยวของไทยอย่างยากที่จะหลีกเลี่ยง โดยในกรณีเลวร้ายที่สถานการณ์ย่ำแย่ วิกฤตการเงินโลกที่ลากยาวออกไปกว่าที่คาดก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อไทยในระดับที่รุนแรงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 2551)

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าวเหล่านี้ รวมทั้งลักษณะของคนไทยจำนวนมากที่มีการกินอยู่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของตน การอุปโภค บริโภคฟุ้งเฟ้อ ไม่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจของชาติงานพิธีต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ งานวันเกิด ฯลฯ เป็นไปอย่างฟุ่มเฟือยเอิกเกริกและใช้เวลามากเกินความจำเป็น นอกจากนี้ยังมีการปัญหาเด็กติดเกมออนไลน์ (สุพงษ์ สืบวงศ์ลี. 2547: 1) ปัญหาเศรษฐกิจจึงเป็นปัญหาหนึ่ง ที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และการแก้ปัญหาให้ได้ประสิทธิผลควรเริ่มจากพัฒนาคุณภาพของประชากรในประเทศเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพของเยาวชน ซึ่งจะต้องเติบโตเป็นอนาคตและเป็น

นอกจากนั้นเยาวชนยังมีพฤติกรรมการใช้เวลาไปกับการเที่ยวเตร่ การพูดคุยกับเพื่อน ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า การติดเกมออนไลน์ ส่งผลให้สุขภาพเสื่อมโทรม สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนลดลง ทำให้เกิดปัญหาการหนีเรียน และการเล่นเกมรุนแรงมาก ทำให้เด็กกลายเป็นคนก้าวร้าว ส่วนสาเหตุการเล่นเกมมาจากความอยากรู้อยากลอง เกมมีความท้าทาย เพื่อนชักชวน รู้สึกเข้ากลุ่มเพื่อนมีเรื่องพูดคุย และเกมต่างๆ มีความหลากหลายชวนค้นหา

จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะพัฒนาพฤติกรรมการประหยัของเยาวชนไทย การปลูกฝังจริยธรรมให้กับเยาวชนต้องอาศัยกระบวนการในการถ่ายทอดจากครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชนจะทำให้เยาวชนนำจริยธรรมที่ตนได้รับจากการถ่ายทอดไปใช้ในการสร้างเอกลักษณ์ของตนเองและใช้ในการแสดงพฤติกรรมที่ทำงานอันเหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529: 18) การปลูกฝังให้บุคคลเป็นคนที่มีความประพฤติประหยั ควรเริ่มปลูกฝังให้บุคคลในช่วงวัยที่เหมาะสม ก็คือช่วงวัยเด็กไปจนถึงวัยรุ่น บิดามารดา และครูอาจารย์ เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมาก เป็นบุคคลที่คอยช่วยเหลือ เกื้อหนุน ดูแลเอาใจใส่เด็กอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดค่านิยมพฤติกรรมที่ดีงามให้กับเด็กตลอดเวลา การปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมประหยันั้น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และศาสนามีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดพฤติกรรมประหยัให้กับเด็กมาโดยตลอด การพัฒนาการประหยัต้องเริ่มจากบ้าน คือ บิดามารดาจะเป็นครูคนแรกในการอบรมสั่งสอนจริยธรรมข้อนี้แก่ลูกหลาน เป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กเห็น ครอบครัวจึงเป็นบันไดขั้นต้นของการปลูกฝังการประหยั และเมื่อเด็กไปโรงเรียนทางโรงเรียนก็สอดแทรกจริยธรรมด้านนี้ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้สถาบันศาสนาก็มีส่วนในการเสริมสร้างพฤติกรรมการประหยัให้เด็กเป็นอย่างมาก หลักคำสอนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของพุทธศาสนิกชน อาทิ หลักพราวาสธรรม หรือที่เรียกว่าหลักธรรมสำหรับผู้ครองเรือนใช้ปฏิบัติต่อกัน หลักกฐฐัมมิกัตถประโยชน์ หรือหลักธรรมที่สร้างประโยชน์ในปัจจุบันแก่ผู้ปฏิบัติ ตาม การพัฒนาพฤติกรรมการประหยัของเยาวชนต้องพัฒนาคุณลักษณะทางจิตที่จะนำไปสู่การมี

จากข้อมูลดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อทุกกลุ่มคน รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นวัยรุ่นและถือเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศ และเป็นวัยที่มีความสำคัญของประเทศ เพราะเป็นอนาคตและความหวังในการที่จะสานต่อการพัฒนาประเทศชาติในช่วงต่อไป และกลุ่มวัยรุ่นยังถือว่าเป็นกลุ่มที่ง่ายต่อการปลูกฝังสิ่งต่างๆ หรือที่เรียกว่าเป็นไม้อ่อน ซึ่งง่ายแก่การชักจูง แนะนำ หรือพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการได้ง่ายกว่าวัยอื่นๆ ดังจะเห็นได้จากการแสดงออก ทางด้านพฤติกรรมหลายๆ อย่างของวัยรุ่น เช่น ด้านเวลา วัยรุ่นบางกลุ่มอาจใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ กับการเที่ยวเตร่ การพูดคุยกับเพื่อน การเล่นเกมออนไลน์ ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ในขณะที่ บางคนอาจใช้เวลาว่างด้วยการทำงานอดิเรกหารายได้เสริม หรือค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นต้น ด้านค่าใช้จ่าย บางคนอาจซื้อสินค้าราคาแพง มีมือถือ ทันสมัยเป็นที่นิยม (สำนักวิจัยเอแบคโพล อ้าง ใน สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, 2546: 9) ในขณะที่บางคนใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง และคำนึงประโยชน์ และคุ้มค่าก่อนตัดสินใจซื้อหรือบริโภคสินค้า ซึ่งจากตัวอย่างการประหยัดในด้านต่างๆ ดังกล่าว จะ เห็นได้ว่าวัยรุ่นมีพฤติกรรมการประหยัดแตกต่างกันไป ซึ่งการมีพฤติกรรมเหล่านั้นอาจเกิดจาก ปัจจัยหลายประการด้วยกัน

โครงการสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งอยู่ภายใต้นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาในทุกระดับเพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำหลักคิด หลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณา การในการบริหารจัดการ การเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิด ความตระหนักและฝังรากลึกภายในตนเองและผู้อื่นอย่างยั่งยืนตลอดไปในกระทรวงศึกษาธิการ ได้ กำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2550 - 2554) ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยใน ระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้มีสถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการ สอนและการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ต่ำกว่า 80 แห่ง ซึ่งในปี 2550 มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมินเพื่อเป็นสถานศึกษาแบบอย่าง จำนวน 135 แห่ง ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 118 แห่ง สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน จำนวน 1 แห่ง สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริม

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและยุทธศาสตร์/แนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ออกมาเป็นแนวให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียง 1) ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อน (พ.ศ.2550-2554) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่าย ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผล 2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษาพอเพียง 2.1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการ อาคารสถานที่งบประมาณ ความสัมพันธ์กับชุมชน 2.2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สื่อและแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวัดและประเมินผล 2.3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน กิจกรรมนักเรียน ลูกเสือ นักศึกษาวิชาทหาร โครงการเสริมทักษะอาชีพ สิ่งประดิษฐ์ ชุมนุม ชมรม องค์กร การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หรือหลักคำสอนทางศาสนา 2.4) ด้านการพัฒนาบุคลากร การสร้างความตระหนักและเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่แนวคิดและผลการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.5) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ก) คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรมีการแบ่งปันสามัคคี ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ อย่างต่อเนื่อง ข) คุณลักษณะผู้บริหารของสถานศึกษาพอเพียง มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติตนอย่างเป็นเหตุเป็นผลและพอประมาณกับศักยภาพของตนและภูมิสังคม สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้กับตนเองและสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ความรู้ควบคุมคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ค) คุณลักษณะบุคลากรของสถานศึกษาพอเพียง บุคลากรของสถานศึกษาเกินกว่าครึ่งหนึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่ถูกต้องของปรัชญาของ

ดังนั้นการวิจัยนี้ จึงต้องการศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดในการประมวลเอกสารเพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนาและจิตลักษณะสำคัญบางด้าน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เพื่อร่วมกันอธิบายและทำนายพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้ในการชี้แนวทางในการพัฒนาจิตและพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะเดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
2. เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญและปริมาณการทำนายตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านสาเหตุการมีพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจิตลักษณะที่เป็นแนวทางในการสร้างพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ในชั้นสูงต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2551 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2551 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี จำนวน 476 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Sampling) (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2542 : 8 – 15) ดังนี้

2.1 สุ่ม เขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี ที่มีจำนวน 2 เขตการศึกษา สุ่มได้ เขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรีเขต 1 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)

2.2 สุ่ม โรงเรียน ที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ชั้นภูมิ คือ โรงเรียนแบบอย่างการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง) และโรงเรียนที่จัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างฯ แต่ละชั้นภูมิเลือกมาชั้นภูมิละ 1 โรงเรียน รวมจำนวน 2 โรงเรียน

2.3 สุ่ม ห้องเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของแต่ละโรงเรียน โดยสุ่มมาโรงเรียนละ 6 ห้อง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) เก็บข้อมูลนักเรียนทุกคนในห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มลักษณะสถานการณ์มี 5 ตัวแปร ประกอบด้วย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

1.2 กลุ่มจิตลักษณะเดิม มี 3 ตัวแปร ประกอบด้วย สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคต ความมุ่งมั่น

1.3 กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ มี 3 ตัวแปร ประกอบด้วย ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี

1.4 ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนได้แก่ ประเภทของโรงเรียน (โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง / โรงเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง) เพศ ผลการเรียนรู้ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

2.1 พฤติกรรมการประหยัดเวลา

2.2 พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **โครงการสถานศึกษาพอเพียง** หมายถึง โครงการที่มีเป้าหมายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2550 - 2554) ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 กำหนดให้มีสถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียงที่จัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาใน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี เขต 1 ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งในการนำเสนอการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ตามลำดับดังนี้

1. พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน: ตัวแปรความหมาย การวัด
 - 1.1 พฤติกรรมการประหยัดเวลาของนักเรียน: ความหมาย การวัด
 - 1.2 พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียน: ความหมาย การวัด
2. แนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. สถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.1 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.2 การเห็นแบบอย่างจากครอบครัวกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.3 การได้รับการฝึกอบรมจากทางโรงเรียนกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.4 การปฏิบัติทางพุทธกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. จิตลักษณะเดิม และพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.1 สุขภาพจิตดี กับพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 5.1 ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดกับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกาประหยัดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมกาประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 การมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดีกับพฤติกรรมกาประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมกาประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. พฤติกรรมประหยัดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน : ตัวแปร

ความหมาย การวัด

การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและด้านอื่นๆ ให้สำเร็จนั้นจำเป็นต้องเริ่มจากการพัฒนาคน ทำให้คนมีคุณภาพด้วยการมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่เป็นการสนับสนุนต่อการพัฒนาในทุกด้าน เนื่องจากคนเป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์สำคัญที่สุดคนเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมเมื่อมีการพัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งร่างกาย สติปัญญา และจิตใจจะเป็นพื้นฐานสร้างพลังครอบครัว ชุมชน สังคม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม (อมรา เล็กเริงสินธุ์. 2540: 61) การพัฒนาศักยภาพของคนทีพึงปรารถนาจะต้องพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทักษะฝีมือ เพื่อให้เป็นคนดีมีคุณธรรมและจริยธรรม

การพัฒนาคนนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงช่วงวัยทีเหมาะสมของการพัฒนาด้วย โดยช่วงวัยทีเหมาะสมต่อการพัฒนามากที่สุดคือ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น ซึ่งตามทฤษฎีของ Erikson (อ้างอิงจาก; ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541: 3 - 4) ในช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงทีคนแต่ละคนจะปรับตัวเพื่อทีจะสร้างเอกลักษณ์แห่งตน และจะบรรลุเอกลักษณ์ดังกล่าวในช่วงวัยรุ่นซึ่งแล้วแต่บุคคลว่าจะเป็ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางหรือตอนปลาย ส่วนในช่วงวัยทีเลยวัยรุ่นไปแล้วนั้นเป็นช่วงทีนำเอกลักษณ์จากช่วงวัยดังกล่าวมาใช้ ซึ่งคนทีไม่บรรลุเอกลักษณ์ในช่วงดังกล่าวก็จะเป็นปัญหาในการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาการเสพยาบ้า ปัญหาการเลี้ยงชีพโดยไม่สุจริต ดังทีกำลังเป็นปัญหาให้กับสังคมในปัจจุบัน ดังนั้นการเริ่มปลูกฝังจริยธรรมให้กับบุคคลในช่วงวัยทีเหมาะสมต่อการพัฒนา โดยเฉพาะการปลูกฝังจริยธรรมให้กับวัยรุ่นโดยอาศัยกระบวนการในการถ่ายทอดจากครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชน จะทำให้วัยรุ่นนำจริยธรรมทีตนได้รับการถ่ายทอดไปใช้ในการสร้างเอกลักษณ์ของตนเองและใช้ในการแสดงพฤติกรรมทีดีงามอันเหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงวัยต่อไปได้อย่างเหมาะสม คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529: 18) การปลูกฝังให้บุคคลเป็นคนทีมีพฤติกรรมกาประหยัด ก็เช่นกันควรเริ่มปลูกฝังให้กับบุคคลในช่วงวัยทีเหมาะสม ก็คือช่วงวัยเด็กไปจนถึงวัยรุ่น บิดามารดา และครูอาจารย์ เป็นบุคคลทีมีความใกล้ชิดเด็กมา เป็นบุคคลทีคอยช่วยเหลือ เกื้อหนุน ดูแลเอาใจใส่เด็ก อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดค่านิยม พฤติกรรมทีดีงามให้กับเด็กตลอดเวลา การปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมกาประหยัดนั้น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและศาสนามีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดพฤติกรรมกาประหยัดให้กับเด็กมาโดย

ในวงวิชาการความยิ่งใหญ่ของนักวิชาการอยู่ที่การให้ความรู้ใหม่แก่สังคมโลกนักวิชาการที่สร้างทฤษฎีหรือองค์ความรู้ใหม่ที่ก่อให้เกิดแสงสว่าง เกิดความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างกว้างขวาง ผู้สร้างทฤษฎีที่มีคุณค่าในลักษณะดังกล่าวจึงควรได้รับการยกย่องเป็นนักวิชาการผู้ยิ่งใหญ่ เนื่องจากได้ทำคุณประโยชน์อย่างอนันต์แก่สังคมมนุษย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเป็นตัวอย่างของยอดนักวิชาการของประเทศไทยและของสังคมโลก (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2540: 1 – 2) พระองค์ท่านได้เสนอ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ 2549: 12-13 ที่มีคุณลักษณะสำคัญ 3 ด้าน ซึ่งทำให้นุคคลใดก็ตามมีชีวิตที่อยู่เป็นสุขได้ คุณลักษณะประการแรก คือ ความพอประมาณ ได้แก่ พอดี ไม่มากไม่น้อยเกินไป ไม่สุดโต่ง ประการที่สอง คือ ความมีเหตุผล หมายถึง ทุกการกระทำ การตัดสินใจ การลงทุนต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลคำนึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ และประการที่สามคือ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก อันนำไปสู่การมีชีวิตที่อยู่เย็นเป็นสุข

ทั้งนี้ต้องมีเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการประกอบด้วย ได้แก่ 1) มีความรู้ คือ มีความรอบรู้รอบคอบ ระมัดระวังในการนำความรู้ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติ และ 2) มีคุณธรรม คือ มีความตระหนัก มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งในการที่บุคคลจะมีชีวิตอยู่เย็นเป็นสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็คือ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ที่ทำให้เรามีไม่ตกเป็นเหยื่อของกระแสทุนโลก ไม่ว่าจะเข้ามาด้วยรูปแบบใด ทั้งนี้บุคคลจะต้องรู้จักเฝ้าหาความรู้ ใช้สติปัญญาใน

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพยายามพึ่งตนเองช่วยตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมีพอกินโดยเฉพาะอาหารและที่อยู่อาศัยส่วนที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ก็แลกเปลี่ยนหรือซื้อจากภายนอกบ้าง แต่ควรซื้อและใช้ของจากที่ผลิตได้ในท้องถิ่นหรือในประเทศมากที่สุด พยายามก่อหนี้ให้น้อยที่สุดและควรมีชีวิต ความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย และพอใจในสิ่งที่ได้รับมาโดยชอบธรรมไม่ฟุ้งเฟ้อ เพื่อให้รายจ่ายไม่เกินรายรับ (อำพล เสนาณรงค์. 2542)

จากการสร้างพหุดัชนีทางจิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเห็นได้ว่า ดัชนีแกน 3 กลุ่ม คือ ก) ความมีเหตุมีผล ข) การมีภูมิคุ้มกันตน และ ค) การรับรู้คุณค่าความดี (คุณธรรม - จริยธรรม) ว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2548; และดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2550) ซึ่งพฤติกรรมประหยัดเป็นพฤติกรรมที่ไม่เบียดเบียนตนเอง

พฤติกรรมการประหยัดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในสังคมทุกชนชาติเพราะถ้าประชาชนในทุกระดับเศรษฐกิจสังคม รู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินของตนอย่างมีประสิทธิภาพสังคมและประเทศชาติก็จะมีเศรษฐกิจดี ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมจึงทำให้มีผู้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “ประหยัด” ได้หลากหลายดังนี้ การประหยัด หมายถึง ยับยั้งระมัดระวัง เช่น ประหยัดปาก ประหยัดคำ ใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ การทำสิ่งเล็กน้อยที่สุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้ทุกสิ่งทุกอย่างให้คุ้มค่า (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 667) การรู้จักออม การรู้จักบริโภคสินค้าเท่าที่จำเป็น และลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญรวมทั้งรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรต่างๆ และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด (सारอง เฟิงหนู. 2525; กรมการศาสนา. 2526; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2527; หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2529; รังสรรค์ หนองสอง. 2542; และอำนาจ แดงรอด. 2540) ซึ่ง หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2526) รับผิดชอบดูแลและจัดการในเรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนได้แบ่งประเภทของการประหยัดออกเป็น การประหยัดคำใช้จ่าย การประหยัดเวลา การประหยัดทรัพยากรและการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ 1) การประหยัดคำใช้จ่าย การรู้จักวางแผน การใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เหมาะสมกับรายรับมีการเก็บออมยับยั้งความต้องการของตน อันเป็นผลทำให้ใช้จ่ายอยู่ในขอบเขตที่พอเหมาะพอควร ตัดสินใจใช้จ่ายโดยคำนึงถึงประโยชน์ความคุ้มค่า ความจำเป็นของตนเองอย่างรอบคอบไม่ตระหนี่ถี่เหนียวเกินไป 2) การประหยัดเวลา การรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตนใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด โดยไม่ปล่อยให้เวลาเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ เช่น การใช้เวลาเดินไปโรงเรียน เดินทางกลับบ้าน ใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียน ทำแบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียน หาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาในการทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เวลาในการนอน การทำงานอดิเรก ช่วยเหลือทางบ้าน ชุมชนและสังคม 3) การประหยัดทรัพยากร หมายถึง การรู้จักประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ เช่น ดิน น้ำ อากาศธาตุ ดินไม้ ฯลฯ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติโดยสามารถใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้

จากการประมวลขอบเขตความหมายของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ว่า การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความระมัดระวัง ความรอบคอบ การพึ่งตนเองตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ ใช้ทุกสิ่งทุกอย่างให้คุ้มค่า การรู้จักออม การรู้จักบริโภคสินค้าเท่าที่จำเป็น และลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยเพื่อให้รายจ่ายไม่เกินรายรับ ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญรวมทั้งรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรต่างๆ และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) พฤติกรรมการประหยัดเวลา และ 2) พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย

1.1 พฤติกรรมประหยัดเวลาของนักเรียน: ความหมาย และการวัด

มนุษย์เราทุกคนมีช่วงเวลาในแต่ละวันเท่ากันทุกคน คือ 24 ชั่วโมง แต่การใช้ประโยชน์ของช่วงเวลามีเท่ากันของแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนอาจทำงานได้หลายอย่างและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างดี ในขณะที่บางคนทำงานได้เพียงเล็กน้อย และยังมีภาระหน้าที่ค้างอีกจำนวนมาก สาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนสามารถทำงานได้หรือดำเนินชีวิตได้แตกต่างกันดังกล่าว เป็นเพราะการบริหารเวลาที่แตกต่างกันนั่นเอง คนที่จัดสรรเวลาได้เป็นอย่างดี และดำเนินชีวิตตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดย่อมบรรลุเป้าหมายได้ตามกำหนด ในขณะที่คนที่ไม่ได้กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรมแต่ละวันมักประสบกับความยุ่งยากวุ่นวายในการทำกิจกรรมต่างๆ ของตน พฤติกรรมการประหยัดเวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคน และโดยเฉพาะวัยรุ่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา ช่วงเวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันจึงมักอยู่ที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา การใช้เวลาเพื่อการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะเป็นการทำหน้าที่ของตนเองที่ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้การแบ่งเวลาเพื่อการทำกิจกรรมอย่างอื่นก็เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเช่นกัน เช่น การพักผ่อน การออกกำลังกาย การทำงานอดิเรก เป็นต้น แต่ถ้าหากวัยรุ่นนำเวลาส่วนใหญ่ไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น เวลาเรียนก็ไม่ได้ตั้งใจเรียนเต็มที่ ไม่มีการทบทวนบทเรียน ใช้เวลาว่างเสียไปกับการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ถือว่าเป็นการใช้เวลาอย่างไม่เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นการบริหารเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะการวางแผน การกำหนดเวลา จะช่วยให้เราสามารถทำหน้าที่หรือทำกิจกรรมต่างๆ ได้บรรลุตามเป้าหมายได้เป็นอย่างดีและยังเป็นการใช้เวลาอย่างคุ้มค่าในแต่ละวันอีกด้วย

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมประหยัดเวลา เช่น การศึกษาของสุภาสินี นุ่มเนียม (2546: 57) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบตนเองในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเวลา เช่น การกลับบ้านตามเวลาที่กำหนด การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การส่งการบ้านตรงเวลา

นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนที่น่าปรารถนาของนักเรียนที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมประหยัดเวลา เช่น งานวิจัยของสุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545: 47) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ความหมายของพฤติกรรมประหยัดเวลาในการเรียนโดยแบ่งลำดับขั้นตอนการมีพฤติกรรมประหยัดเวลาออกเป็น 1) พฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้สร้างความพร้อมให้แก่ตนเองก่อนที่จะเข้าเรียนในบทเรียนคณิตศาสตร์ เช่น การอ่านบทเรียนล่วงหน้า การท่องสูตร การจัดตารางเรียน การเตรียมคำถามเพื่อถามครูในชั้นเรียน 2) พฤติกรรมในขณะเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนขณะเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เช่น การตั้งใจเรียน การมีสมาธิที่ดีในขณะที่ครูกำลังสอน การมีอุปกรณ์ครบครัน การทำงานที่ครูมอบหมายทันทีและส่งได้ตามที่ครูกำหนด การจดบันทึกเนื้อหาการเรียน การไม่นั่งหลับขณะเรียน และการเข้าเรียนให้ตรงเวลา เป็นต้น และ 3) พฤติกรรมหลังการเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัดหรืองานในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์หลังจากเรียนในชั้นเรียนมาแล้ว เช่น การใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การเข้าห้องสมุด การแบ่งเวลาเพื่อทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวในการสอบ เป็นต้น

พฤติกรรมประหยัดเวลายังพบได้อีกในพฤติกรรมการทำงานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานอย่างประหยัดเวลา คือไม่ก่อให้เกิดการใช้เวลาอย่างไม่เหมาะสม เช่น การเสียเวลาเมื่อเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน เป็นต้น เช่น งานวิจัยของรวิกาญจน์ เตือนดาว (2547: 38) ได้ศึกษาพฤติกรรมการขับขี้อย่างปลอดภัยของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ขสมก. ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมประหยัดเวลาในการทำงาน โดยได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเตรียมตัวเพื่อการขับขี้อย่างปลอดภัย ว่า หมายถึง การเตรียมตัวของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ขสมก. ด้วยการพักผ่อนให้เพียงพอ การทำงานตรงเวลา ไม่ดื่มสุราในขณะที่ทำงานหรือหลังเลิกงาน การทำจิตใจให้สดชื่นแจ่มใส เป็นต้น

นอกจากนี้งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2541: 8) ที่ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมประหยัดเวลาว่า หมายถึง การวางแผนในการใช้เวลาอย่างรอบคอบ และสามารถควบคุมเวลาและงาน แทนที่จะเป็นฝ่ายถูกควบคุม ยิ่งพยายามวางแผนในการใช้เวลาเท่าไร ก็จะใช้เวลาในการทำงานน้อยลงเท่านั้น และจะเป็นการประหยัดเวลาในระยะยาว ในการบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการประเมินตารางการทำงานแต่ละวัน ทบทวนกิจกรรมที่ทำแต่ละวัน กำหนดเวลาทำกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานกำหนดลำดับก่อนหลัง แบ่งงาน กำหนดเป้าหมายระยะสั้น และทบทวนเป้าหมาย เป็นต้น

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดเวลา (ตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษา เช่น สุภาสินี นุ่มเนียม. 2546; สุมิตตรา เจริมพันธ์. 2545; รวีกาญจน์ เตือนดาว. 2547; และชวนชัย เชื้อสาธุชน. 2541)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมการประหยัดเวลาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในด้านต่าง ๆ สรุปได้ว่า พฤติกรรมการประหยัดเวลา หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนในการบริหารเวลาในแต่ละวันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ในด้านการเรียน ด้านการใช้ชีวิตกับครอบครัว และด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว เช่น มีการวางแผนเตรียมตัวล่วงหน้าและดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้นให้สำเร็จตามกำหนด และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง เช่น การอ่านหนังสือเพิ่มเติม การออกกำลังกาย การทำงานอดิเรก เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง นักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดเวลามากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

การวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา ตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษา เช่น ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของสถาบันราชภัฏ 24 แห่ง ทั่วประเทศ จำนวน 1,294 คน แบบวัดพฤติกรรมประหยัดเวลา มีจำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 4.40 – 8.97 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 ลักษณะเป็นมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยให้ผู้ตอบรายงานการกระทำที่รู้จักใช้เวลาก่อนทำงาน ขณะทำงาน และหลังทำงาน เป็นการกระทำอย่างมีแผน มีขั้นตอน มีการเตรียมตัวเร่งรีบ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง และตรงเวลา และงานวิจัยของ สุมิตตรา เจริมพันธ์ (2545: 47) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ความหมายของพฤติกรรมการประหยัดเวลาในการเรียนโดยแบ่งลำดับขั้นตอนการมีพฤติกรรมประหยัดเวลาออกเป็น 1) พฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้สร้างความพร้อมให้แก่ตนเองก่อนที่จะเข้าเรียนในบทเรียนคณิตศาสตร์ เช่น การอ่านบทเรียนล่วงหน้า การท่องสูตร การจัดตารางเรียน การเตรียมคำถามเพื่อถามครูในชั้นเรียน 2) พฤติกรรมในขณะเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนขณะเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เช่น การตั้งใจเรียน การมีสมาธิที่ดีในขณะที่ครูกำลังสอน การมีอุปกรณ์ครบครัน การทำงานที่ครูมอบหมายทันทีและส่งได้ตามที่ครูกำหนด การจดบันทึกเนื้อหาการเรียน การไม่นั่งหลับขณะเรียน และการเข้าเรียนให้ตรงเวลา เป็นต้น และ 3) พฤติกรรมหลังการเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัดหรืองานในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์หลังจากเรียนในชั้นเรียนมาแล้ว เช่น การให้เวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การเข้าห้องสมุด การแบ่งเวลาเพื่อทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวในการสอบ เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา โดยใช้แนวทางสร้างข้อคำถามจากแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) เพื่อให้

1.2 พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียน: ความหมาย การวัด

การใช้จ่ายใช้สอยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะคนเราต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ การอุปโภคบริโภคเพื่อยังชีวิตให้เป็นไปหรือดำรงอยู่ได้และปัจจัยเหล่านั้นส่วนใหญ่ได้มาจากการซื้อหามาเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยหรือตอบสนองความต้องการของเราเอง เพราะเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายได้ เนื่องจากสินค้าหรือสิ่งของบางอย่าง เราไม่สามารถผลิตได้เอง เราจึงจำเป็นต้องซื้อหามาเพื่อการบริโภค การใช้จ่ายจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น และการตระหนักเห็นคุณค่าที่จะได้รับการใช้จ่ายก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน เพราะถ้าเราใช้จ่ายในสิ่งที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นจริงๆ ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมในการบริโภค แต่ถ้าเป็นการใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนเกินคือความต้องการที่นอกเหนือจากความจำเป็นในการดำเนินชีวิต ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพราะเป็นการฟุ่มเฟือยไม่ประหยัด โดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้จ่ายของวัยรุ่นในปัจจุบันที่รับเอาค่านิยมที่ผิดๆ จากวัฒนธรรมแบบตะวันตกมาใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น การนิยมรับประทานอาหารจานด่วนตามร้านค้าชื่อดัง การใช้สินค้าที่มียี่ห้อดัง การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ติดตัว เป็นต้น ล้วนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือไม่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในวัยดังกล่าว เพราะเป็นวัยที่ยังไม่สามารถหารายได้ หรือพึ่งพาตัวเองได้ และยังเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนาอื่นๆ ตามมาอีกด้วย ดังนั้น การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจึงควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและความต้องการที่แท้จริงเป็นประเด็นสำคัญอันดับต้นๆ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านต่างๆ แต่มีส่วนช่วยก่อให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เช่น งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 40) ได้ศึกษา พฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการลดปริมาณขยะว่า หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนที่ทำให้เกิดการลดปริมาณขยะในชีวิตประจำวัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งต่างๆ อย่างก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ชำรุดเสียหาย การคัดแยกขยะที่สามารถนำไปแปรรูปต่อได้ 2) พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง การใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็นและไม่สร้างขยะให้เพิ่มมากขึ้น โดยการใช้สิ่งของอื่นๆ ทดแทน เพื่อลดการเกิดขยะ การปฏิเสธที่จะใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยหรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม การมีพฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยทำให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้เพิ่มขึ้น

ส่วนงานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2541: 12) ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายว่า หมายถึง การใช้จ่ายน้อยที่สุดแต่สามารถสร้างความพึงพอใจหรือให้ผลตอบแทนได้มากที่สุด เช่น

ยังมิงงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 7) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีธนาคารโรงเรียน ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการออม คือ การเก็บหอมรอมริบ การสะสมเงิน การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หรือการมัธยัสถ์รู้จักใช้จ่ายเงิน ไม่ใช่จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมการออมเงิน หมายถึง การคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่ายและเป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สถานภาพ และความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ไม่ซื้อไม่บริโภคสินค้าที่แพง หรือ ฟุ่มเฟือย หรือ สินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิต การรู้จักเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง 2) พฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นการออมเงิน หมายถึง การสนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนออมเงินในทางใดทางหนึ่ง โดยการทำได้ 3 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ เช่น ให้กำลังใจ ชมเชยเมื่อเพื่อนออมเงิน ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น บอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงิน หรือ การรณรงค์ต่างๆ และด้านวัสดุอุปกรณ์ เช่น การซื้อกระปุกออมสินให้

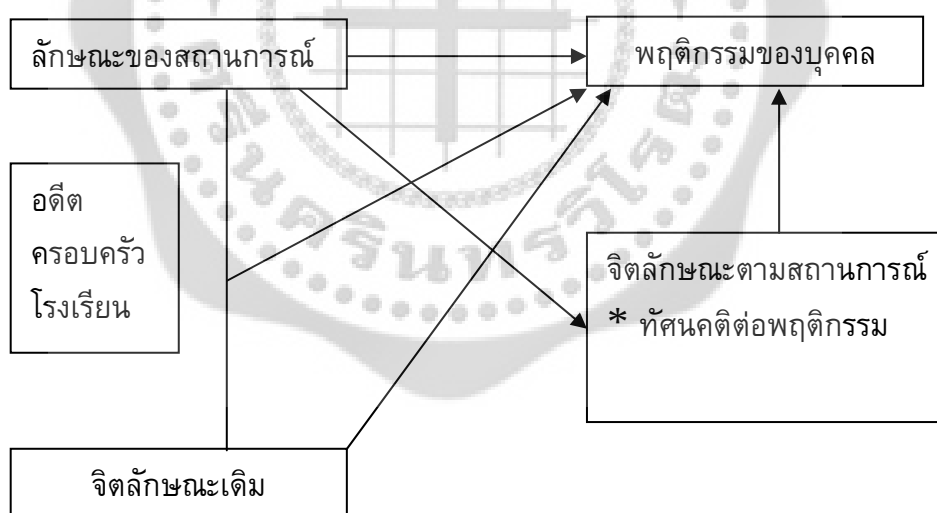
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนในการใช้จ่ายโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุด และเป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สถานภาพและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ไม่ซื้อไม่บริโภคสินค้าที่แพงหรือฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิต การรู้จักเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

การวัดพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) สร้าง แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่าย มีจำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 3.50 – 8.54 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 ลักษณะเป็นมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยให้ผู้ตอบรายงานการกระทำที่ไม่ซื้อของที่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน ซื้ออาหารโดยคำนึงถึงคุณค่ามากกว่าความอร่อยหรือนำมารับประทาน และใช้สิ่งของ ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ อย่างถูกวิธี และงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550) สร้างแบบวัดพฤติกรรมการออมเงิน วัดพฤติกรรมการเก็บออมเงิน รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น รู้จักประหยัดค่าใช้จ่ายต่างๆ ไม่สุรุ่ยสุร่าย ไม่ฟุ่มเฟือย นำเงินที่เหลือจากค่าขนมมาฝากเก็บไว้กับตู้ปกครองหรือธนาคารด้วยตนเอง มีวินัยในตนเองในเรื่องการเก็บออมเงิน และมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง มีข้อคำถามทางบวก 9 ข้อ และข้อคำถามทางลบ 5 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 84 คะแนน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย

2. แนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษาสาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องอาศัยความรู้จากเนื้อหาวิชาหลายด้านรวมกัน เพื่อนำไปสู่การเข้าใจ ทำนายและพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมของมนุษย์นั้นมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ 1) ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ เช่น ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ และการรับรู้ด้านต่างๆ 2) ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม โดยทั่วไป การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์จะใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบ คือ 1) แนวคิดที่เน้นจิตลักษณะ (Trait Model) คือเน้นลักษณะภายในตัวบุคคลที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม ได้แก่ การศึกษาบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งประกอบขึ้นด้วยลักษณะทางจิตใจย่อยๆ หลายลักษณะที่คงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล 2) แนวคิดการวิเคราะห์พลวัตทางจิต (Psychodynamic Model) เป็นแนวคิดที่มุ่งศึกษาโครงสร้างทางจิตที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม ประกอบด้วย id ego superego โครงสร้างทางจิตทั้ง 3 ด้านนี้จะมีผลขัดแย้งกันตลอดเวลา และแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม 3) แนวคิดสถานการณ์นิยม (Situational Model) เป็นแนวคิดที่เน้นถึงอิทธิพลของสถานการณ์ภายนอกที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม พฤติกรรมของมนุษย์อาจแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้ตลอดอาศัยสถานการณ์แวดล้อมภายนอก เงื่อนไขทางสังคมและสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะต่างๆ กัน 4) แนวคิดปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นแนวคิดที่เน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ (งามตา วนิทานนท์ 2536: 9) เป็นแนวคิดที่เน้นความสัมพันธ์หลายทิศทางระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อม โดยปฏิริยาที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน เนื่องจากปัจจัยภายนอกของบุคคลไม่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการอธิบายด้วยปัจจัยภายในบุคคลประกอบด้วยกันจึงจะเพียงพอในการอธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลโดยพฤติกรรมที่แท้จริงของบุคคลนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของกระบวนการต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์หลายทิศทาง หรือเป็นผลสะท้อนกลับระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญอยู่ (Magnusson; & Endler. 1977: 3-4)

รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) จะกำหนดสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์เป็น 4 ประการ คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ 2) จิตลักษณะเดิม 3) จิตลักษณะเดิมมีอิทธิพลร่วมกับสถานการณ์ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ จึงเป็นการอธิบายพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสำคัญของ

ภาพประกอบ 1 แสดงการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม ด้วยรูปแบบทฤษฎีสัมพันธนิยม (Interactionism Model)

แหล่งที่มา: ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2541). หน้า 105.

การศึกษาพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวิจัยนี้ ใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) สรุปได้ว่า พฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีสาเหตุ 4 ประการ ดังนี้

1. สถานการณ์ภายนอก มีพื้นฐานมาจากกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมจากทางโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธ

2. จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ ในงานวิจัยนี้ นำมาจากทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

3. จิตลักษณะตามสถานการณ์

3.1 สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Reasoned Action Theory) ของ Ajzen; & Fishbein (1980) ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ และการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี

4. สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์

3. ลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลักษณะสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะภายนอกตัวบุคคลในปัจจุบันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เช่น การเห็นแบบอย่างจากครอบครัวด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระทำ เป็นต้น ส่วนจิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์หรือต่อพฤติกรรม ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ ความเชื่ออำนาจในตนในเรื่องนั้น เป็นต้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2541) นักจิตวิทยาเชื่อว่าการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมใดๆ ออกมาเกิดจากมีสิ่งเร้าภายนอกกระตุ้น ซึ่งลักษณะสถานการณ์ เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมจากทางโรงเรียนและการปฏิบัติทางพุทธ คือ สิ่งกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรม เช่น คนที่มีพฤติกรรมประหยัดก็อาจจะได้แบบอย่าง ได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนและอยู่ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการประหยัด เป็นต้น

3.1 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ครอบครัวเป็นสถาบันเล็กๆ แต่สำคัญที่สุดในสังคม เนื่องจากการเรียนรู้ในช่วงแรกของสมาชิกแต่ละคนนั้นเริ่มต้นจากครอบครัว ครอบครัวที่ประกอบด้วยบิดา มารดา ผู้เป็นหลักสำคัญที่จะดูแลให้ความรัก ปกป้องคุ้มครองให้แก่สมาชิก การที่บิดามารดา ให้ความรักเอาใจใส่และปฏิบัติต่อลูกถือเป็นการหล่อหลอมให้เด็กเกิดความเชื่อและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งส่งผลต่อจิตใจ พฤติกรรมและบุคลิกภาพโดยรวมของเด็กในเวลาต่อมา

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ, 2538: 3)

นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่วัยทารกจนเติบโตขึ้นเป็นปัจจัยร่วมกับลักษณะทางสรีระของเด็ก ในอันที่จะบ่งชี้ให้เด็กมีลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพแตกต่างกันไป จากการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตใจและพฤติกรรมของเยาวชนไทย แบ่งได้เป็น 5 มิติ ตามลักษณะและปริมาณการปฏิบัติต่อเด็ก คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุ หมายถึง การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรด้วยการแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขของบุตร มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับบุตร นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือและให้ความสำคัญแก่บุตรด้วยวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบรักสันทนุมากสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาจิตใจหลายด้านของเยาวชนไทย เช่น ความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิต ส่วนทางด้านพฤติกรรมพบว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุเกี่ยวข้องกับการสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานการเสพติด พฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว ไม่ทำผิดกฎระเบียบหรือกฎหมายของบ้านเมือง เป็นต้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539: 36) ฉะนั้น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมากจึงเป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับเยาวชนทุกเพศทุกวัย 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตรในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตรหรือลงโทษบุตร นอกจากนี้ บิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตรได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรทราบ

นอกจากนี้ยังช่วยให้บุตรสามารถทำนายว่าตนจะได้รับรางวัลหรือโดนลงโทษจากบิดามารดาหลังจากที่แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นสิ่งที่นักวิชาการพบว่า มีความสำคัญต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับลักษณะทางจริยธรรม สุขภาพจิต ลักษณะมุ่งอนาคตและลักษณะอื่นๆ ของเยาวชน โดยจะพบความสำคัญในวัยรุ่นเป็นต้น

จากการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เรื่องการอบรมเลี้ยงดูพบว่า บางมิติมีความเกี่ยวกับมิติอื่นๆ เท่าที่พบลักษณะความเกี่ยวข้องเป็น 2 แบบ คือ 1) แบบเกี่ยวเนื่อง หมายความว่า ถ้าครอบครัวใดมีการอบรมเลี้ยงดูแบบหนึ่งปริมาณสูงเท่าใด มักจะมีการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่นในปริมาณสูงยิ่งขึ้น เช่น การที่ได้กรายงานว่าตนถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ก็จะรายงานว่าตนถูกอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และในขณะเดียวกันก็ถูกลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย 2) แบบปฏิสัมพันธ์ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนเป็นมิติที่มีความสำคัญเป็นพื้นฐานครอบครัวใดบิดามารดารักสนับสนุนเด็กมากจะอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมในมิติอื่นๆ แม้จะเหมาะสมก็มักจะไม่ให้ผลดีต่อเด็กเท่าที่ควร (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. 2528: 15 – 18)

ในการศึกษครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 2 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ความหมายของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองของตน ในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ชื่นชมยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือหรือคอยแก้ไขปัญหา มีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

การวัดการรับรู้อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีตัวอย่างการวัดวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เช่น งานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2536: 44, 126) ที่วิจัยเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของ

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น งานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520: 7, 82) เรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย ได้ศึกษานักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและนิตยสถาน อายุระหว่าง 11–25 ปี จำนวน 1,400 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและแบบใช้เหตุผลมากมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงของผู้ถูกศึกษาทุกระดับอายุ ถ้าผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากใช้เหตุผลมาก ลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายสัมพันธ์กับการมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงอย่างเห็นได้ชัด และการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น (2524: 85 , 165) ที่ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 3 รวม 917 คน จากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ 4 แห่ง และในจังหวัดสงขลาจำนวน 4 แห่ง พบผลว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณการปราศจากปัญหาทางกาย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์สัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณการปราศจากปัญหาทางจิต

และในงานวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546: 85, 157) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 576 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

จากผลวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ยิ่งนักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเท่าใด ก็ยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากเท่านั้น จึงคาดได้ว่านักเรียนที่รับรู้ว่าได้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลจากบิดามารดามากเท่าใด ย่อมเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น งานวิจัยของวรรณิวรรณชาติ (2541: 53) เรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักเรียนชายในมหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 และ 3 ของมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 325 คนพบว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก และในงานวิจัยของเกษม จันทร (2541: 83 , 88, 91) เรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นที่ 2 และ 3 สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 560 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเบี่ยงเบนน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อยและนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าและมีการปฏิบัติทางพุทธศาสนามากกว่าผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ผลวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 85) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนมีสุขภาพจิตดี และผลวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546: 168 , 174) พบอีกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเมื่อเข้าร่วมทำน่ายกับชุดทำน่ายกลุ่มสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวม 4 ด้าน สามารถทำน่ายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัวได้ 34.3% ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเป็นตัวทำน่ายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .21) และทำน่ายได้ 28.1% ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นตัวทำน่าย

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ เช่น มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ และยังเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก เช่น พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนเสี่ยงเอดส์ มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าและมีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งในครอบครัวและโรงเรียน ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า ยิ่งนักเรียนรับรู้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเท่าใด จะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากและจะมีพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากเท่านั้น

3.2 การเห็นแบบอย่างการประหยัจากครอบครัวกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การแสดงออกทางพฤติกรรมด้านต่างๆ ของบุคคลในครอบครัว จะเป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเป็นต้นแบบด้านความประพฤติของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เด็กจะซึมซับรับเอาพฤติกรรมต่างๆ เหล่านั้นมาเป็นพฤติกรรมส่วนหนึ่งของตนเอง เพราะปกติเด็กมักลอกเลียนแบบการแสดงท่าที หรือพฤติกรรมจากบุคคลที่ตนเองมีความใกล้ชิดสนิทสนมและมีความชอบพอ เช่นการลอกเลียนพฤติกรรมของบิดามารดาหรือบุคคลที่ตนให้ความให้ความสนใจเป็นพิเศษ เช่น นักร้อง นักแสดง เป็นต้น ดังนั้นการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมของคนใกล้ตัวจึงเป็นตัวแปรสำคัญอย่างหนึ่งต่อการเกิดพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์แห่งตน การสร้างเอกลักษณ์แห่งตนในบุคคลแต่ละคนนั้นเริ่มตั้งแต่เด็ก และเป็นกระบวนการที่เกิดติดต่อกันไปตลอดชีวิต โดยการที่เด็กสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้และพัฒนาทักษะเฉพาะตนขึ้นตั้งแต่อายุ 6 ขวบเป็นต้นมา เอกลักษณ์ของบุคคลเกิดจาก 2 แหล่ง คือ 1) ความสามารถของบุคคล และ 2) จากการเทียบเคียงและเลียนแบบจากผู้ที่เด็กเลื่อมใสศรัทธา อาจจะเป็นบุคคลหลายๆ คนก็ได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541) การที่เด็กจะลอกเลียนแบบใครนั้น Sear, Mccoby; & Levin (อ้างในดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจักษ์จติก. 2520) อธิบายว่า เด็กจะเลียนแบบผู้เลี้ยงดูที่ตนรักใครเพราะการเลียนแบบหรือการกระทำตนคล้ายผู้ที่เลี้ยงดู จะทำให้เด็กเกิดความพอใจเหมือนกับว่าตนได้อยู่ใกล้ชิดผู้เลี้ยงดูในขณะนั้นและนอกจากงานวิจัยกึ่งทดลองของ ปิ่น โค (2540) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 60 คน พบผลวิจัยว่า บุคคลที่นักเรียนยึดถือเป็นแบบอย่างมากที่สุดคือ บิดามารดา รองลงมาคือ ดารา นักร้อง

ดังนั้นการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียน เห็น หรือรับรู้การแสดงออกของคนในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดในด้านต่างๆ เช่น การประหยัดไฟฟ้า การประหยัดน้ำ การประหยัดค่าใช้จ่าย การประหยัดเวลา หรือการประหยัด สิ่งของเครื่องใช้ เป็นต้น และมีความพึงพอใจในการที่จะแสดงออกหรือลอกเลียนแบบพฤติกรรม การประหยัดต่างๆ เหล่านั้น โดยเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประหยัดว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ซึ่งประกอบด้วยการเป็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการกระทำ เป็นการแสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการประหยัดในด้านต่างๆ ให้กับนักเรียน เช่น คนในครอบครัวของฉันทเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าแบบประหยัดไฟ เบอร์ 5 2) ด้าน วาจา เป็นการพูดแสดงถึงความสนใจในการประหยัดในด้านต่างๆ การให้ความรู้ให้ข่าวสารเรื่องการ ประหยัด วิธีการประหยัด เช่น คนในครอบครัวของฉันทพูดถึงผลเสียของการใช้ไฟฟ้าอย่างสิ้นเปลือง

การวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวในการศึกษาการเห็นแบบอย่าง การประหยัดจากครอบครัวได้มีผู้ทำการศึกษา เช่น ฐานันตร์ เปียศิริ (2545) สร้างแบบวัดการเห็น แบบอย่างการประหยัดไฟฟ้า โดยให้นักเรียนรายงานตนเองว่าบิดา มารดา หรือผู้ใกล้ชิดใน ครอบครัวเป็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้า 2 ด้าน 1) ด้านการกระทำ 2) ด้านวาจา โดยข้อความแต่ละประโยคให้นักเรียนตอบรายงานตามความเป็นจริง วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า มี มาตรการ 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 7.62 – 12.03 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 และงานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) สร้างแบบวัดการได้แบบอย่างการประหยัดทรัพยากร มีจำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 4.69 – 7.97 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 ลักษณะเป็น มาตรการประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ไปจนถึง “ไม่จริงเลย” โดยให้ผู้ตอบรายงานการรับรู้ เกี่ยวกับแบบอย่างในการประหยัดเวลา ไฟฟ้า น้ำ วัสดุสำนักงาน และการประหยัดในการใช้จ่าย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดได้แบบอย่างการประหยัดทรัพยากร ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543); และ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545) เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาการเห็น แบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วัดด้วยแบบวัด ประเภทมาตรประเมินรวมค่า มี 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวกับ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่มีผู้ศึกษา ระหว่างการเห็นแบบอย่างและทัศนคติในด้านต่างๆ เช่น งานวิจัยของงามตา วรินทร์านนท์ (2536) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวต่อลักษณะทางพุทธศาสนาของบุคคล ผลการวิจัย พบว่า เยาวชนที่ครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธ เป็นผู้มีลักษณะเชิงพุทธสูง เช่น มีความเชื่อ และค่านิยมเชิงพุทธมากและมีความตั้งใจมากในการปฏิบัติกิจของสงฆ์เมื่อได้บวชเรียน

การเห็นแบบอย่างยังเป็นสาเหตุของการมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้ เช่น งานวิจัยของอรทัย มีสวัสดิ์ (2542: 95) ได้ศึกษา อิทธิพลของการใช้สารชักจูงที่มีต่อความพร้อมของบุคคลในการที่จะใช้บริการของธนาคาร ผลการวิจัยพบว่า แบบอย่างการใช้บริการธนาคารจากครอบครัวเป็นตัวทำนายอันดับแรก ของทัศนคติที่ดีต่อการใช้บริการธนาคาร โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 5 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อการใช้บริการธนาคารได้ 29.2% ในกลุ่มรวม และพบผลเช่นเดียวกันในทุกกลุ่มย่อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร โชติสุตเสณห์ (2545: 63 – 64) ได้ศึกษา พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักเรียนมหาวิทยาลัยจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มท่องเที่ยวบ่อย โดยเฉพาะนักศึกษาที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อยในกลุ่มกรุงเทพฯ และกลุ่มฐานะต่ำ

นอกจากนี้การเห็นแบบอย่างยังก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น งานวิจัยของ สุภาสิณี นุ่มเนียม (2546: 84 – 90 , 99 – 100 , 159 – 177) ได้ศึกษา พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 576 คน พบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่เหมาะสมมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่มากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่เหมาะสมน้อย ผลเช่นนี้พบในทุกกลุ่มย่อย และนอกจากนี้ยังพบว่า การมีแบบอย่างที่เหมาะสมเป็นตัวทำนายสำคัญอันดับที่สองของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยร่วมกับตัวทำนายอื่นๆ สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้ 53.1% ในกลุ่มรวม

ในด้านทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดนั้น พบในงานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 78, 164 -165) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัวมาก มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากกว่านักเรียนมีแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัวน้อย และผลการวิจัยยังพบว่าการมีแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัว เป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรกในการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าโดยทำนายได้ 43.4% ในกลุ่มรวม และการมีแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัว ยังเป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรกในการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม และนอกจากนี้ยังพบว่าการเห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรก ร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ 48.0% และพบว่า การมีแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรกในกลุ่มย่อยอื่นๆ เช่น กลุ่มนักเรียนกรุงเทพฯ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับสูง เป็นต้น และนอกจากนี้งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2544) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้ทางสังคมของ

จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ยิ่งบุคคลได้เห็นแบบอย่างจากครอบครัวมากเท่าใด ก็ยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากเท่านั้น จึงคาดได้ว่า ยิ่งนักเรียนรับรู้ว่าคุณเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมากเท่าใด ยิ่งเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากเท่านั้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวกับความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาด้านความรู้กับการมีแบบอย่างในพฤติกรรมด้านต่างๆ เช่น งานวิจัยของนิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545: 61) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างจากบิดามารดามาก เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก ผลเช่นนี้พบในกลุ่มร่วมและกลุ่มย่อยอื่นๆ เช่น กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มทอ้งเที่ยวมาก

ส่วนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมประหยัดนั้น พบในงานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 87)1 ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้ามากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัวน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย และกลุ่มนักเรียนต่างจังหวัดที่มีผลการเรียนสูงและมีสุขภาพจิตดีมาก

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ พบว่า ผู้ที่เห็นแบบอย่างพฤติกรรมในด้านต่างๆ จากครอบครัวหรือคนรอบตัวมาก จะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมเหล่านั้นเพิ่มมากขึ้น เช่น ทัศนคติที่ดีต่อการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทรัพยากรในด้านต่างๆ เป็นต้น และนอกจากนี้ผู้ที่เห็นแบบอย่างพฤติกรรมต่างๆ จากครอบครัวหรือคนรอบตัวมาก จะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มากตามไปด้วย เช่น ความรู้เกี่ยวกับการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัด เป็นต้น ดังนั้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการประหยัดมาก และมีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย

การเห็นแบบอย่างทางพฤติกรรมของคนในครอบครัว จะส่งผลถึงพฤติกรรมของเด็กในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมในด้านที่น่าปรารถนาเพราะเด็กมักลอกเลียนแบบหรือทำที่รวมทั้งพฤติกรรมของบิดามารดา การได้ลอกเลียนแบบหรือได้แสดงท่าทางที่สอดคล้องกับคนที่ตนใกล้ชิดจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจที่ตนสามารถมีพฤติกรรมใกล้เคียงกับคนที่ตนรัก เคารพ และศรัทธา ดังนั้น ถ้าหากบิดามารดา มีพฤติกรรมที่ดีก็จะสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็กได้ เช่น ถ้าบิดามารดา มีพฤติกรรมเป็นคนมีเหตุผล เด็กก็จะทำตนเป็นคนมีเหตุผลตาม ถ้าพ่อแม่มีพฤติกรรมประหยัด เด็กก็มักมีพฤติกรรมประหยัดด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การมีแบบอย่างของคนในครอบครัวจะเป็นลักษณะด้านสถานการณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็ก

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยด้านการเห็นแบบอย่างกับการมีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่นงานวิจัยของนิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545: 96) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีแบบอย่างจากบิดามารดา เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรกของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 5 ตัว ทางด้านลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 36.4% ในกลุ่มรวมและยังพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยอีก 8 กลุ่ม การเห็นแบบอย่างกับการมีพฤติกรรมส่วนตัวและพฤติกรรมส่วนรวม เช่นงานวิจัยของกุหลาบ ไทโรโพธิ์ (2546: 102–116) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 587 คน พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวและเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวน้อย ผลเช่นนี้พบในทุกกลุ่มย่อย

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดนั้น เช่น งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 92) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครอบครัวและมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมากกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากครอบครัวน้อย ซึ่งพบผลในกลุ่มรวมเช่นกัน

นอกจากนี้ยังพบในงานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 59 – 62 , 102 – 104) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้ทางสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1,440 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีแบบอย่างการประหยัดทรัพยากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และมีพฤติกรรมค่าใช้จ่าย

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ พบว่า ผู้ที่เห็นแบบอย่างในด้านต่างๆ จากคนในครอบครัวเช่น บิดามารดา หรือคนที่ใกล้ชิดสนิทสนม มักมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับตัวแบบที่ตนเห็น โดยเฉพาะพฤติกรรมในด้านที่น่าปรารถนาและเป็นประโยชน์สำหรับตนเองและคนอื่นบอกว่าดี เด็กก็จะลอกเลียนและซึมซับเอาพฤติกรรมเหล่านั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเองมากขึ้น เช่น พฤติกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมการประหยัดในด้านต่างๆ เป็นต้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย

ดังนั้น นักเรียนที่เห็นแบบอย่างพฤติกรรมการประหยัดจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีจิตลักษณะด้านความรู้เรื่องการประหยัดและมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด มากกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมการประหยัดจากครอบครัวน้อย และมีพฤติกรรมการประหยัดมากกว่าด้วย

3.3 การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการสอนหรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะ เพื่อให้บุคคลได้เกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในด้านนั้นๆ โดยมุ่งที่จะปรับเปลี่ยนแนวความคิดหรือพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการหรือตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่าง ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติ การเรียนรู้ที่จะสร้างเสริมประสบการณ์และความรับผิดชอบรวมทั้งการคิดสร้างสรรค์และการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะต้องพัฒนาให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านไปพร้อมๆ กัน คือ 1) ด้านความรู้ ความคิด (พุทธิพิสัย) 2) ด้านความรู้สีก (จิตพิสัย) และ 3) ด้านการปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) ดังนั้นการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าวจึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมเท่านั้นแต่ต้องมีกระบวนการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการด้วย

ดังนั้น การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการประหยัดจากโรงเรียน อาจอยู่ในรูปของการจัดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบหรือการอบรมในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่อบรมโดยตรง เช่น การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความสำคัญ ประโยชน์ ของการประหยัดโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อเสียงตามสาย การติดประกาศ หรือการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการประหยัด เป็นต้น

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจทักษะและประสบการณ์ในด้านนั้นๆ การฝึกอบรมมักมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง และการฝึกอบรมอาจมีได้หลายรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่จะเน้นเพิ่มองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ดังได้กล่าวมาแล้ว

การวัดการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน เช่น งานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) สร้างแบบวัดการฝึกอบรมจากโรงเรียนเกี่ยวกับการประหยัดของนักเรียนโดยให้นักเรียนรายงานปริมาณการได้รับการฝึกอบรมความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดในรูปแบบต่างๆ จากโรงเรียน โดยขอความแต่ละประโยคให้นักเรียนตอบรายงานพฤติกรรมของตนเอง วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547).

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านต่างๆ กับทัศนคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น งานวิจัยเรื่องหนึ่งของฉกาจ ชั่วโต (2521) ได้ศึกษาทดลองการอบรมตามโครงการจริยธรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวิทยาลัยครูสงขลา ทั้งชายและหญิงที่นับถือศาสนาพุทธ และอยู่ในหอพักของวิทยาลัย จำนวน 169 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรม 96 คน และกลุ่มควบคุม 73 คน โดยให้ผู้รับการอบรมได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดในวันสุทศปักษ์ แล้ววัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ทัศนคติเชิงจริยธรรม และทัศนคติต่อโครงการ ผลปรากฏว่า กลุ่มที่เข้ารับการอบรม มีทัศนคติเชิงจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างเชื่อมั่นได้สูง และมีคะแนนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างเชื่อมั่นได้พอประมาณ ซึ่งหมายถึงว่า การฝึกอบรมมีประโยชน์ทั้งในด้านทัศนคติเชิงจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ส่วนการวิจัยของฉกาจ ชั่วโต และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2533) ที่ได้ศึกษาลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับการบวชในพุทธศาสนาของชายไทยภาคใต้ โดยเปรียบเทียบพระภิกษุ 721 รูป และสามเณร 175 รูป กับเพื่อนของพระภิกษุและสามเณรเหล่านั้นซึ่งไม่ได้บวชเรียนอีก 541 คน เพื่อหาความแตกต่างระหว่างผู้ที่บวชเรียนทางพุทธกับผู้ที่ไม่ได้บวชเรียน พบผลการวิจัยที่สำคัญคือ การฝึกอบรมพระสงฆ์ที่บวชเรียนใหม่ในชุมชนที่มีคุณภาพทางพุทธสูง ก่อให้เกิดผลดีในการบวชเรียนของพระสงฆ์ใน 2 ด้านคือ ความตระหนักในผลดีของการบวชเรียน

นอกจากนี้งานวิจัยของสำรวจ วรเดชะคงคา (2534) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมทางศาสนาที่มีต่อการพัฒนาจิตลักษณะของนักเรียนที่เข้าโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่วัดม่วง เขตหนองแขม จำนวน 76 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมมีทัศนคติต่อพุทธศาสนา และการรับรู้ต่อการละเมิดศีลห้าสูงขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม

การฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดการใช้ยาทางอ้อม เช่น งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 82) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 480 คน จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 4 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ 2 โรงเรียน ที่มีความใกล้เคียงกันในด้านสถานที่ตั้ง ประเภท ขนาดของโรงเรียนและภูมิหลังของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมากกว่านักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรณรงค์โดยเฉพาะในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มที่มีฐานะทางครอบครัวต่ำ กลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนมากและกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

ส่วนงานวิจัยที่มีการฝึกอบรมเพื่อการประหยัดทางตรง เช่น งานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 80) ได้ศึกษา พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในเขตเมือง โดยเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียวอย่างน้อย 1 ปี 4 โรงเรียนและเป็นโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ 4 โรงเรียน ที่มีความใกล้เคียงกัน ทั้งในด้านสถานที่ ประเภท ขนาดของโรงเรียน และภูมิหลังของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้ามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม โดยพบในกลุ่มนักเรียนต่างจังหวัดและมีผลการเรียนสูงเท่านั้น

และการวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับการฝึกอบรม เช่นงานวิจัยของวิจิต อิศระวิริยกุล (2527: 76 – 78) ได้ทำการทดลองสอนการประหยัดแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน ที่มีระดับพัฒนาการสติปัญญาแตกต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายจากเด็กที่ได้รับการทดลองด้วยเครื่องมือวัดระดับสติปัญญาตามแนวคิดของ Piaget คือ ขั้นก้าวไปสู่ขั้นรูปธรรม ขั้นรูปธรรม และขั้นก้าวไปสู่ขั้นนามธรรม ระดับละ 30 คน จากนั้นได้สุ่มเด็กในแต่ละชั้นของระดับพัฒนาการทางสติปัญญาดังกล่าว เข้ากลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มที่สอนแบบ

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่าผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมในด้านต่างๆ นั้นจะมีทัศนคติที่ดีในเรื่องนั้นๆ สูงขึ้น เช่น — การมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพุทธศาสนาของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม การมีทัศนคติที่ดีต่อการลดปริมาณขยะ การมีทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า การมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์น้ำ เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมความรู้ด้านการประหยัดจากโรงเรียน จะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนกับความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมกับความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้แก่งานวิจัยของ คนยา ชนะอุดม (2541) ได้ศึกษาวิจัยโครงการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพสำหรับกลุ่มเด็กและวัยรุ่น ในงานส่งเสริมสุขภาพของศูนย์สุขภาพ เขต 1 โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ บุตรหลานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ ที่มีอายุระหว่าง 6 – 14 ปี จำนวน 15 คน ระยะโครงการ 30 วัน ประกอบด้วยกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพดังนี้ คือ การตรวจสุขภาพ การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม ส่งเสริมพัฒนาการด้านวิชาการและพฤติกรรมสุขภาพ ๖ ประการ ผลวิจัยพบว่า การศึกษาหลังสิ้นสุดโครงการเด็กมีการเรียนรู้ มีทักษะในการดูแลตนเองด้านสุขภาพอนามัยตามสุขภาพ ๖ ประการดีขึ้น

การฝึกอบรมกับความรู้ของผู้ใหญ่ เช่น งานวิจัยของสมล มาคะพูน (2534) ได้วิจัยเรื่องประสิทธิผลของการอบรม เรื่อง การเตรียมตัวเพื่อเกษียณอายุของข้าราชการตำรวจระดับประทวน เขตกรุงเทพมหานคร โดยการอบรมให้ความรู้ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจในวัยเกษียณอายุ และการดูแลสุขภาพกาย จิตใจ การแสดงบทบาทของผู้เกษียณอายุ

นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมในเด็ก เช่นงานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คนจากนักเรียนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในเขตเมือง โดยเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียวอย่างน้อย 1 ปี 4 โรงเรียนและโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ 4 โรงเรียนที่มีความใกล้เคียงกันกับโรงเรียนในโครงการดังกล่าว ทั้งด้านสถานที่ประเภท และขนาดของโรงเรียน รวมทั้งภูมิหลังของนักเรียน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียวมีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้ามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยพบผลในกลุ่มนักเรียนหญิงและนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ทำให้พบว่า ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมในด้านใดก็ตามจะเป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะรวมทั้งประสบการณ์ในด้านนั้นๆ เพิ่มสูงขึ้น เช่น ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านศีลธรรมจะมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น ผู้ที่เข้ารับการอบรมด้านสุขภาพจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเองดีขึ้น ในขณะที่ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเกษียณอายุราชการก็จะเป็นผู้มีความพร้อมในการเตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึกอบรม จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประหยัดจากโรงเรียน จะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยของสุขุมาล เกษมสุข ศึกษาผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 55 คน กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาโดยใช้หลัก โยนิโสมนสิการ มีชุดฝึกอบรมจำนวน 6 ชุด ใช้เวลาทดลอง 20 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที มีการวัดตัวแปร 3 ครั้ง คือ ก่อนการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรมแล้วเป็นเวลา 1 เดือน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญามีพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาของ อ้อมเดือน สดมณี (2539: 92) เรื่อง ผลของการฝึกอบรมทางพุทธพฤติกรรมศาสตร์ต่อจิตลักษณะและประสิทธิผลของครู เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการฝึกอบรมในระดับที่แตกต่างกัน คือไม่ได้รับการฝึกหรือได้รับการฝึกแต่ละแบบหรือทั้งสองแบบประกอบด้วย การฝึกอบรมทางพุทธศาสนา หมายถึง การฝึกอบรมข้อธรรมะและการปฏิบัติ และการฝึกอบรมทาง

การฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดการใช้ยาทางอ้อม เช่น งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 92, 98) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ พบว่า ผลการฝึกอบรมนั้นเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม คือ นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักเรียนในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ พบในกลุ่มรวม ในกลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย รับรู้ข่าวสารน้อยแต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก

จากการประมวลเอกสารสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม เป็นผู้มีพฤติกรรมน่าปรารถนาสูงขึ้น เช่น พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน พฤติกรรมการทำงาน และพฤติกรรมลดปริมาณขยะ เป็นต้น จึงทำให้คาดได้ว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนจะเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียน

จากที่ได้กล่าวแล้วทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า และ มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า และมีพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียน

3.4 การปฏิบัติทางพุทธศาสนา กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นการแสดงออกของบุคคลที่เป็นพุทธศาสนิกชน ตามหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนา การแสดงออกทางด้านพฤติกรรมตามหลักธรรมเบื้องต้นในทางพุทธศาสนานั้นสามารถทำได้ในลักษณะต่างๆ เช่น การแสดงออกทางด้านร่างกาย ได้แก่ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 คือ ข้อที่พึงงดเว้น มี 5 ข้อด้วยกันคือ 1) งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ 2) งดเว้นจากการลัก

ดังนั้น การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตด้วยหลักบุญกิริยาวัตถุ คือ การปฏิบัติตามข้อห้ามของศีล การเอื้อเฟื้อแบ่งปัน การเสียสละ และการรู้จักการให้อภัยตามหลักทานและการฝึกรบมจิตใจให้มั่นคงเข้มแข็งตามหลักภาวนา

การปฏิบัติทางพุทธศาสนา คือ การที่นักเรียนได้ปฏิบัติตามแบบอย่างการเป็นพุทธมา กะที่ดี เช่น การเชื่อในไตรสรณคมน์ การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา มีการรักษาศีล อย่างเคร่งครัดเป็นต้น รวมถึงการรู้จักการเสียสละ การแบ่งปัน และการให้อภัย การนำหลักธรรมที่ เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นต้น การที่นักเรียนมีการปฏิบัติทางพุทธมากจะเป็น การสร้างพฤติกรรมของนักเรียนให้โน้มเอียงไปในทางดีมากขึ้นเป็นคนที่มีความประพฤติดีเพิ่มขึ้น

การวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีตัวอย่างการวัดการปฏิบัติทางพุทธ เช่น เกษม จัน ทศร (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ในจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาการปฏิบัติทางพุทธที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ ภมริน เชาวน์จินดา (2542) ได้ศึกษา ลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 247 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีการปฏิบัติทางพุทธมาก จะมีคุณภาพชีวิต 3 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพ และด้านสังคมสูงกว่าผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธน้อยซึ่งพบในกลุ่มรวม

ส่วนงานวิจัยด้านการปฏิบัติทางพุทธที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มเด็กและเยาวชน เช่นงานวิจัยของเกษม จันทร (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 360 คน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติทางพุทธ ร่วมกับตัวแปรทางด้านสถานการณ์อื่นๆ อีกเช่น การมีแบบอย่างจากคนใกล้ชิด การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการสนับสนุนจากคนรอบข้าง เป็นตัวทำนายสำคัญต่อพฤติกรรมต้านทานการเสพติดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่มีจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ และยังพบว่า นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธมาก จะมีพฤติกรรมการเสพติดเบี่ยงเบนน้อย และจะมีพฤติกรรมหลักเลี้ยวเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้ามากกว่านักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธน้อย และนอกจากนี้งานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชายที่ศึกษาในชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 325 คน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติทางพุทธ ร่วมกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการรับอิทธิพลจากเพื่อน เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชาย ซึ่งสามารถทำนายได้ 44.1% ในกลุ่มรวม

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ พบว่าผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธในด้านต่าง ๆ จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น การมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นต้น มากกว่าผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธน้อย เช่น พฤติกรรมการต้านทานการเสพติด พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมหลักเลี้ยวการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ เป็นต้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดมากกว่านักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธน้อย

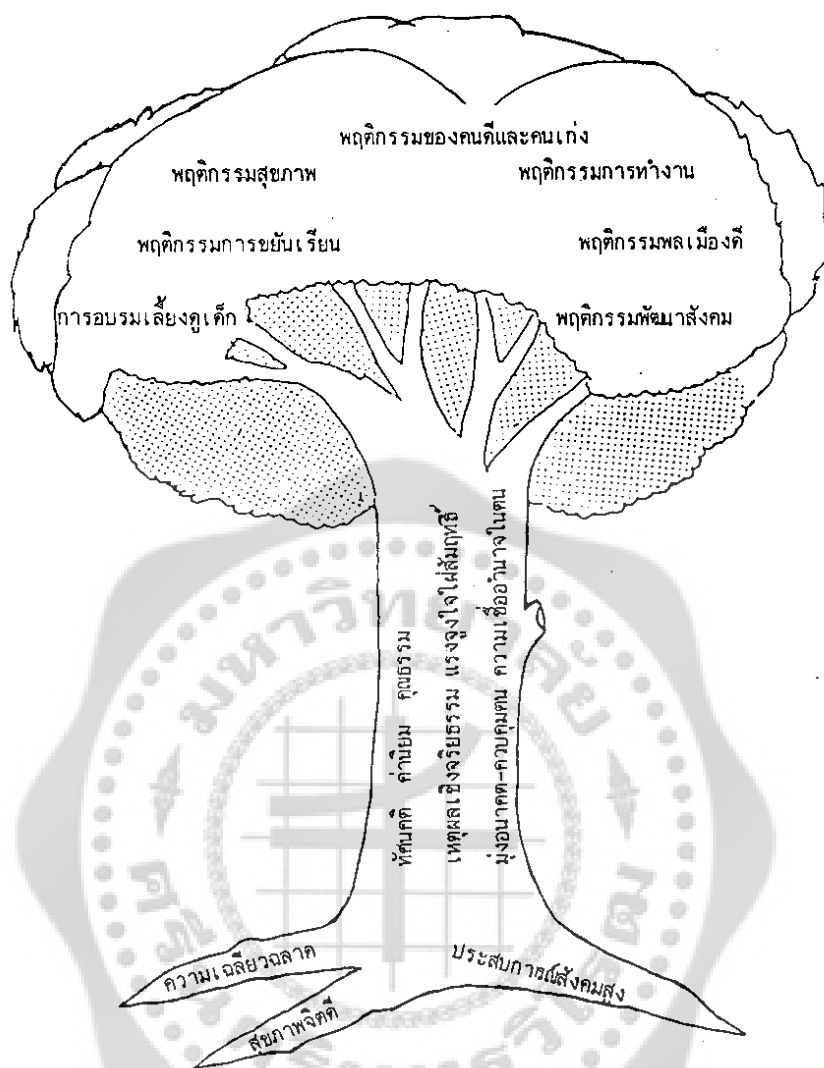
ดังนั้น นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธมาก น่าจะเป็นผู้มีจิตลักษณะด้านความรู้เกี่ยวกับการประหยัดมากกว่า มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการประหยัดมากกว่า และน่าจะมีพฤติกรรมต่อการประหยัดมากกว่า นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธน้อย

4. จิตลักษณะเดิม และพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยทางด้านจิตลักษณะ คือ สาเหตุทางด้านจิตใจบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นสาเหตุภายในจิตใจของแต่ละบุคคลยากที่จะสังเกตเห็นได้ภายนอก แต่สามารถคาดคะเนได้บางส่วนจากการแสดงออกหรือจากท่าทีของบุคคลนั้นๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นการเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ชอบ หรือไม่ชอบ เป็นต้น ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้ นำมาจากทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ภาพประกอบ 2) ซึ่งแสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นคนดีและคนเก่งของศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ศึกษาคนไทยอายุ 6 – 60 ปี ในสถานการณ์ต่างๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2544) ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้มี 3 ส่วน คือส่วนที่เป็นดอกและผล ของต้นไม้ ส่วนที่เป็นลำต้น และส่วนที่เป็นรากโดยได้เปรียบเทียบพฤติกรรมการเป็นคนเก่งและคนดีว่าเหมือนกับต้นไม้ ต้นไม้จะสมบูรณ์ก็ต้องเริ่มที่องค์ประกอบคือส่วนรากและส่วนลำต้นจะต้องสมบูรณ์ด้วย โดยส่วนลำต้นเปรียบได้กับลักษณะทางจิตใจ 5 ประการที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมคือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือสถานการณ์นั้น) ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้ ถ้ามีมากในบุคคลใดบุคคลนั้นก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง นอกจากนี้แล้วพฤติกรรมการเป็นคนดีและคนเก่งยังต้องอาศัยปัจจัยที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ ซึ่งเปรียบได้กับ ส่วนรากของต้นไม้ที่ช่วยทำให้ต้นไม้แข็งแรง ในปริมาณที่เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ 1) สติปัญญาหรือ ความเฉลียวฉลาด 2) ประสบการณ์ทางสังคมและ 3) สุขภาพจิต

ในงานวิจัยนี้ได้ประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะเดิม 3 ด้าน ตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม คือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน กับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม

ที่มา: ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2543) หน้า 7.

4.1 สุขภาพจิต กับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะสำคัญพื้นฐานประการหนึ่งของการเกิดพฤติกรรมการเป็นคนดีและคนเก่งของบุคคล ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีจะเป็นผู้ที่มีปริมาณความวิตกกังวลน้อยหรือมีปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ อีกทั้งควบคุมปริมาณความวิตกที่เกิดขึ้นนั้นได้ และมีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับพฤติกรรมหรือสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

สุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชานนท์; และคณะ. 2536) สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเป็นสาเหตุในการพัฒนาลักษณะทางจิตอีก 5 ประการของคนดีและคนเก่ง และสุขภาพจิตที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นแก่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้มาก แม้บุคคลจะมีสติปัญญา มีประสบการณ์ทางสังคมมาก แต่ถ้าสุขภาพจิตไม่ดี ก็จะไม่สามารถได้รับประโยชน์จากประสบการณ์นั้นได้อย่างเต็มที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2544)

การวัดสุขภาพจิตดี มีตัวอย่างการวัดสุขภาพจิต เช่น ในการวิจัย เรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชานนท์; และคณะ. 2536) ของนักเรียน ชาย หญิง อายุ 10 -17 ปี จำนวน 4,590 คน ในกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงานปริมาณความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น จำนวน 15 ข้อ มีข้อความทางลบ 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 5.09 – 10.85 และความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดสุขภาพจิตของดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) เนื่องจากเป็นแบบวัดที่ศึกษาในกลุ่มนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา และแบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาถึงความเกี่ยวข้องของสุขภาพจิตกับพฤติกรรมด้านต่างๆ ที่น่าปรารถนา เช่นงานวิจัยของพูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2537) ได้ศึกษา ปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ ปีที่ 6 จำนวน 416 คน ผลการวิจัยพบว่าสุขภาพจิตของเด็กนักเรียน เป็นตัวทำนายที่สำคัญในการพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย และพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมและยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีเป็นผู้มีศีล 5 สูงกว่านักเรียนที่สุขภาพจิตไม่ดีโดยพบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอื่นๆ

การมีสุขภาพจิตดีกับการคบเพื่อน เช่น งานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541: 56, 193) ได้ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัยจำนวน 325 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายที่มีสุขภาพจิตดีน้อยเป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์สูงกว่านักศึกษาชายผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มที่มีฐานะรวย กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ กลุ่มที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มที่มีอายุน้อย และยังพบผลการวิจัยอีกว่าสุขภาพจิตดี มีความสัมพันธ์ทางลบกับการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มรวม

งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 160) พบว่าในกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ สุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมหลักเสี่ยงการสร้างขยะโดยร่วมกับ ตัวแปรอื่นๆ อีก

งานวิจัยด้านสุขภาพจิตดีกับการมีสำนึกในการอนุรักษ์ เช่น งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545: 99) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการรักษาระเบียบโดยรวมร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 37.6% ในกลุ่มรวมและยังพบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย

ส่วนงานวิจัยด้านสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมประหยัด เช่น งานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 87 , 95, 100) ได้ศึกษาพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าส่วนตัว มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และการประหยัดไฟฟ้าส่วนรวม มากกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อย และงานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสารุชน (2544:59 – 62, 101) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1, 440 คน ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพจิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและยังพบว่า สุขภาพจิตเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สาม ของพฤติกรรมการประหยัดเวลาโดยรวมกับตัวแปร อื่นๆ อีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้ 44.0% ในกลุ่มรวม และพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ พบว่าบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี มักมีความสามารถในการควบคุมตนเองในการแสดงพฤติกรรมด้านต่างๆ ที่น่าปรารถนาได้อย่างเหมาะสมเช่น พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการประหยัด เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมเป็นคนดีและคนเก่ง

ดังนั้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก จะเป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

4.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ มีความพยายามและมุ่งมั่นในการที่จะกระทำสิ่งนั้นให้ประสบผลตามที่ต้องการ เช่น มีการวางแผน มีการกำหนดเป้าหมาย ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง McClelland ได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศชาติ เพราะผลจากการวิจัยปรากฏว่า ประชากรในประเทศที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นคนที่มีกระตือรือร้น และมีความเพียรพยายามในการทำงาน รวมทั้งมีการใช้จ่าย

ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ความตั้งใจหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนในการที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปตามจุดประสงค์ที่ตนได้คาดหวังไว้ โดยมีความเพียรพยายามอย่างไม่ย่อท้อ รวมทั้งมีการวางแผน และกำหนดขอบเขตของการทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองได้เป็นอย่างดี

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีตัวอย่างการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เช่น สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ลักษณะแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงานปริมาณความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ การวางแผนก่อนการกระทำ หรือการสามารถแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นต้น แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69 และงานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยให้นักเรียนรายงานปริมาณความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีหรือการแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 4.31 – 8.43 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของฐานันดร เปียศิริ (2545) เนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดและวัดในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 เหมือนกัน

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น งานวิจัยของ นีออน พินประดิษฐ์ (2544) ได้ศึกษา พฤติกรรมการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1,209 นาย ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับแรกของพฤติกรรมการทำงานทั่วไปของตำรวจชั้นสัญญาบัตร และตำรวจชั้นประทวน โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัวด้าน จิตลักษณะ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการทำงานทั่วไปของตำรวจชั้นสัญญาบัตรและตำรวจชั้นประทวนได้ 36.43% และ 39.78% ตามลำดับ ในกลุ่มรวม และผลการวิจัยยังพบอีกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการทำงานทั่วไปและการทำงานเฉพาะสาย

ในด้านที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัด เช่น งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 112 , 116) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าส่วนตัว และมีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ โดยพบผลในกลุ่มย่อยหลายกลุ่มและนอกจากนี้ยังพบในงานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 59 – 62 , 101- 104) ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการประหยัดของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1,440 คน ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สาม ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 7 ตัว ด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้ 44.0% ในกลุ่มรวม และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม และผลการวิจัยยังพบอีกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัวทางด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% ในกลุ่มรวม และพบผลในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

จากการประมวลเอกสาร พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่น่าปรารถนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการเป็นคนเก่งและคนดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะกระตุ้นให้บุคคลกระทำพฤติกรรมในด้านที่ตนต้องการทำให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ย่อท้อ ดังนั้นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงมีพฤติกรรมที่มุ่งบรรลุความสำเร็จสูงเช่น พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมการประหยัด เป็นต้น

ดังนั้นจึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

4.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นจิตลักษณะหนึ่งของทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมและเป็นสาเหตุทางด้านจิตใจที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเป็นคนดีและคนเก่ง ซึ่งเปรียบได้เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ได้แบ่งความหมายออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนแรก คือ ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นนั้น ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการกำหนดเป้าหมายในชีวิตของตน โดยกำหนดโครงการระยะสั้นและโครงการระยะยาวให้กับตนเองทางด้านต่างๆ เช่น ด้านการงาน ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพ และด้านจริยธรรม เป็นต้น ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นส่วนต้นของประสบการณ์ มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ 1)

ในงานวิจัยนี้ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า รวมทั้งความสามารถในการยับยั้งตนเองให้รู้จักอดได้รอได้ เพื่อรับประโยชน์ที่ดีกว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตของนักเรียน เช่น การขยันทูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันทเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีงานวิจัยที่วัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ได้แก่ งานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ (2529: 122) ศึกษาเรื่อง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย ผู้วิจัยสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้ตอบประเมินค่าความสามารถของตน ในการคาดการณ์ไกลและการควบคุมตนเองด้วยการรู้จักอดได้รอได้ เพื่อได้ผลที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต ซึ่งแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 ต่อมาดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชทานนท์; และคณะ. (2536) วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ จำนวน 4,590 คน ด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 สำหรับงานวิจัยนี้ ใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและการป้องกันของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชทานนท์; และคณะ. (2536) มีจำนวน 20 ข้อ โดยให้นักเรียนรายงานถึงความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต และบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาในอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ผู้ที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 ผู้วิจัยนำแบบวัดดังกล่าวมาใช้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาด้วยกัน

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านจิตลักษณะที่ส่งผลต่อการมีพฤติกรรม ทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน่าจะมีพฤติกรรมการประหยัมากกว่านักเรียนประเภทตรงกันข้าม

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมด้านต่างๆ เช่น งานวิจัยของ วรณี วรณชาติ (2541: 81, 193, 196) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย จำนวน 325 คน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ ในกลุ่มรวมและยังพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ได้ 33.7 % ในกลุ่มรวม และยังพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัวและกลุ่มนักศึกษาย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองยังสามารถพบได้ในพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์ เช่น งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545: 79) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ผลการศึกษพบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวและพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากและกลุ่มที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีน้อยและยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 4 ตัว ด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% ในกลุ่มรวมและยังพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 4 ตัวด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% ในกลุ่มรวมและยังพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 4 ตัวด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 33.6% ในกลุ่มรวม และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อย อีก 3 กลุ่ม

การศึกษาด้านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ยังเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่วนบุคคล เช่น งานวิจัยของสุภาสิณี นุ่มเนียม (2546: 128-147, 157-173) ได้ศึกษา ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและ

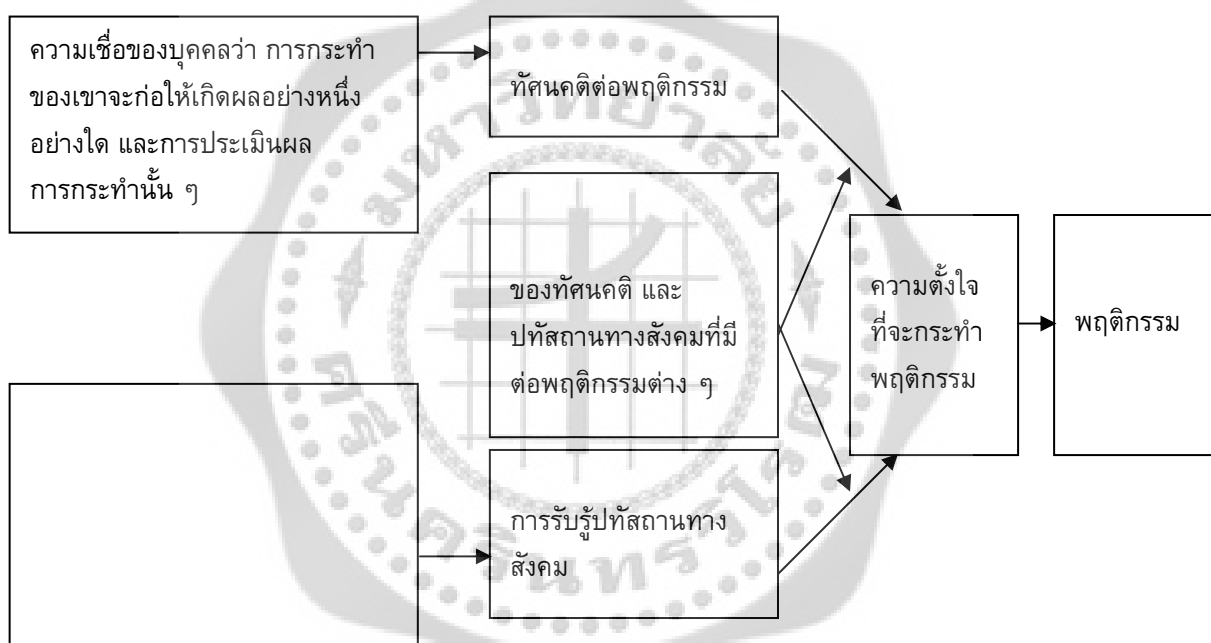
และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัด เช่น งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 59-62, 101-104) ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบัน ราชภัฏ จำนวน 1,440 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดการ ใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัว ทำนายสำคัญลำดับหนึ่ง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตาม สถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% ในกลุ่มรวม และพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่มและพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็น ตัวทำนายสำคัญลำดับที่สี่ ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตาม สถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% ใน กลุ่มรวมและยังพบอีกว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 7 ตัว ด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความ แปรปรวนพฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงานได้ 44.0% ในกลุ่มรวม

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ได้ส่งผลต่อการมี พฤติกรรมที่น่าปรารถนา โดยเฉพาะพฤติกรรมการเป็นคนดีคนเก่ง เช่น พฤติกรรมการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการประหยัด พฤติกรรมสุขภาพ เช่น พฤติกรรมการเลี่ยงการคบเพื่อแบบ เสี่ยงเอดส์ เป็นต้น จะเห็นว่าผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จะมีพฤติกรรมในด้านต่างๆ เหล่านั้น สูงกว่าผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมต่ำ

ดังนั้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูงจะมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

5. จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Reasoned Action Theory) ของ Ajzen; & Fishbein (1980) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมของบุคคล โดยมีความเชื่อมโยงตัวแปรต่างๆ ทางสถานการณ์และจิตลักษณะในเชิงเหตุและผลอย่างชัดเจน

ภาพประกอบ 3 แสดงโครงสร้างของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และองค์ประกอบที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคล

ที่มา: Ajzen & Fishbein. (1980). p. 11.

ทฤษฎีนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของจิตหรือเจตนาของบุคคลนั้น โดยการใช้ข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งประกอบด้วยความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดหรือมีอิทธิพลต่อเขา ผ่านการรับรู้ทัศนคติทางสังคม และความเชื่อของผลที่เกิดจากการกระทำของเขาว่าควรกระทำหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นดีหรือเสีย ซึ่งเป็นการประเมินค่าต่อสิ่งนั้นๆ ที่เขาได้พบเห็นทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เขาเกี่ยวข้องด้วย จากการรับรู้และประเมินพฤติกรรมผ่านสิ่งแวดล้อม

และนอกจากนี้ จิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีการปลูกเชื้อหรือการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวบุคคล (Inoculation Theory) ของแมคไกว์ (W.J. McGuire) เพื่ออธิบายกระบวนการต้านทานการชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติ ที่สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ด้วยการให้ความรู้ ทักะและการสนับสนุน ทฤษฎีนี้ของแมคไกว์ เป็นหนึ่งในทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ได้รับการยอมรับว่ามีประโยชน์ในเชิงการประยุกต์ (งามตา วนิทานนท์. 2551: 5; อ้างอิงจาก Eagly; & Chaikin. 1993: 566) ทฤษฎีการปลูกเชื้อเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันของแมคไกว์ เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานหลักการคิดทั้งในเชิงแรงจูงใจและการรู้การคิด (Motivational and cognitive principles) แมคไกว์ ได้อาศัยหลักทางการแพทย์ เพื่ออธิบายกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันการถูกชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติของบุคคล กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับการฝึกให้รู้จักสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง ด้วยการถูกโจมตีอย่างไม่รุนแรง ในประเด็นสำคัญ ที่กระทบต่อความคิดและความรู้สึกดั้งเดิมอย่างไม่เคยมีใครโจมตีมาก่อน เช่น โจมตีความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อพ่อแม่ ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณค่าและความรู้สึกที่เคยมีต่อพ่อแม่ของตน การโจมตีนี้จะกระตุ้นบุคคลให้แสวงหาหลักฐานข้อมูล เพื่อนำมาลบล้างข้อกล่าวหาต่างๆ ทำให้บุคคลมีความมั่นคงในความคิดและการกระทำเดิมของตนหรืออีกนัยหนึ่งบุคคลเกิดภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงยิ่งขึ้น เมื่อถูกโจมตีในเรื่องเดียวกันในปริมาณที่รุนแรงมากขึ้นสามารถจะตอบโต้และเอาชนะได้ไม่ยากนัก ทฤษฎีการปลูกเชื้อหรือการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวบุคคล เป็นทฤษฎีทางตะวันตก ส่วนตะวันออก ผู้สร้างทฤษฎีที่มีคุณค่าในลักษณะดังกล่าวจึงควรได้รับการยกย่องเป็นนักวิชาการผู้ยิ่งใหญ่ เนื่องจากได้ทำคุณประโยชน์อย่างอนันต์แก่สังคมมนุษย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเป็นตัวอย่างของยอดนักวิชาการของประเทศไทยและของสังคมโลก (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2540: 1-2) พระองค์ท่านได้เสนอ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ 2549: 12-13) (ดูภาพประกอบ 4) ที่มีคุณลักษณะสำคัญ 3 ด้านซึ่งทำให้บุคคลใดก็ตามมีชีวิตที่อยู่เป็นสุขได้ คุณลักษณะประการแรก คือ ความพอประมาณ ได้แก่ พอดี ไม่มากไม่น้อยเกินไป ไม่สุดโต่ง ประการที่สอง คือ ความมีเหตุผล หมายถึง ทุกการกระทำ การตัดสินใจ การลงทุนต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลคำนึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ และประการที่สามคือ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก อันนำไปสู่การมีชีวิตที่อยู่เย็นเป็นสุข

ทั้งนี้ต้องมีเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการประกอบด้วย ได้แก่ 1) มีความรู้ คือ มีความรอบรู้รอบคอบ ระมัดระวังในการนำความรู้ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติ และ 2) มีคุณธรรม คือ มีความตระหนัก มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งในการที่บุคคลจะมีชีวิตอยู่เย็นเป็นสุข

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพประกอบ 4 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2547).

ความรู้ ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ประมาท ประกอบกับการยึดมั่นในคุณความดี ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน ก็จะทำให้บุคคลสามารถทวนกระแสกิเลส อันเป็นต้นเหตุของความโลภที่ไม่มีสิ้นสุด หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เสนอว่าคนไทยจะดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขได้มากต้องกระทำภารกิจงานต่างๆ ด้วยความพอประมาณ มีเหตุมีผลและมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในกระแสสังคมปัจจุบันในประเด็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวบุคคล สามารถพัฒนาให้เกิดในบุคคลได้ อย่างเป็นรูปธรรมด้วยกระบวนการสื่อสารเพื่อชักจูงใจให้เปลี่ยนทัศนคติ และการสร้างภูมิคุ้มกัน การเปลี่ยนทัศนคติตามทฤษฎีของแมคไกว์

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียน 3 ด้าน คือ 1) ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกระหายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี มีรายละเอียดดังนี้คือ

5.1 ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดกับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทศนคติ เกิดจากความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งคือ ความรู้ว่าสิ่งนั้นๆ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์หรือมีโทษ และเมื่อคำนึงเห็นประโยชน์และโทษ แล้วก็จะเกิดความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ว่าชอบหรือไม่ชอบ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นๆ ตามความรู้สึกของตนเอง ดังนั้น องค์ประกอบทั้งสามด้านของทศนคติจึงมีความเกี่ยวพันกัน ทศนคติสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบเชิงประเมินค่า (Cognitive Component) คือ การรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันเทศทั่วไปเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้น องค์ประกอบนี้จะต้องมีลักษณะที่มีทิศทางคือ ด้านดี หรือด้านเลว มีประโยชน์หรือมีโทษ จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริง (fact) ตามปกติเท่านั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือ ความเชื่อเชิงประเมินค่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในองค์ประกอบด้านนี้ 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) ทศนคติที่มีลักษณะสำคัญคืออารมณ์ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้น เช่นเดียวกับองค์ประกอบแรก ความรู้สึกของบุคคลก็ต้องมีลักษณะที่เป็นทิศทางด้วย ซึ่งหมายถึง ความชอบ หรือไม่ชอบ ความพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และต้องสอดคล้องกับ องค์ประกอบแรกของเขาด้วย คือ ถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเลวหรือมีโทษ บุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจในสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้มีเนื้อหาอาจจะวัดได้ไม่หลากหลายเท่าองค์ประกอบแรกแต่ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของทศนคติ และ 3) องค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ (Action Tendency Component) เนื่องจากทศนคติเป็นลักษณะทางจิตใจ ที่ต้องศึกษาแยกต่างหากจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้น องค์ประกอบนี้จะเป็นการรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือเป็นการวัดปริมาณของพฤติกรรมโดยตรง ไม่ได้ แต่จะต้องเป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เจตนาที่จะกระทำหรือความมุ่งกระทำ องค์ประกอบนี้จึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าองค์ประกอบอื่น

การวัดทศนคตินั้น ควรวัดตามองค์ประกอบรวมของทศนคติ โดยสามารถวัดได้ทั้งสาม องค์ประกอบ หรือจะวัดองค์ประกอบเดียวก็ได้ องค์ประกอบทั้งสามของทศนคติจะสามารถใช้ในการ ทำนายและอธิบายพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง เพราะหากเชื่อว่าบุคคลมีทศนคติที่ดีต่อเรื่องใดก็จะ กระตุ้นให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมในด้านนั้นมากกว่าบุคคลที่มีทศนคติที่ไม่ดี

การมีทศนคติต่อพฤติกรรม ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้พฤติกรรมการ ประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงคุณค่าของพฤติกรรมการประหยัดโดยการ ตระหนักเห็นโทษหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านต่างๆ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อการประหยัดตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนเอง

การวัดทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ในงานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544) ได้สร้างแบบวัดทศนคติต่อการประหยัดทรัพยากร ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยกำหนดความหมายไว้ว่า การเห็นประโยชน์และโทษของ ทรัพยากร ความรู้สึกชอบ พอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ การประหยัดทรัพยากรและความพร้อมที่จะ

(2545) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติต่อการประหยัดไฟฟ้า โดยให้นักเรียนรายงานถึง การประเมินว่าการประหยัดไฟฟ้าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นหรือไม่ ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ความพึงพอใจต่อพฤติกรรม และความมุ่งมั่นที่จะกระทำพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า แบบวัดมีจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 5.55 – 10.36 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยใช้แนวทางการสร้างข้อความจากแบบวัดทัศนคติต่อการประหยัดไฟฟ้าของ จุฬานันท์ เปียศิริ (2545) วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราวัด 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อการมีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในด้านต่างๆ เช่น งานวิจัยของศุภชัย สุพรรณทอง (2544) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏจำนวน 504 คน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกตั้งมาก มีพฤติกรรมการไปเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมสูง พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกตั้งมาก มีพฤติกรรมการไปเลือก ส.ส และพรรคอย่างมีจริยธรรมสูง พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาอายุมาก กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 – 4 กลุ่มนักศึกษาฐานะต่ำ กลุ่มนักศึกษาต่างจังหวัด เช่นเดียวกับงานวิจัยของนภาพิยะศิริพันธ์ (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการไปลงคะแนนเลือกตั้งของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ จำนวน 420 คน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการเลือกตั้งเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งในอนาคต โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 5 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งในอนาคตได้ 9.33 % ในกลุ่มรวม

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและการเคารพสิทธิส่วนบุคคล เช่น งานวิจัยของสุพัทธา ธรรมวงษ์ (2544) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในงานพยาบาลผู้ป่วยในของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 330 คน จาก 6 โรงพยาบาล 3 เขต ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่ดีต่องานเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับแรก ของพฤติกรรมตามจรรยาพยาบาล และพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้ป่วยของพยาบาล โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมตามจรรยาพยาบาล และพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้ป่วยของพยาบาลได้ 56.2% และ 51.0% ตามลำดับ พบในกลุ่มรวม

นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาทัศนคติของคนกับการอนุรักษ์สถานที่ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่นงานวิจัยของนิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับ

ส่วนการศึกษาทัศนคติด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัด เช่น งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544) ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1,440 คน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทรัพยากร เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สาม ของพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตาม สถานการณ์และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% พบผลในกลุ่มรวม และยังพบว่า ทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทรัพยากรเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับ แรกต่อพฤติกรรมการประหยัดเวลา โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะ ตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% ในกลุ่มรวม และนอกจากนี้ยังพบอีกว่า ทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทรัพยากร เป็นตัวทำนาย สำคัญลำดับแรก ต่อพฤติกรรมการประหยัดวัสดุและพลังงาน โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 8 ตัว ด้าน จิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรม ประหยัดวัสดุและพลังงานได้ 44.0% โดยพบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยบางกลุ่ม

จากการประมวลเอกสาร พบว่า บุคคลที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมในทางที่ดีนั้น มักมี แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นเพิ่มมากขึ้น เช่นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรม การไปเลือกตั้ง พฤติกรรมการประหยัด เป็นต้น

ดังนั้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดมาก จะมี พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมการประหยัดน้อย

5.2 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กับพฤติกรรม การประหยัคของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของบุคคลที่มีผลต่อการแสดงออกทางด้านพฤติกรรม ถ้าหากบุคคลมีความรู้ความเข้าใจต่อปรากฏการณ์ต่างๆ ย่อมทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมการใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม โดยเล็งเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายนั้น และคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นหากไม่ประหยัค เป็นต้น การมีความรู้ที่ดีจะช่วยให้นักบุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมที่ดีได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าความรู้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหรือพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้วย ความรู้ความเข้าใจเป็นการตระหนักเห็นคุณค่า ความสำคัญ ประโยชน์หรือโทษ ของสิ่งต่างๆ ทัศนคติเป็นเครื่องมือตัดสินว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น และเป็นเครื่องมือช่วยในการที่จะกระทำหรือที่จะหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้นๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

การมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม ในงานวิจัยนี้ สรุปความหมายของ ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัคตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ในการนำความรู้ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติ การที่บุคคลสามารถจดจำ หรือระลึกถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่กับ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขคุณธรรมและเงื่อนไขความรอบรู้ และคำนึงถึงคุณค่าของการประหยัคตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการตระหนักเห็นโทษหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียงในด้านต่างๆ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อความพอเพียงตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนเอง

การวัดความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัคตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น งานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547). สร้างแบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประหยัคของนักเรียนโดยให้นักเรียนรายงานถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประหยัค แบบวัดมีจำนวนทั้งหมด 12 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 หน่วย คือ ก ข ค และ ง ให้นักเรียนเลือกตอบตามความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเอง แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .61 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย สร้างแบบวัดขึ้นเองเป็นประโยคข้อความเกี่ยวกับความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังในการนำความรู้ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติ ความสามารถจดจำ หรือระลึกถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่กับ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขคุณธรรมและเงื่อนไขความรอบรู้ และคำนึงถึงคุณค่าของวิธีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการตระหนักเห็นโทษหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียงในด้านต่างๆ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อความพอเพียงตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนเอง วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นประโยคคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ ถูกหรือผิด มั่นใจหรือไม่มั่นใจในการตอบ ถ้าตอบถูกและมั่นใจได้ 1 คะแนน ข้อความทางลบถ้าตอบผิดและ

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กับพฤติกรรมการประหยัตของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาด้านความสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรม เช่น งานวิจัยของอุบล เลี้ยววาริน (2534) ได้ศึกษา ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาพฤติกรรมสุขภาพ ประกอบด้วย พฤติกรรมการกินอย่างเหมาะสม พฤติกรรมหลีกเลี่ยงสารเสพติด พฤติกรรมการรักษานามัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีสุดท้ายที่เรียนสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมด้วย เช่นเดียวกับผู้ที่มีทักษะทางภาษาไทยสูง

ความรู้กับพฤติกรรมด้านต่างๆ ของเด็ก เช่น งานวิจัยของเกษม จันทร (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 560 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีจิตลักษณะในด้านความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามาก ขณะเดียวกันก็มีสุขภาพจิตดีและมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเองสูงด้วย เป็นผู้มีพฤติกรรมการต้านทานการเสพยาบ้ามาก โดยเฉพาะในผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา โดยพบได้ชัดเจนในกลุ่มนักเรียนหญิง และยังพบอีกว่า ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของ พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 6 ตัว ด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าได้ 41.4% ในกลุ่มรวมและพบในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม และนอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของการปฏิบัติทางพุทธศาสนา โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ทำนายพฤติกรรมปฏิบัติทางพุทธศาสนาได้ 49.0% ในกลุ่มรวม และพบในผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 8 กลุ่ม

และการศึกษาด้านความรู้กับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ พบในงานวิจัยของนิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้ที่พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเทียว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่านักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์น้อย โดยพบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีกหลายกลุ่ม และยังพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเทียว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 4 ตัว ด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเทียวได้ 30.8% โดยพบผลในกลุ่มที่มีฐานะสูง

ในส่วนของความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมประหยัต เช่นงานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัตพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ทำให้พบว่า บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดๆ มาก มักส่งผลให้เกิดพฤติกรรมด้านนั้นๆ เพิ่มขึ้น เช่น พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมรักษาระเบียบ พฤติกรรมเสริมสร้างสุขภาพ และพฤติกรรมการประหยัดในด้านต่างๆ เป็นต้น

ดังนั้นจึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาก จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงน้อย

5.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีกับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การมีภูมิคุ้มกันตนเป็นคุณสมบัติประการหนึ่งที่สำคัญของการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่การเป็นคนดี เก่งและมีความสุข การศึกษาเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันตนยังมีไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ภูมิคุ้มกันตน” (Psychological immunity) อย่างไรก็ตามมีนักวิชาการชาวเม็กซิกันกลุ่มหนึ่งได้ทำการประมวลเอกสารและเขียนบทความเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันตน (งามตา วนิทานนท์. 2551: 8; อ้างอิงจาก Duryea, Ranson; & English. 1990) โดยใช้พื้นฐานองค์ความรู้จากสาขาวิชาจิตวิทยาที่มีทฤษฎีรองรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวบุคคล (Inoculation Theory)

งานวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุระดับในบริบทของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คืองานวิจัยของ ดุจเดือน พันธุนาวัน; และงามตา วนิทานนท์ (2551) ได้วิเคราะห์ความหมายของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2547) แล้วพบว่าภูมิคุ้มกันที่ดีมีสาระสำคัญ 4 ประการคือ 1) การมองโลกในแง่ดีเป็นวิธีการคิดหรือความคาดหวังของบุคคลในการปรับตัวเมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ท้าทายหรือปัญหาในชีวิต บุคคลจะยังคงพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ トラบใดที่เขาเชื่อว่า จะมี ความสำเร็จอย่างที่เขาดังเป้าไว้เกิดขึ้นตามมา บุคคลจะคิดในลักษณะมองโลกในแง่ดีมากน้อยเพียงใด เมื่อเผชิญกับอุปสรรคหรือปัญหา สามารถประเมินจากการตอบคำถามใน 3 ประเด็น คือ ก) ใครคือผู้ที่ควรรับผิดชอบ ถูกตำหนิในปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุหลายด้านหรือตนเอง

สรุปได้ว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การมีความพร้อมทางการรู้การคิด แรงจูงใจและ วุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอที่จะจัดการกับสถานการณ์ชั่วร้ายหรือการถูกปลุกปั่นโจมตีจากบุคคลอื่น ประกอบด้วย 4 มิติ 1) การมองโลกในแง่ดี เป็นการป้องกันมิให้ข้อเสียจากภายนอกเข้ามาสู่จิตใจ ของบุคคลได้ 2) การมีสติสัมปชัญญะ รู้ตัวว่ากำลังอยู่ในสถานการณ์ประเภทใด ตนกำลังทำอะไรอยู่ เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นหรือไม่ 3) การป้องกันตนเองจากอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น 4) เป็นผู้รู้จัก แก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดกับตนเองและคนรอบข้าง

การวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เช่นงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธมนาวิน; และงามตา วรินทร์ (2551) สร้างแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2,767 คน โดยข้อความแต่ละประโยคให้รายงานพฤติกรรมของตนเอง วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมิน รวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วย 4 มิติ คือ แบบวัดด้านการ มองโลกในแง่ดี จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 2.70 – 5.80 ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ .69 แบบวัดด้านความชอบเสี่ยง จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ ระหว่าง 2.35 – 7.79 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 แบบวัดชุดสติสัมปชัญญะ จำนวน 11 ข้อ มีค่า อำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 2.35 – 7.79 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 แบบวัดการจัดการกับ

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี กับพฤติกรรมการประหยัด
ของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษาการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีต่อการมี
 พฤติกรรมที่น่าปรารถนาในด้านต่างๆ เช่น งานวิจัยของบุญกอบ วิสมิตะนันท์ (2527) ได้ทำการ
 วิจัยธรรมชาติของครูไทยในภาคกลางโดยทำการวิจัยทั้งผู้เป็นครูสอนจริยศึกษาแก่นักเรียน และ
 นักเรียนระดับประถมศึกษาผู้เป็นศิษย์ของครู รวมเป็นครู 593 คน และศิษย์ที่วิจัยในครั้งนี้ 2,694 คน
 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสถิติ-สัมพัทธ์ เป็นตัวแปรหลักตัวแปรหนึ่งในกลุ่มธรรมชาติ (คุณธรรมที่พึง
 ปฏิบัติ) พบว่า นักเรียนที่รับรู้วิธีการอบรมสั่งสอนของครูกับธรรมชาติด้านสถิติ-สัมพัทธ์ของนักเรียน
 ผู้เป็นศิษย์ของครูกับปริมาณความมีสถิติ-สัมพัทธ์ของนักเรียนประเภทต่างๆ พบว่ายิ่งนักเรียนเป็นผู้
 เป็นศิษย์รับรู้วิธีการอบรมสั่งสอนตนด้วยวิธีการที่ถูกหลัก (เช่นปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น) มาก
 เท่าใดนักเรียนผู้เป็นศิษย์ก็ยิ่งมีธรรมชาติด้านสถิติ-สัมพัทธ์สูงเท่านั้น พบผลเช่นนี้ทั้งนักเรียนในกลุ่ม
 ตัวอย่างรวมและนักเรียนทุกประเภทที่ศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะสูงนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนที่โรงเรียนอยู่นอกวัด (ค่า $r = .42$, $.37$ และ $.37$) ในการวิเคราะห์
 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูกับสถิติ-สัมพัทธ์ของนักเรียนพบผลว่า ยิ่งนักเรียน
 มีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนจริยศึกษามากเท่าใดนักเรียนก็ยิ่งมีธรรมชาติด้านสถิติ-สัมพัทธ์สูงเท่านั้น ผล
 เช่นนี้ พบชัดเจนในกลุ่มรวมและนักเรียนหลายประเภท เช่น นักเรียนจากครอบครัวฐานะสูง นักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนหญิง เป็นต้น (ค่า $r = .34$, $.32$ และ $.30$) และในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
 ระหว่างปริมาณคุณธรรม 3 ด้านของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีปริมาณสถิติ-สัมพัทธ์สูงเท่าใดก็ยังมี
 หิริโอตตัปปะสูงเท่านั้น พบผลเช่นนี้ ในกลุ่มรวมและนักเรียนทุกประเภทที่ศึกษา (ค่า r อยู่ระหว่าง $.44$ ถึง
 $.50$) และงานวิจัยของวรรณภา (2551) ศึกษาลักษณะสถานการณ์ในอาชีพ และลักษณะจิตใจที่เกี่ยวข้อง
 กับการปรับตัวของผู้บริหารสตรีในองค์กรเอกชน จำนวนผู้บริหารสตรี 285 คน พบว่ากลุ่มลักษณะงาน
 ตรงความถนัด ความสามารถในการจัดการกับความเครียดเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของการ
 ปรับตัวด้านสรีระของผู้บริหารสตรี โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 5 ตัว การสนับสนุนทางสังคมในหน่วยงาน
 การร่วมกิจกรรมในครอบครัว ภาระงานอาชีพ เจตคติต่อการปรับตัว และลักษณะมุ่งอนาคตและความคุม
 ตน สามารถทำนายความแปรปรวนการปรับตัวด้านสรีระของผู้บริหารสตรี ได้ 50.7 %

งานวิจัยที่พบล่าสุด นักจิตวิทยาชาวสเปนกลุ่มหนึ่ง (งามตา วนิทานนท์. 2551: 48;
 อ้างอิงจาก Extremera; et al., 2007) ได้สนใจศึกษาความเกี่ยวข้องระหว่างลักษณะการมองโลกในแง่ดี
 ของวัยรุ่นสเปนกับการปรับตัวทางจิตด้านการรับรู้ถึงความเครียดและด้านความพึงพอใจในชีวิต กลุ่ม
 ตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 498 คน (อายุเฉลี่ย 15.76 ปี) พบผลว่า

การมองโลกในแง่ดีกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่นงานวิจัยของ นพมาศ แซ่เลี้ยว (2550) ศึกษาการปรับตัวทางจิตสังคมและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้ใหญ่วัยกลางคน กลุ่มตัวอย่างผู้ใหญ่วัยกลางคนสมรสมีบุตร จำนวน 645 คน พบว่าการมองโลกในแง่ดี เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของคุณภาพชีวิตด้านสังคม ครอบครัว และการทำงาน โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว คือ เอกลักษณะแห่งตน, ความใกล้ชิดผูกพัน การปรับตัวเพื่อสร้างขยาย . วิธีชีวิตทางศาสนา สามารถทำนายความแปรปรวนคุณภาพชีวิตด้านสังคม ครอบครัว และการทำงาน ได้ 69.2.7 % , 56.6% และ 62.5% ตามลำดับ

ความชอบเสี่ยงน้อยกับพฤติกรรมต่างๆของเด็ก เช่น งานวิจัยของ ทองพูล บัวศรี (2550) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างการฝึกอบรม ครอบครัว และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเป็นคนดีของเยาวชนกระทำผิดในบ้านกาญจนาภิเษก จำนวนเยาวชน 342 คน พบว่า จิตลักษณะ และสถานการณ์สำคัญ 5 ตัวแปร คือประสบการณ์ที่มีประโยชน์ สุขภาพจิต ประสบการณ์ทางสังคม ความเชื่ออำนาจในตนในความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดี การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ดูแลเยาวชน สามารถทำนายความแปรปรวนความชอบเสี่ยงในกลุ่มได้ 24.5% และนักเรียนที่มีความชอบเสี่ยงน้อยมากเท่าใดก็จะมีความพร้อมที่จะไม่เบียดเบียนตนเองและความพร้อมที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่นมากเท่านั้น (ค่า $r = .56$ และ $.40$) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ จุรีพร ภิบาลจันทร์ (2551) จิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติก ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO 9001: 2000 จำนวนผู้ปฏิบัติงาน 553 คน พบว่า ความชอบเสี่ยงร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะ 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานในหน้าที่ในกลุ่มรวม และกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำได้ 31.7% และ 46.7% ตามลำดับ

จากการประมวลเอกสาร พบว่า บุคคลที่มีสติ-สัมปชัญญะ ความสามารถในการจัดการกับความเครียด การมองโลกในแง่ดี และความชอบเสี่ยงน้อย เป็นองค์ประกอบของการภูมิคุ้มกันตนที่ดี การภูมิคุ้มกันตนที่ดีได้ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมที่น่าปรารถนา โดยเฉพาะพฤติกรรมการเป็นคนดีคนเก่ง เช่น พฤติกรรมการปรับตัว พฤติกรรมการเสี่ยงด้านเพศและสารเสพติด พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการทำงาน เป็นต้น

ดังนั้น จึงทำให้คาดได้ว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก จะมีพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อย

6. ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของบุคคลอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ แตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่ ประเภทของโรงเรียน (โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง / ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง) เพศ ผลการเรียนรู้ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

6.1 ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียงกับพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง การเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และ 2) โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง

โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมโครงการพบว่า การเข้าร่วมโครงการทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามโครงการมากกว่าไม่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543) ศึกษาพฤติกรรมลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณและไม่ได้เข้าร่วมโครงการ 480 คน พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.00 และ 36.86 ; 42.38 และ 40.48 ตามลำดับ) และงานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียวในกลุ่มนักเรียนหญิงที่มีผลการเรียนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่านักเรียนกลุ่มเดียวกันในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 56.51 และ 54.15)

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนจากโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีพฤติกรรมการประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง

6.2 เพศของนักเรียนกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน

สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545: 159) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบ่งเป็น นักเรียนชาย 212 และนักเรียนหญิง 312 คน พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังเรียนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่า 35.37 และ 33.39; 43.74 และ 41.42; 37.68 และ 34.50 ตามลำดับ) ส่วนงานวิจัยของมนตรี ธาดา (2546: 47-50) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียนและพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 360 คน พบว่านักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งมั่นอดทนและควบคุมตน ทักษะคติต่อการเรียน และพฤติกรรมขยันเรียนสูงกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่า 72.03 และ 70.43; 45.17 และ 42.95; 66.76 และ 62.77; 68.15 และ 65.83 ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่างๆ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงคาดว่า นักเรียนหญิงจะมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนชาย

6.3 ผลการเรียนของนักเรียนกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน

งานวิจัยของ พงศิพล นิมพร้าว (2547) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 320 คน พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประหยัดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ สุภัทรา เสงวณิชย์ (2541) ศึกษาการรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540 - 2541 และพฤติกรรมประหยัดของบิดา มารดา และบุตรวัยรุ่นจำนวน 450 คู่ พบว่า บุตรวัยรุ่นที่มีผลการเรียนสูงมีการรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540 - 2541 สูงกว่าบุตรวัยรุ่นที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 124.79 , 121.71 และ 119.94 ตามลำดับ) และบุตรวัยรุ่นที่มีผลการเรียนสูงมีพฤติกรรมประหยัดมากกว่าบุตรวัยรุ่นที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำ (ค่าเฉลี่ย 69.76 , 68.38 และ 67.41 ตามลำดับ)

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง จะมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

6.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว คือ รายได้รวมของสมาชิกในครอบครัวในแต่ละเดือน ซึ่งในงานวิจัยของสุภัทรา เสงวาณิชย์ (2541) ศึกษาการรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540 - 2541 และพฤติกรรมประหยัดของบิดา มารดา และบุตรวัยรุ่น ผลวิจัยพบว่า บิดาที่มีรายได้ต่ำมีพฤติกรรมการประหยัดสูงกว่าบิดาที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง (ค่าเฉลี่ย 73.52 , 72.75 และ 69.21 ตามลำดับ) และมารดาที่มีรายได้ต่ำมีพฤติกรรมการประหยัดสูงกว่าบิดาที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง (ค่าเฉลี่ย 75.25 , 72.96 และ 68.72 ตามลำดับ)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ วัตถุประสงค์ของครอบครัว โดยพิจารณาร่วมระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้เงินรายได้จำนวนนั้น ในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง

6.5 ระดับการศึกษาของบิดามารดากับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน

บิดามารดาเป็นผู้วางรากฐานที่สำคัญให้แก่ลูก การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นระดับการศึกษาของบิดามารดา จึงส่งผลต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ลูกมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น งานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545: 154) พบว่า นักเรียนที่บิดาที่มีการศึกษาสูงมีพฤติกรรมก่อนเรียนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 และ 1.42 ตามลำดับ) นอกจากนี้ผู้วิจัยพบอีกว่า นักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูงมีพฤติกรรมก่อนเรียนสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 และ 1.39 ตามลำดับ) และงานวิจัย

จากการประมวลผลงานวิจัยข้างต้น อาจสรุปได้ว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุตร ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ

นิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา

1. พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความระมัดระวัง ความรอบคอบ การพึ่งตนเองตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ ใช้ทุกสิ่งทุกอย่างให้คุ้มค่า การรู้จักออม การรู้จักบริโภคสินค้าเท่าที่จำเป็น และลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยเพื่อให้รายจ่ายไม่เกินรายรับ ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญ

1.1 พฤติกรรมการประหยัดเวลา หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนในการบริหารเวลาในแต่ละวันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ในด้านการเรียน ด้านการใช้ชีวิตกับครอบครัว และด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว เช่น มีการวางแผนเตรียมตัวล่วงหน้าและดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้นให้สำเร็จตามกำหนด และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง เช่น การอ่านหนังสือเพิ่มเติม การออกกำลังกาย การทำงานอดิเรก เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างโดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) ข้อความแต่ละประโยคให้นักเรียนตอบรายงานพฤติกรรมของตนเองวัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่ามีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณพฤติกรรมการประหยัดเวลาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

1.2 พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนในการใช้จ่ายโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุด และเป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สภาพและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ไม่ซื้อไม่บริโภคสินค้าที่แพงหรือฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิต การรู้จักเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยสร้างโดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดพฤติกรรมการออมเงิน ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) และ รสนันท์ ณ นคร. (2550) โดยข้อความแต่ละประโยคให้นักเรียนตอบรายงานพฤติกรรมของตนเองวัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่ามีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

2. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองของตนในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ ชื่นชม ยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือหรือคอยแก้ไขปัญหา มีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ในการวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชทานนท์; และคณะ (2536) แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวม จำนวน 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 15 ประโยค มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน นักเรียนที่คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

3. การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนเห็น หรือ รับรู้การแสดงออกของคนในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดในด้านต่างๆ เช่น การประหยัดไฟฟ้า การประหยัดน้ำ การประหยัดค่าใช้จ่าย การประหยัดเวลา หรือการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ เป็นต้น และมีความพึงพอใจในการที่จะแสดงออกหรือลอกเลียนแบบพฤติกรรมการประหยัดต่างๆ เหล่านั้น โดยเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประหยัดว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ซึ่งประกอบด้วยการเป็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการกระทำ เป็นการแสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการประหยัดในด้านต่างๆ ให้กับนักเรียน เช่น คนในครอบครัวของฉันทเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าแบบประหยัดไฟ เบอร์ 5 2) ด้านวาจา เป็นการพูดแสดงถึงความสนใจในการประหยัดในด้านต่างๆ การให้ความรู้ให้ข่าวสารเรื่องการประหยัด วิธีการประหยัด เช่น คนในครอบครัวของฉันทพูดถึงผลเสียของการใช้ไฟฟ้าอย่างสิ้นเปลือง

ในการวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดได้แบบอย่างการประหยัดทรัพยากร ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543); และ จุฬานันต์ เปียศิริ (2545) โดยให้นักเรียนรายงานตนเองว่าบิดา มารดา หรือผู้ใกล้ชิดในครอบครัวเป็นแบบอย่างการประหยัด 2 ด้าน 1) ด้านการกระทำ 2) ด้านวาจา โดยข้อความแต่ละประโยคให้นักเรียนตอบรายงานตามความเป็นจริง วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

4. การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการประหยัดจากโรงเรียน อาจอยู่ในรูปของการจัดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบหรือการอบรมในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่การฝึกอบรมโดยตรง เช่น การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความสำคัญ ประโยชน์ ของการประหยัดโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อเสียงตามสาย การติดประกาศ หรือการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการประหยัด เป็นต้น

ในการวัดการฝึกอบรมจากโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547). วัดโดยให้นักเรียนรายงานปริมาณการได้รับการฝึกอบรมความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดในรูปแบบต่างๆ จากโรงเรียน วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณการได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

5. การปฏิบัติทางพุทธศาสนา หมายถึง การที่นักเรียนได้ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนา เช่น การปฏิบัติตามหลักของศีล ทาน และภาวนา รวมถึงการปฏิบัติตามหลักธรรมที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เช่น หลักฆราวาสธรรม คือ ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน หลักอภินิหารปัจเจกขณะ คือ หลักการพิจารณาก่อนการบริโภคใช้สอยปัจจัยต่างๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักธรรมที่สอดคล้องกับการมีพฤติกรรมการประหยัด วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการปฏิบัติทางพุทธ ของดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ.(2540) ซึ่ง

6. สุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเป็นสาเหตุในการพัฒนาลักษณะทางจิตอีก 5 ประการของคนดีและคนเก่ง และสุขภาพจิตที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นแก่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้มาก แม้บุคคลจะมีสติปัญญา มีประสบการณ์ทางสังคมมากมาย แต่ถ้าสุขภาพจิตไม่ดี ก็จะไม่สามารถได้รับประโยชน์จากประสบการณ์นั้นได้อย่างเต็มที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2544)

ในการวัดสุขภาพจิต ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน ; งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) ลักษณะของแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงานปริมาณความวิตกกังวลอารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น จำนวน 15 ข้อ มีข้อความทางลบ 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 15 - 90 คะแนน นักเรียนที่มีปริมาณสุขภาพจิตดีสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความตั้งใจหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนในการที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปตามจุดประสงค์ที่ตนได้คาดหวังไว้ โดยมีความเพียรพยายามอย่างไม่ย่อท้อรวมทั้งมีการวางแผนและกำหนดขอบเขตของการทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองได้เป็นอย่างดี

ในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของฐานันดร เปียศิริ (2545) ลักษณะแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงานปริมาณความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งสำเร็จ การวางแผนก่อนการกระทำ หรือการสามารถแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นต้น โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

8. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นในภายภาคหน้า รวมทั้งความสามารถในการยับยั้งตนเองให้รู้จักอดได้รอได้ เพื่อรับประโยชน์ที่ดีกว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตของนักเรียน เช่น การขยันทูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันทูหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น

ในการวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วณิชานนท์; และคณะ. (2536) มีจำนวน 20 ข้อ โดยให้นักเรียนรายงานถึงความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือก

9. การมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงคุณค่าของพฤติกรรมการประหยัดโดยการตระหนักเห็นโทษหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อการประหยัดตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้วัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 องค์ประกอบ

ในการวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้แนวทางการสร้างข้อความจากแบบวัดของฐานันตร์ เปียศิริ (2545) วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วยให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

10. ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง

มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังในการนำความรู้ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติ การที่บุคคลสามารถจดจำ หรือระลึกถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่กับ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขคุณธรรมและเงื่อนไขความรู้ และคำนึงถึงคุณค่าของการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการตระหนักเห็นโทษหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียงในด้านต่างๆ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อความพอเพียงตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนเอง

ในการวัดความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย สร้างแบบวัดขึ้นเองวัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะเป็นประโยคคำถามมาพร้อมกับแบบวัดมี 2 แบบวัด แบบแรกเป็นมาตรประเมินค่า “ถูก” หรือ “ผิด” ถ้าตอบถูกได้ 2 คะแนน ตอบผิดได้ 1 คะแนน และแบบที่สองเป็นมาตรประเมินค่า “มั่นใจ” หรือ “ไม่มั่นใจ” โดยให้คะแนน 2 - 1 คะแนน

11. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง

การมีความพร้อมทางการรู้การคิด แรงจูงใจและวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอที่จะจัดการกับสถานการณ์ยุ่งเหยิงหรือการถูกปลุกปั่นโจมตีจากบุคคลอื่นประกอบด้วย 4 มิติ 1) การมองโลกในแง่ดี เป็นการป้องกันมิให้ข้อเสียจากภายนอกเข้ามาสู่จิตใจของบุคคลได้ 2) การมีสติสัมปชัญญะ รู้ตัวว่ากำลังอยู่ในสถานการณ์ประเภทใด ตนกำลังทำอะไรอยู่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นหรือไม่ 3) การป้องกันตนเองจากอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น 4) เป็นผู้รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดกับตนเองและคนรอบข้าง

ในการวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของดุงเดือน พันธมนาวิน; และงามตา วณิชทานนท์ (2551) เป็นแบบวัดจิตเอกภาคด้านการมีภูมิคุ้มกันตน จำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 1.85 – 6.63 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 45 - 270 คะแนน นักเรียนที่มีปริมาณการมีภูมิคุ้มกันที่ดีสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่ มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีสูงกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

12. ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ ภูมิหลังของนักเรียน คือ การเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง (โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง/ ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง) เพศของนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับ การศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา โดยกำหนดนิยามปฏิบัติการดังนี้

12.1 ประเภทโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง ประเภท ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาพอเพียง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และ 2) โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง

12.2 ผลการเรียนรู้ หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ผ่านมานักเรียนมีค่าตั้งแต่ 0.00 – 4.00

12.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทั้งหมดของครอบครัวของนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบเป็นจำนวนเงินรายได้ตามจริง และพิจารณา ร่วมกับจำนวนสมาชิกในครอบครัวถ้ามีการใช้จ่ายเงินจากเงินรายได้ดังกล่าวมาก จัดเป็นครอบครัวที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนครอบครัวที่มีปริมาณรายได้มากและมีจำนวนสมาชิก ในครอบครัวใช้จ่ายเงินจากรายได้ดังกล่าวน้อย จัดเป็นครอบครัวที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ย พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 12 เศรษฐกิจของครอบครัวต่ำสุดมีคะแนนเป็น 1 เศรษฐกิจของ ครอบครัวสูงสุดมีคะแนน 12 คะแนน ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้มีฐานะเศรษฐกิจของ ครอบครัวสูง

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน

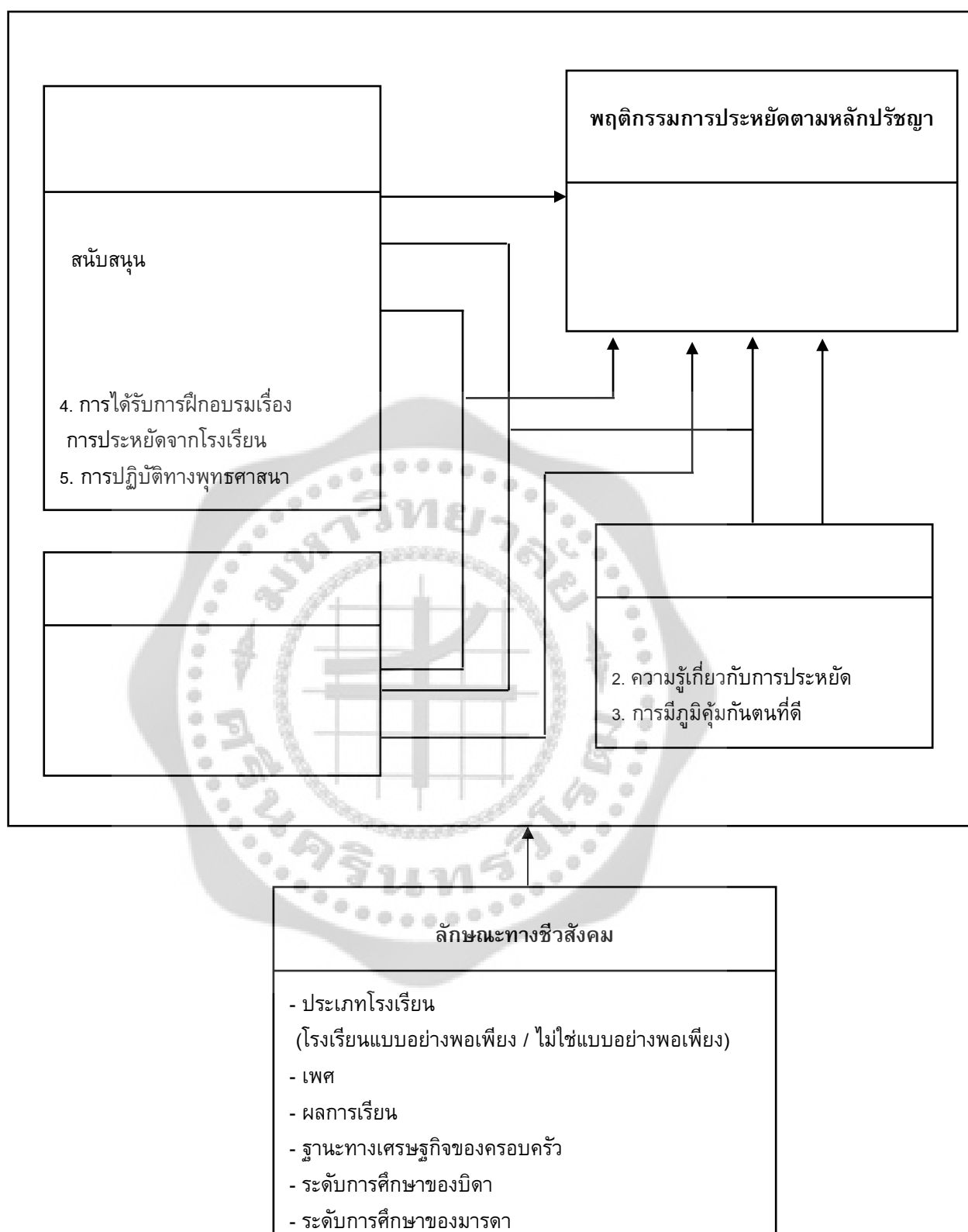
รายได้รวมต่อเดือน	จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
	1 – 3 คน	4 – 6 คน	7คนขึ้นไป
น้อยกว่า 10,000 บาท	3	2	1
10,000 – 30,000 บาท	6	5	4
30,001 – 50,000 บาท	9	8	7
50,001 บาทขึ้นไป	12	11	10

12.4 ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง จำนวนปีที่บิดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาบิดาที่มีจำนวนปีที่ศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้มีการศึกษาสูงกว่าผู้ได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย

12.5 ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง จำนวนปีที่มารดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษามารดาที่มีจำนวนปีที่ศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้มีการศึกษาสูงกว่าผู้ได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมจากทางโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธ 2) จิตลักษณะเดิม ได้แก่ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3) จิตลักษณะเดิมมีอิทธิพลร่วมกับสถานการณ์ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี จึงเป็นการอธิบายพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจของบุคคล (ปัจจัยภายใน) กับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่ (ปัจจัยภายนอก) จัดเป็นรูปแบบที่พยายามจะอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์อย่างครอบคลุมมากที่สุด โดยมีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่ ประเภทโรงเรียน(โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง / ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง) เพศ ผลการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

ภาพประกอบ 5 กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

จากการประมวลทฤษฎีและผลการวิจัยต่างๆ ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

1. นักเรียนเพศหญิง มีผลการเรียนสูง และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นผู้ที่มีความพิการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม
2. นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน มีเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี หรือเป็นผู้มีความพิการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม
3. นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง เป็นผู้มีความพิการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม
4. ตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ มีภูมิคุ้มกันตนที่ดี หรือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) ได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5%
5. ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปรร่วมกับจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร) สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) ได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5%

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Comparative Study) จิตลักษณะ และสถานการณ์ของนักเรียนที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการประหยัดตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้มีการสร้างและปรับปรุงแบบวัดต่างๆ ให้มีคุณภาพสูง เพื่อนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลโดยให้นักเรียนตอบแบบวัดเหล่านี้แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2551 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2551 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี จำนวน 476 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้น (Multistage Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา.2542 : 8 – 15) ดังนี้

1. สุ่ม เขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี ได้ เขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี เขต 2 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)
2. สุ่ม โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ชั้นภูมิ คือ โรงเรียนแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง) และโรงเรียนที่จัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างฯ แต่ละชั้นภูมิเลือกมาชั้นภูมิละ 1 โรงเรียน รวมจำนวน 2 โรงเรียน

3. สุ่ม ห้องเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของแต่ละโรงเรียน โดยสุ่มมาโรงเรียนละ 6 ห้อง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) เก็บข้อมูลนักเรียนทุกคนในห้องเรียน

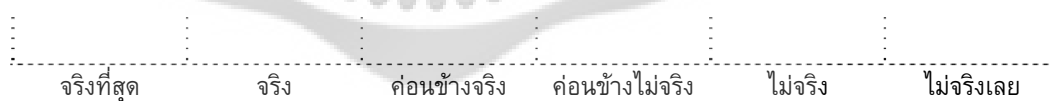
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย แบบวัดกลุ่มพฤติกรรมการประหยัดมีแบบวัด 2 ชุด แบบวัดกลุ่มจิตลักษณะเดิมมีแบบวัด 3 ชุด แบบวัดกลุ่มลักษณะสถานการณ์มีแบบวัด 5 ชุด และแบบวัดกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์มีแบบวัด 3 ชุด รวมทั้งสิ้น 13 ชุด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) และสมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) โดยให้นักเรียนรายงานการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวิธีการใช้เวลาในชีวิตประจำวัน ในด้านการเรียน ด้านการใช้ชีวิตกับครอบครัว และด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว เช่น การวางแผนในการดำเนินชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง การอ่านหนังสือเพิ่มเติม การออกกำลังกาย การทำงานอดิเรก เป็นต้น แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ มีทั้งข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านบวกกับข้อความด้านลบ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .25 - .53 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .72 นักเรียนที่มีปริมาณพฤติกรรมการประหยัดเวลาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา เช่น

(0) ฉันทำการบ้านและส่งงานตามเวลาที่กำหนดเสมอ

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวก หมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการประหยัดเวลาที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้ในทิศทางที่กลับกัน

2. แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดพฤติกรรมการออมเงิน ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543) และ รสนันท์ ณ นคร. (2550) โดยให้นักเรียนรายงานการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวิธีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น การ

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น

(0) เวลาซื้อสินค้าฉันมักคำนึงถึงความคุ้มค่าของสิ่งนั้น

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย มี 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวก หมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้นิทิศทางที่กลับกัน

3. แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วนินทานนท์; และคณะ (2536) แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวม จำนวน 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 15 ประโยค มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 และ .88 ตามลำดับ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4,590 คน) นักเรียนที่คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุ เช่น

(0) แม้ให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เช่น

(00) ถ้าฉันทำความดี แม้จะไม่เพิกเฉย แต่จะกล่าวชมเชยฉันอย่างเหมาะสม

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวกหมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้ในทิศทางที่กลับกัน

4. แบบวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดได้แบบอย่างการประหยัดทรัพยากร ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2543); และฐานันตร์ เปียศิริ (2545) โดยให้นักเรียนรายงานตนเองว่าบิดา มารดา หรือผู้ใกล้ชิดในครอบครัวเป็นแบบอย่างการประหยัด 2 ด้าน 1) ด้านการกระทำ 2) ด้านวาจา โดยข้อความแต่ละประโยคให้นักเรียนตอบรายงานตามความเป็นจริง แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ มีทั้งข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านบวกกับข้อความด้านลบ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .27 - .62 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .79 นักเรียนที่มีปริมาณการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เช่น

(0) พ่อของฉันมักมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนทำกิจกรรมในแต่ละวันเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวกหมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง

5. แบบวัดการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประหยัดจากโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547). วัดโดยให้นักเรียนรายงานปริมาณการได้รับการฝึกอบรมความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดในรูปแบบต่างๆ จากโรงเรียน เช่นการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการประหยัด การประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการประหยัด เป็นต้น แบบวัดมีจำนวน 11 ข้อ มีทั้งข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านบวกกับข้อความด้านลบ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .31 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 นักเรียนที่มีปริมาณการได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียนมากกว่า นักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประหยัดจากโรงเรียน เช่น

(0) ครูมักสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการประหยัดพลังงาน

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการประหยัด มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวก หมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการประหยัดที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้ในทิศทางที่กลับกัน

6. แบบวัดการปฏิบัติทางพุทธ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการปฏิบัติทางพุทธของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2540) โดยให้นักเรียนรายงานว่านักเรียนได้มีการปฏิบัติตามหลักคำสอนในทางพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง เช่น ด้านการรักษาศีล การให้ทาน การเจริญภาวนา หรือการปฏิบัติตามหลักธรรมในพุทธศาสนาที่สอนเกี่ยวกับการประหยัด การดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแก่ฐานะ เช่น หลักขรรยาวาสธรรม คือ ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน หลักอภินิหารปัจเจกขณะ คือ หลักการพิจารณาก่อนการบริโภคใช้สอยปัจจัยต่างๆ เป็นต้น โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 3.48 - 10.84 ค่าความเชื่อมั่นแบบเท่ากับ .78 นักเรียนที่มีปริมาณการปฏิบัติทางพุทธสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดการปฏิบัติทางพุทธ เช่น

(0) ฉันพร้อมจะพูดปดถ้าคำพูดนั้นช่วยให้ฉันได้ประโยชน์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการปฏิบัติทางพุทธ มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวกหมายถึงประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติทางพุทธ ที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้ในทิศทางที่กลับกัน

7. แบบวัดสุขภาพจิต ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของดวงเดือน พันธุนาวิน; งามตา วินิทานนท์; และคณะ (2536) ลักษณะของแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงานปริมาณความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น จำนวน 15 ข้อ มีข้อความทางลบ 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 15 - 90 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .37 - .64 มีค่าความเชื่อมั่นแบบเท่ากับ .86 นักเรียนที่มีปริมาณสุขภาพจิตดีสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดสุขภาพจิต เช่น

(0) ฉันมักควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดนี้มีเฉพาะข้อความทางลบ ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ จึงให้คะแนน “จริงที่สุด” 1 คะแนน และลดลงตามลำดับ จนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 6 คะแนน

8. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของฐานันตร์ เปียศิริ (2545) ลักษณะแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงานปริมาณความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ การวางแผนก่อนการกระทำ หรือการสามารถแก้ไขปัญหาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นต้น แบบวัดมีจำนวน 15 ข้อ มีทั้งข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านบวกกับข้อความด้านลบ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เช่น

(0) ฉันจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวกหมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้ในทิศทางที่กลับกัน

9. แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธมนาวิน; งามตา วณิชานนท์; และคณะ(2536) มีจำนวน 20 ข้อ โดยให้นักเรียนรายงานถึงความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดในอนาคต และบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาในอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .34 - .57 ค่าความเชื่อมั่นแบบเท่ากับ .64 นักเรียนที่มีปริมาณลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน เช่น

(0) ฉันอยากเรียนหนังสือในระดับสูงๆ เพื่อจบแล้วจะได้ทำงานดีๆ

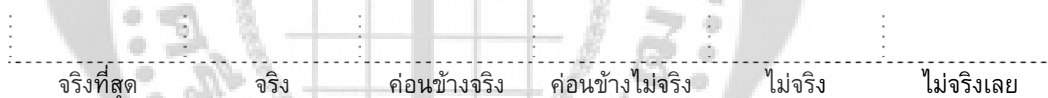
.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวกหมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

10. แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้แนวทางการสร้างข้อความจากแบบวัดของฐานันดร เปียศิริ (2545) โดยให้นักเรียนรายงานถึง การประเมินว่าการประหยัดเป็นสิ่งที่มีความหมายหรือมีโทษ พอใจหรือไม่พอใจต่อการประหยัด และ ความตั้งใจที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมการประหยัด เป็นต้น โดยครอบคลุมทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทั้ง 2 ด้าน คือ การประหยัดเวลาและการประหยัดค่าใช้จ่าย แบบวัดมีจำนวน 9 ข้อ มีทั้งข้อคำถามที่เป็นข้อความด้านบวกกับข้อความด้านลบ โดยแต่ละข้อมีมาตร ประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริง ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่า อำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .43 - .66 มีค่าความเชื่อมั่นแบบเท่ากับ .83 นักเรียนที่มี ปริมาณทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด เช่น

(0) ฉันพร้อมที่จะไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ทันทีหลังเลิกเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความ ทางบวกหมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดที่น่าปรารถนา การให้ คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และ ไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่า ปรารถนา การให้คะแนนจะให้นิเสธทางที่กลับกัน

11. แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบ วัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยให้นักเรียนรายงานถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประหยัดในแง่ของ การประหยัดเวลา การประหยัดค่าใช้จ่าย การประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ และการประหยัดสิ่งของ เครื่องใช้ รวมถึงวิธีการปฏิบัติที่นักเรียนกระทำเป็นประจำในชีวิตประจำวัน วัดโดยแบบวัดที่มีลักษณะ เป็นประโยคคำถามมาพร้อมกับแบบวัดมี 2 แบบวัด แบบแรกเป็นมาตรประเมินค่า “ถูก” หรือ “ผิด” ถ้าตอบถูกได้ 2 คะแนน ตอบผิดได้ 1 คะแนน และแบบที่สองเป็นมาตรประเมินค่า “มั่นใจ” หรือ “ไม่ มั่นใจ” โดยให้คะแนน 2 - 1 คะแนน แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ ระหว่าง .22 - .47 ค่าความเชื่อมั่นแบบเท่ากับ .70

ตัวอย่างแบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เช่น

(0) เปิดเครื่องปรับอากาศที่อุณหภูมิ 25 องศา ช่วย
ประหยัดได้

ถูก	ผิด	มั่นใจ	ไม่มั่นใจ
✓		✓	

(00) ไม่ควรตากผ้าในห้องปรับอากาศ

ถูก	ผิด	มั่นใจ	ไม่มั่นใจ
	✓		✓

เกณฑ์การให้คะแนนจากข้อคำถาม

(0) แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่า ถูกและมั่นใจ คำตอบถูกนั้นได้ $2 \times 2 = 4$ คะแนน

(00) แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่า ผิดและยังไม่มั่นใจว่าผิดจริงได้ $1 \times 1 = 1$ คะแนน

12. แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของงามตา วณิชทานนท์; และคณะ (2551) เป็นแบบวัดจิตเอกภาคด้านการมีภูมิคุ้มกันตน จำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 1.85 – 6.63 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่มีปริมาณการมีภูมิคุ้มกันที่ดีสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีสูงกว่านักเรียนกลุ่มตรงข้าม

ตัวอย่างแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เช่น

(0) ฉันพยายามคิดในทางที่ดีไว้ก่อนเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวกหมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับการมีภูมิคุ้มกันที่ดีที่น่าปรารถนา การให้คะแนนให้จาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย สำหรับกรณีข้อความทางลบ หมายถึงประโยคข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา การให้คะแนนจะให้ในทิศทางที่กลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 45 – 270 คะแนน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างเอง นำมาจากผู้อื่น และปรับปรุงจากผู้อื่น จึงได้หาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity)

ในการหาความเที่ยงตรงของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการนำแบบวัดที่สร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่ามีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา และมีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ เพียงใด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบวัดที่สมบูรณ์ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจอีกครั้ง แล้วจึงนำไปใช้ทดลองใช้

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)

การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อความแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) มีเกณฑ์ในการเลือก คือ ข้อที่มีค่า t มากกว่า 2.00 และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับแบบวัดทั้งหมด (Corrected Item – Total Correlation) โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกข้อ คือ ข้อที่มีค่า r เท่ากับหรือมากกว่า .20

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะหาหลังจากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญ นำมาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลงานวิจัย ผู้วิจัยทำการติดต่อขอความร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบวัดไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่และอาจารย์โรงเรียนและอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบวัดทุกฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS โดยมีสถิติที่ใช้ดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะการแจกแจงของตัวแปรโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 3 ถ้าพบปฏิสัมพันธ์ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ (Scheffe) ต่อไป
3. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter และ Stepwise โดยใช้ตัวทำนายหลายตัว ในการทำนายตัวถูกทำนายทีละ 1 ตัว ใช้เกณฑ์แตกต่างเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5% (Cohen, 1977) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 4 และ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” เป็นการวิจัยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะเดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด 2) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญและปริมาณการทำนายตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาใน 5 ประการ คือ 1) นักเรียนเพศหญิง มีผลการเรียนสูง และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้ามหรือไม่ 2) นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้ามหรือไม่ และเพราะเหตุใด 3) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำหรือ และเพราะเหตุใด 4) ตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หรือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) ได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5% หรือไม่ 5) ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปรร่วมกับจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร) สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) ได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5% หรือไม่ ซึ่งจุดมุ่งหมายทั้ง 5 ประการนี้ จะได้นำเสนอการวิเคราะห์ในบทนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะชีวสังคม
2. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีลักษณะชีวสังคมแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันที่ดี พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน พฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน พฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การศึกษาปริมาณการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย

ตอนที่ 6 การศึกษาปริมาณการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 3 - 4

ตาราง 3 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

	ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทโรงเรียน	แบบอย่างพอเพียง	258	54.2
	ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	218	45.8
	รวม	476	100.0
เพศ	ชาย	241	50.6
	หญิง	235	49.4
	รวม	476	100.0
ระดับผลการเรียน	สูง	275	57.8
	ต่ำ	201	42.2
	คะแนนอยู่ระหว่าง 1.00 – 4.00 คะแนนเฉลี่ย 2.5	รวม	476 100.0
ฐานะทางเศรษฐกิจ	สูง	333	70.0
	ต่ำ	143	30.0
	น้อยกว่า10,000บาทถึง 50,001 บาทขึ้นไป เฉลี่ย 10,000-30,000 บาท	รวม	476 100.0
การศึกษาของบิดา	มาก	94	19.7
	น้อย	382	80.3
	น้อยกว่า ป.6 ถึงปริญญาเอก เฉลี่ยอยู่ในระดับปริญญาตรี	รวม	476 100.0
การศึกษาของมารดา	มาก	112	23.5
	น้อย	364	76.5
	น้อยกว่า ป.6 ถึงปริญญาเอก เฉลี่ยอยู่ในระดับปริญญาตรี	รวม	476 100.0

จากตาราง 3 พบว่า ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกันประเภทละ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 476 คน แบ่งเป็นประเภทโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงร้อยละ 54.2 และโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงร้อยละ 45.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 50.6 เพศหญิงร้อยละ 49.4 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.5 (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .61) ระดับผลการเรียนสูงร้อยละ 57.8 ระดับผลการเรียนต่ำร้อยละ 42.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงร้อยละ 70.0 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำร้อยละ 30.0 นักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงร้อยละ 19.7 และนักเรียนที่

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 476 คน อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 258 คน และโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 218 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ระดับผลการเรียนสูงมากกว่าผลการเรียนต่ำ มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมากกว่าฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงและคือนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำมากกว่านักเรียนที่มารดา มีการศึกษาสูง

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยพื้นฐาน ของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่า	พิสัย	พิสัยคะแนนแบบสอบถาม
		เบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนการตอบ	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทน	70.53	13.81	17 – 90	15 – 90
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	64.73	13.51	15 – 90	15 – 90
การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว	44.25	7.04	30 – 58	10 – 60
การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากทางโรงเรียน	48.29	7.57	27 – 66	11 – 66
การปฏิบัติทางพุทธ	42.71	7.31	26 – 58	10 – 60
สุขภาพจิต	54.20	12.68	20 – 87	15 – 90
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	61.97	9.53	22 – 84	15 – 90
มุ่งอนาคต – ควบคุมตน	75.82	8.86	45 – 103	20 – 120
ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด	40.08	6.85	21 – 54	9 – 54
ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัด				
ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	34.46	5.27	13 – 40	10 – 40
การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี	186.47	18.97	136 – 237	45 – 270
พฤติกรรมการประหยัดเวลา	37.49	3.87	25 – 50	10 – 60
พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย	36.47	6.44	13. – 54	9 – 54

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายปานกลาง เมื่อพิจารณาตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม พบว่า นักเรียนมีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนและใช้เหตุผล

การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากทางโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรจิตลักษณะเดิม พบว่า สุขภาพจิตแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดีอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีลักษณะชีวสังคมแตกต่างกัน แสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 5 - 6

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย พิจารณาตามนักเรียนที่มีเพศ ระดับผลการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันในนักเรียนกลุ่มรวม

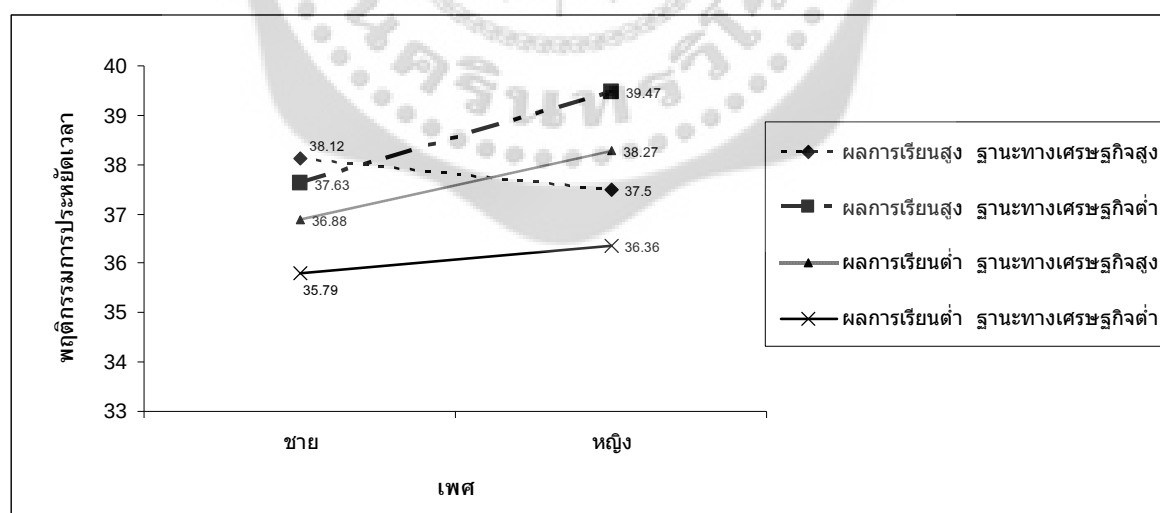
พฤติกรรม	จำนวน คน	ค่าเอฟ (F)							% ทำนาย
		เพศ(ก)	ผลการเรียน (ข)	ฐานะทางเศรษฐกิจ (ค)	(ก×ข)	(ก×ค)	(ข×ค)	(ก×ข×ค)	
ประหยัดเวลา	476	3.57	10.27**	<1	<1	<1	7.03**	3.78*	6.50
ประหยัด ค่าใช้จ่าย	476	9.89**	20.61***	6.84**	<1	6.29**	5.91**	<1	11.50

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย
พิจารณาตามนักเรียนที่มีเพศ ระดับผลการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
ประหยัดเวลา	ระดับผลการเรียน	สูง = 38.18	ต่ำ = 36.82
ประหยัดค่าใช้จ่าย	เพศ	หญิง = 37.79	ชาย = 35.64
	ระดับผลการเรียน	สูง = 38.72	ต่ำ = 35.17
	ฐานะทางเศรษฐกิจ	ต่ำ = 37.61	สูง = 35.82

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพศหญิง มีระดับผลการเรียนสูงและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 26 - 29 ในภาคผนวก ข) พบผลเช่นเดียวกันคือ ว่ามีคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นักเรียนที่เพศหญิง ระดับผลการเรียนสูงและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

ภาพประกอบ 6 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามตัวแปร เพศ ผลการเรียน
ฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มนักเรียนรวม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันที่ดี พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน พฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายที่อยู่ในประเภทโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกัน แสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 7- 14

ตาราง 7 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ประเภท โรงเรียน (ก)	ค่าเอฟ (F)		% ทำนาย
			การฝึกอบรม (ข)	(ก×ข)	
กลุ่มรวม	476	<1	251.10 ^{***}	7.97 ^{**}	35.2
เพศชาย	241	10.05 ^{**}	37.46 ^{***}	8.61 ^{**}	28.4
เพศหญิง	235	1.57	137.93 ^{***}	31.74 ^{***}	43.2
ผลการเรียนสูง	275	7.99 ^{**}	121.44 ^{***}	4.25 [*]	33.6
ผลการเรียนต่ำ	201	8.87 ^{**}	84.54 ^{***}	1.36	36.0
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	333	<1	139.44 ^{***}	1.71	30.5
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	143	<1	84.02 ^{***}	2.09	44.3
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	94	<1	90.23 ^{***}	20.45 ^{***}	51.5
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	382	<1	188.64 ^{***}	2.19	34.1
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	112	<1	77.83 ^{***}	15.80	44.1
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	364	<1	186.98 ^{***}	2.01	34.9

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง – ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

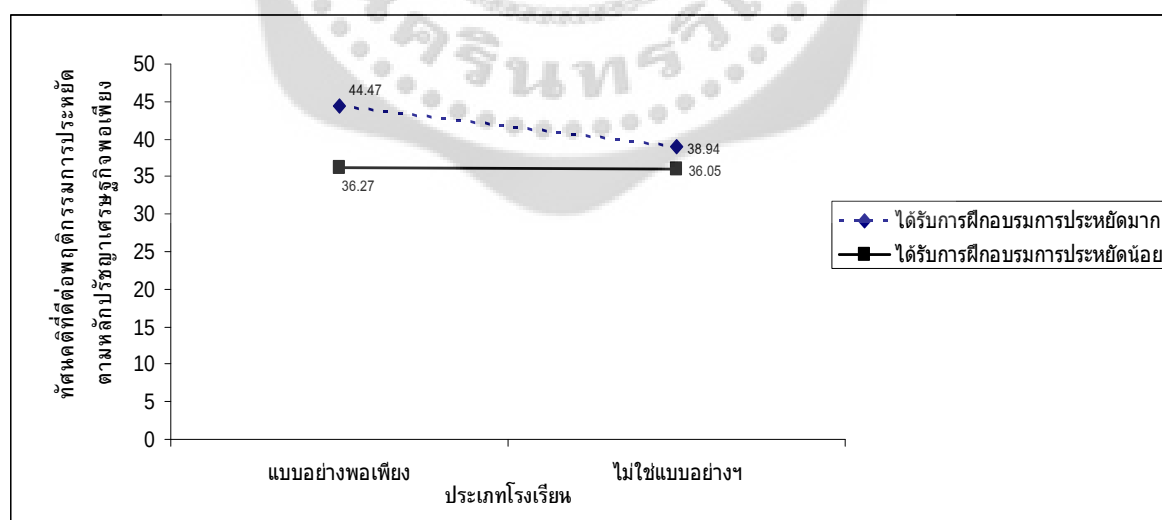
ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การฝึกอบรม	มาก = 44.60	น้อย = 36.46
เพศชาย	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 40.37	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 37.50
	การฝึกอบรม	มาก = 41.70	น้อย = 36.16
เพศหญิง	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 43.17	แบบอย่าง ฯ = 41.37
	การฝึกอบรม	มาก = 45.09	น้อย = 37.23
ผลการเรียนสูง	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 39.43	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 37.50
	การฝึกอบรม	มาก = 45.78	น้อย = 38.76
ผลการเรียนต่ำ	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 41.92	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 34.56
	การฝึกอบรม	มาก = 44.63	น้อย = 37.47
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	การฝึกอบรม	มาก = 44.58	น้อย = 34.77
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 47.88	น้อย = 35.46
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	การฝึกอบรม	มาก = 44.29	น้อย = 36.28
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 47.47	น้อย = 36.35
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	การฝึกอบรม	มาก = 44.27	น้อย = 36.19
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	การฝึกอบรม		

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาคะแนนความแปรปรวนของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรอิสระที่ละตัวในนักเรียนกลุ่มรวมพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ค่าเฉลี่ย = 44.60 และ 36.46 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในนักเรียนกลุ่มย่อย พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มผลการเรียนต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มนักเรียนกลุ่มผลการเรียนสูงและยังพบอีกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย พบในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ในกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับสูง (ดูตาราง 30 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากและเรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 3) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 4) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 5) ที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อยและเรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจาก

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก พบในกลุ่ม 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่ม 1.1) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 1.2) นักเรียนในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 1.3) กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก 2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่ม 2.1) กลุ่มผลการเรียนสูง 2.2) กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก 3) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก พบในกลุ่ม 3.1) นักเรียนกลุ่มรวมและนักเรียนกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ 3.2) นักเรียนกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงและเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 2

ภาพประกอบ 7 ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง – ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนในกลุ่มนักเรียนชาย

ตาราง 9 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการมีภูมิคุ้มกันคนที่ตีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ (F)			% ทำนาย
		ประเภท โรงเรียน (ก)	การฝึกอบรม (ข)	(ก×ข)	
กลุ่มรวม	476	1.71	47.12 ^{***}	<1	9.8
เพศชาย	241	42.86 ^{***}	10.32 ^{**}	23.84 ^{***}	29.6
เพศหญิง	235	5.72 ^{**}	<1	3.76 [*]	5.1
ผลการเรียนสูง	275	<1	4.27 [*]	1.28	2.6
ผลการเรียนต่ำ	201	<1	38.35 ^{***}	2.43	18.2
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	333	3.34	26.95 ^{***}	3.19	11.4
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	143	4.22 [*]	9.21 ^{**}	2.42	12.0
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	94	3.33	11.70 ^{***}	1.03	15.2
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	382	<1	44.24 ^{***}	1.09	11.1
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	112	1.19	13.20 ^{***}	3.05	11.1
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	364	<1	45.58 ^{***}	1.81	11.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการมีภูมิคุ้มกันคนที่ตีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การฝึกอบรม	มาก = 192.68	น้อย = 181.08
เพศชาย	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 189.64	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 170.67
	การฝึกอบรม	มาก = 184.81	น้อย = 175.50
เพศหญิง	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 193.64	แบบอย่าง ฯ = 188.98
ผลการเรียนสูง	การฝึกอบรม	มาก = 193.39	น้อย = 189.10
ผลการเรียนต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 191.07	น้อย = 173.56
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	การฝึกอบรม	มาก = 193.41	น้อย = 183.13
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 185.32	แบบอย่าง ฯ = 178.15
	การฝึกอบรม	มาก = 187.03	น้อย = 176.44

ตาราง 10 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	การฝึกอบรม	มาก = 204.15	น้อย = 188.85
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 191.53	น้อย = 178.94
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	การฝึกอบรม	มาก = 201.91	น้อย = 186.69
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 191.63	น้อย = 178.66

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาคะแนนความแปรปรวนของการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีตามตัวแปรอิสระที่ละตัวในนักเรียนกลุ่มรวมพบว่า คะแนนของการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีแปรปรวนไปตามตัวแปรประเภทโรงเรียนและแปรปรวนไปตามตัวแปรการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ค่าเฉลี่ย = 192.68 และ 181.08 ตามลำดับ)

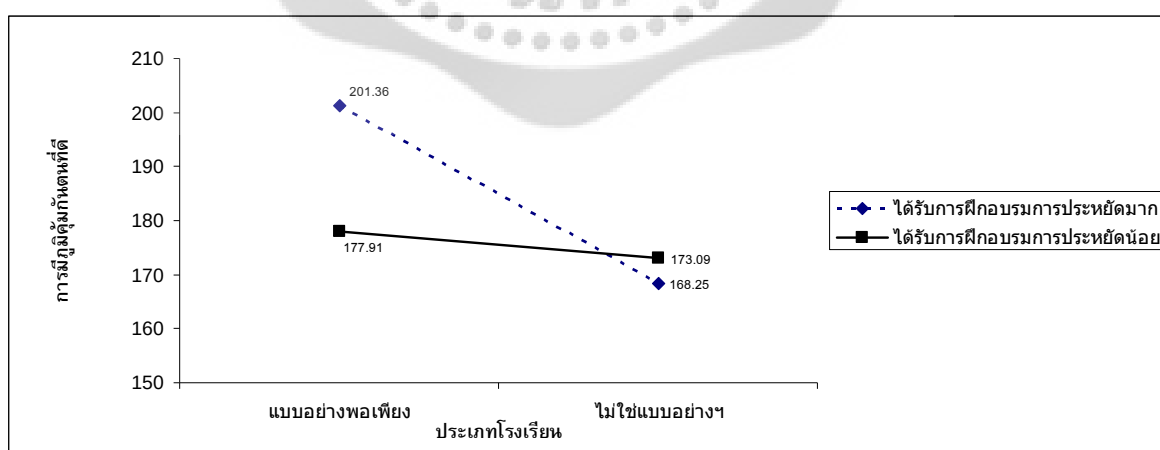
เมื่อพิจารณาในนักเรียนกลุ่มย่อย พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มนักเรียนชาย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย พบในกลุ่มนักเรียนย่อย 9 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทโรงเรียนและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนพบในกลุ่มนักเรียนย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ในกลุ่มนักเรียนชาย (ดูตาราง 36 ในภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนและเรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 3) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมน้อยเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก 4) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe') ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 37 ในภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากแต่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย

สรุปได้ว่า พบในกลุ่ม 1) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่าง พบในกลุ่ม 1.1) กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 1.2) กลุ่มนักเรียนชายที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก 2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่ม 2.1) กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2.2) กลุ่มนักเรียนหญิงที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก 3) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก พบในกลุ่ม 3.1) นักเรียนกลุ่มรวมและนักเรียนกลุ่มย่อยสำคัญ 9 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ 3.2) กลุ่มนักเรียนชายและเรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 4) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อยและเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มนักเรียนชาย

ภาพประกอบ 8 ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย

ตาราง 11 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ (F)			% ทำนาย
		ประเภท	การฝึก	(ก×ข)	
		โรงเรียน (ก)	อบรม (ข)		
กลุ่มรวม	476	4.72 [*]	77.96 ^{***}	25.06 ^{***}	16.9
เพศชาย	241	<1	20.88 ^{***}	<1	11.3
เพศหญิง	235	9.25 ^{**}	34.64 ^{***}	35.75 ^{***}	28.7
ผลการเรียนสูง	275	3.20	43.39 ^{***}	19.52 ^{***}	18.0
ผลการเรียนต่ำ	201	1.15	24.80 ^{***}	3.16	12.3
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	333	1.69	46.40 ^{***}	16.19 ^{***}	13.6
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	143	5.64 [*]	27.61 ^{***}	5.89 [*]	26.3
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	94	<1	10.05 ^{**}	5.13 [*]	10.2
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	382	5.83 [*]	67.18 ^{***}	15.63 ^{***}	18.7
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	112	1.97	1.73	3.74	3.7
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	364	3.69	89.56 ^{***}	12.94 ^{***}	22.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 38.08	แบบอย่าง ฯ = 37.36
	การฝึกอบรม	มาก = 39.17	น้อย = 36.27
เพศชาย	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 38.24	แบบอย่าง ฯ = 37.00
	การฝึกอบรม	มาก = 38.82	น้อย = 36.43

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
ผลการเรียนสูง	การฝึกอบรม	มาก = 39.38	น้อย = 36.53
ผลการเรียนต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 38.69	น้อย = 35.93
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	การฝึกอบรม	มาก = 39.20	น้อย = 36.35
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 38.11	แบบอย่าง ฯ = 36.71
	การฝึกอบรม	มาก = 38.97	น้อย = 35.85
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	การฝึกอบรม	มาก = 39.50	น้อย = 36.53
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 38.06	แบบอย่าง ฯ = 37.16
	การฝึกอบรม	มาก = 39.13	น้อย = 36.10
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	-	-	-
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 39.37	น้อย = 35.89

จากตาราง 11 เมื่อพิจารณาจะแนแนความแปรปรวนของพฤติกรรมประหยัดเวลาตามตัวแปรอิสระที่ละตัวในนักเรียนกลุ่มรวม พบว่าจะแนแนพฤติกรรมการประหยัดเวลาแปรปรวนไปตามประเภทโรงเรียนและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน *ประเภทโรงเรียน* พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง (ค่าเฉลี่ย = 38.08 และ 37.36 ตามลำดับ) การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ค่าเฉลี่ย = 39.17 และ 36.27 ตามลำดับ)

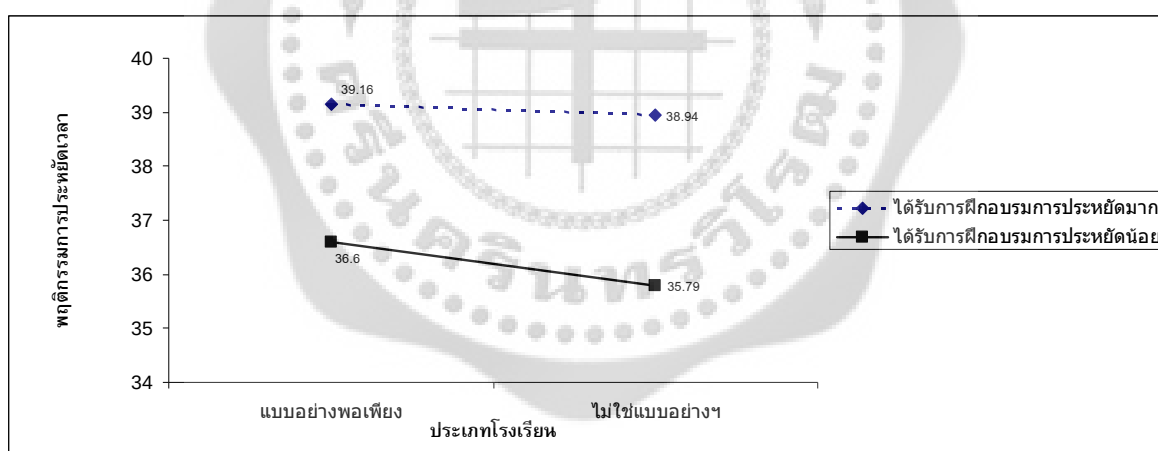
เมื่อพิจารณาในนักเรียนกลุ่มย่อย พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อยที่สำคัญ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทโรงเรียนและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนรวมและนักเรียนกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มฐานะทาง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe') ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 39 ในภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนที่เรียนในไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 2) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากและเรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 3) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 4) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อยและเรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อยเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลาน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ในกลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาต่ำ (ดูตาราง 40-45 ในภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากและเรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากและเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย 3) นักเรียนที่

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามาก พบในกลุ่ม 1) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง 2) กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากหรือกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มนักเรียนรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 34) กลุ่มนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงแต่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก พบในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 2

ภาพประกอบ 9 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนรวม

ตาราง 13 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ (F)			% ทำนาย
		ประเภท โรงเรียน (ก)	การฝึกอบรม (ข)	(ก×ข)	
กลุ่มรวม	476	<1	72.23 ^{***}	2.90	13.7
เพศชาย	241	30.96 ^{***}	10.65 ^{***}	5.88 ^{**}	22.9
เพศหญิง	235	4.56 [*]	23.26 ^{***}	1.35	11.8
ผลการเรียนสูง	275	6.09 [*]	44.77 ^{***}	5.08 [*]	17.1
ผลการเรียนต่ำ	201	13.28 ^{***}	12.87 ^{***}	3.63	14.7
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	333	4.48 [*]	33.69 ^{***}	<1	11.5
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	143	<1	26.90 ^{***}	5.53 [*]	24.9
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	94	11.85 ^{***}	47.89 ^{***}	18.07 ^{***}	36.9
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	382	<1	49.67 ^{***}	<1	12.6
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	112	14.91 ^{***}	21.31 ^{***}	10.68 ^{***}	20.3
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	364	2.81	60.89 ^{***}	<1	26.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกัน

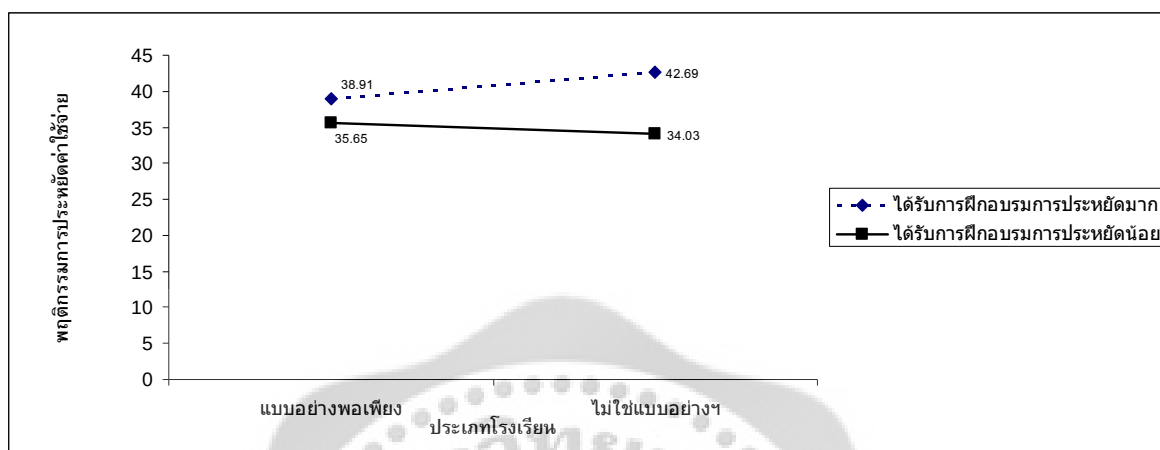
ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การฝึกอบรม	มาก = 39.10	น้อย = 34.36
เพศชาย	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 37.36	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 32.85
	การฝึกอบรม	มาก = 36.43	น้อย = 33.78
เพศหญิง	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 38.22	แบบอย่าง ฯ = 36.36
	การฝึกอบรม	มาก = 39.39	น้อย = 35.19

ตาราง 14 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
ผลการเรียนสูง	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 38.47	แบบอย่าง ฯ = 36.74
	การฝึกอบรม	มาก = 39.95	น้อย = 35.27
ผลการเรียนต่ำ	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 37.15	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 33.73
	การฝึกอบรม	มาก = 37.12	น้อย = 33.76
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	ประเภทโรงเรียน	แบบอย่าง ฯ = 36.77	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 35.38
	การฝึกอบรม	มาก = 37.98	น้อย = 34.16
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 40.80	น้อย = 34.84
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 41.42	แบบอย่าง ฯ = 36.95
	การฝึกอบรม	มาก = 43.67	น้อย = 34.67
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 38.78	น้อย = 34.26
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	ประเภทโรงเรียน	ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ = 41.04	แบบอย่าง ฯ = 35.90
	การฝึกอบรม	มาก = 41.54	น้อย = 35.40
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	การฝึกอบรม	มาก = 39.18	น้อย = 34.17

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาคะแนนความแปรปรวนของพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในนักเรียนกลุ่มรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามตัวแปรประเภทโรงเรียนและแปรปรวนไปตามตัวแปรการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ค่าเฉลี่ย = 39.10 และ 34.36 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในกลุ่มนักเรียนย่อย พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง พบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสูง นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงพบใน กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และยังพบอีกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย พบในนักเรียนกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

ภาพประกอบ 10 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน พฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน แสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 - 18

ตาราง 15 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ (F)							% ทำนาย
		เห็นแบบอย่าง (ก)	แรงจูง ใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ข)	มุ่งอนาคต (ค)	(กxข)	(กxค)	(ขxค)	(กxขxค)	
กลุ่มรวม	467	7.58 ^{**}	60.80 ^{***}	2.25	<1	<1	5.90 [*]	3.83 [*]	23.5
โรงเรียนแบบอย่าง ฯ	254	<1	4.21 [*]	15.12 ^{***}	<1	1.96	<1	3.00	15.3
โรงเรียนไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	213	<1	110.82 ^{***}	6.33 ^{**}	2.89	<1	1.57	1.62	48.8
เพศชาย	237	5.10 [*]	24.45 ^{***}	<1	<1	<1	6.23 ^{**}	2.17	22.1
เพศหญิง	230	6.59 ^{**}	35.28 ^{***}	3.28	1.16	<1	1.33	<1	27.1
ผลการเรียนสูง	273	13.09 ^{***}	33.96 ^{***}	10.46 ^{***}	1.65	<1	<1	7.80 ^{**}	28.9
ผลการเรียนต่ำ	194	<1	38.80 ^{***}	6.16 ^{***}	<1	2.80	11.66 ^{***}	1.25	22.3
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	324	4.19 [*]	23.08 ^{***}	1.86	1.08	1.06	7.39 ^{**}	2.20	19.3
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	143	<1	86.25 ^{***}	3.76	14.83 ^{***}	7.64 ^{***}	1.23	<1	48.0
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	92	3.56	<1	8.06 ^{**}	<1	<1	<1	<1	25.8
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	375	<1	79.51 ^{***}	<1	<1	<1	6.61 ^{**}	<1	27.4
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	112	<1	<1	4.98	<1	<1	<1	<1	9.4
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	355	5.38 [*]	86.00 ^{***}	<1	<1	<1	2.71	<1	32.6

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.35	น้อย = 37.30
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.32	ต่ำ = 36.33
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.11	ต่ำ = 37.54
โรงเรียนแบบอย่าง ฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 38.39	ต่ำ = 37.02
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.92	ต่ำ = 36.68
โรงเรียนไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.49	ต่ำ = 34.82
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	ต่ำ = 38.33	สูง = 36.98

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
เพศชาย	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.89	น้อย = 37.44
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.76	ต่ำ = 36.57
เพศหญิง	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.20	น้อย = 36.92
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.04	ต่ำ = 36.08
ผลการเรียนสูง	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.71	น้อย = 37.00
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.23	ต่ำ = 36.48
ผลการเรียนต่ำ	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.62	ต่ำ = 37.09
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.12	ต่ำ = 35.87
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	ต่ำ = 38.84	สูง = 37.15
	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.42	น้อย = 37.39
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.12	ต่ำ = 36.69
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.32	ต่ำ = 34.42
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.74	ต่ำ = 36.28
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.98	ต่ำ = 35.97
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.44	ต่ำ = 36.59
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.29	น้อย = 37.28
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.80	ต่ำ = 35.77

จากตาราง 15 พบว่าในกลุ่มรวม คะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ 1) การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้พบว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมากมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ย = 38.35 และ 37.30 ตามลำดับ) 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 39.32 และ 36.33 ตามลำดับ) 3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 38.11 และ 37.54 ตามลำดับ)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มย่อย พบว่า คะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ 1) คะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาแปรปรวนไปตามระดับของการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว โดยพบว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวสูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการ

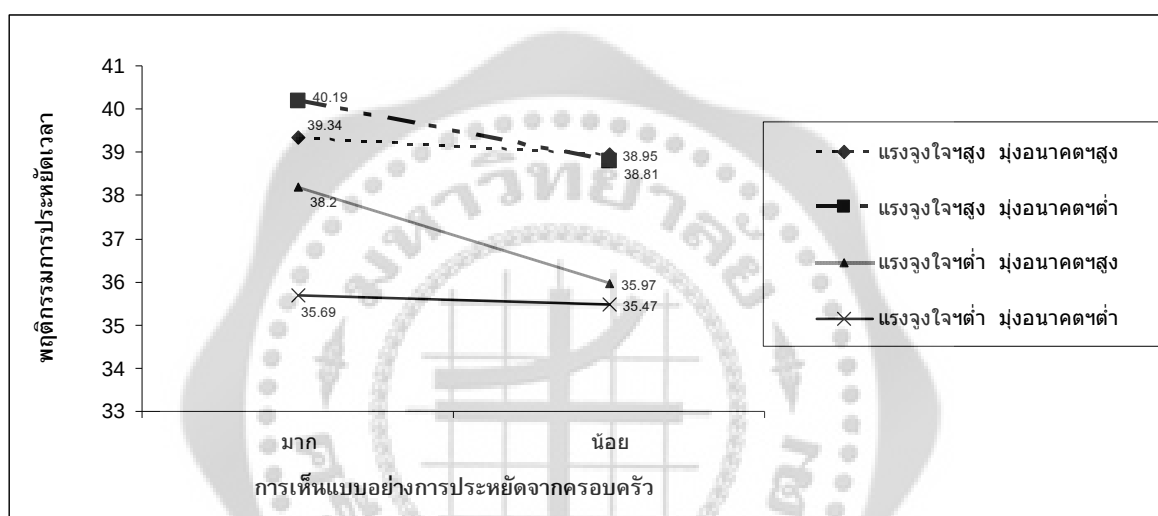
นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลา แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบผลเช่นนี้เฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 51 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่า มีคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 6 คู่ แต่มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 3) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวต่ำ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวสูง และนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

นอกจากนี้ ยังพบว่าคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลา ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบผลเช่นนี้เฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 52 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่าพบคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 3 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 2 คู่ คือ 1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และยังพบอีกว่านักเรียนที่นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัด

คะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลา ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบผลเช่นนี้ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 53 - 57 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่ามีคู่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ พบผลสำคัญ คือ 1) นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง 2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมสูง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ 3) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมสูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดเวลาน้อยที่สุด (น้อยกว่าอีก 3 กลุ่ม)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลายังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่าง การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 58 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่ามีคู่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 16 คู่ แต่มีคู่ที่สำคัญ รวม 6 คู่ คือ 1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 2) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย 3) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ 4) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 5) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ผลทั้ง 5 ประการนี้ยังพบเช่นเดียวกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง (ดูตาราง 59 ในภาคผนวก ข) และ 6) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามาก คือ 1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนรวม ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศชาย กลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ 2) นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผลเช่นนี้ผลในกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีมารดาการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดาการศึกษาต่ำ และ 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ผลเช่นนี้ผลในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดาการศึกษาสูง

ภาพประกอบ 11 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนรวม

ตาราง 17 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ (F)							% ทำนา ย
		เห็นแบบ อย่าง (ก)	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคต (ค)	(ก×ข)	(ก×ค)	(ข×ค)	(ก×ข×ค)	
กลุ่มรวม	467	10.05**	10.45***	40.96***	<1	<1	7.05**	2.77	27.5
โรงเรียนแบบอย่าง ฯ	254	12.86***	<1	4.52*	<1	1.51	1.95	<1	19.4
โรงเรียนไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	213	1.17	17.84***	39.25***	3.78*	5.19*	5.77*	3.89*	50.5
เพศชาย	237	8.32**	1.53	3.35	7.39**	2.24	3.51	4.82*	21.0
เพศหญิง	230	10.66***	3.55	30.24***	1.87	1.40	20.59***	1.20	37.4
ผลการเรียนสูง	273	7.85**	<1	25.72***	1.57	<1	3.10	2.17	25.6
ผลการเรียนต่ำ	194	<1	11.58**	13.82***	<1	5.50*	4.20*	4.53*	29.3
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	324	6.18**	1.37	17.69***	<1	3.51	2.09	5.17*	24.2
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	143	12.47***	31.72***	8.22**	11.78***	3.07	1.34	<1	51.9
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	92	5.22*	<1	8.25**	1.15	2.64	<1	4.29*	40.0
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	375	4.44*	9.46**	29.24***	<1	2.26	4.72*	1.67	26.7
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	112	6.98**	1.22	7.10**	<1	1.31	<1	<1	32.2
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	355	6.10**	9.60**	28.81***	<1	2.47	6.51**	2.12	27.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** .01 *** .001

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกัน

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.23	น้อย = 35.26
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.25	ต่ำ = 35.24
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.23	ต่ำ = 34.25
โรงเรียนแบบอย่าง ฯ	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.10	น้อย = 35.19
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 37.51	ต่ำ = 35.78
โรงเรียนไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.81	ต่ำ = 33.60
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	ต่ำ = 38.82	สูง = 32.59
เพศชาย	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.25	น้อย = 34.65

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
เพศหญิง	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.96	น้อย = 35.06
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.95	ต่ำ = 34.06
ผลการเรียนสูง	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.88	น้อย = 35.71
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.76	ต่ำ = 34.83
ผลการเรียนต่ำ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.80	ต่ำ = 34.00
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	ต่ำ = 37.98	สูง = 33.83
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	เห็นแบบอย่าง	มาก = 36.73	น้อย = 34.85
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 37.38	ต่ำ = 34.20
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	เห็นแบบอย่าง	มาก = 39.95	น้อย = 35.80
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 41.18	ต่ำ = 34.57
ระดับการศึกษาของบิดาสูง	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 39.56	ต่ำ = 36.19
	เห็นแบบอย่าง	มาก = 38.38	น้อย = 35.44
ระดับการศึกษาของบิดาต่ำ	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.76	ต่ำ = 35.06
	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.05	น้อย = 35.47
ระดับการศึกษาของมารดาสูง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.41	ต่ำ = 35.10
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.29	ต่ำ = 34.23
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.82	น้อย = 34.69
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 37.83	ต่ำ = 34.68
ระดับการศึกษาของมารดาต่ำ	เห็นแบบอย่าง	มาก = 37.27	น้อย = 35.41
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.51	ต่ำ = 35.18
	มุ่งอนาคตควบคุมตน	สูง = 38.36	ต่ำ = 34.32

จากตาราง 17 พบว่าในกลุ่มรวม คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ 1) การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้พบว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมากมีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย (ค่าเฉลี่ย = 37.23 และ 35.26 ตามลำดับ) 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปรอิสระนี้พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 37.25 และ 35.24 ตามลำดับ) 3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับตัวแปร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มย่อย พบว่า คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ 1) คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว โดยพบว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง 2) คะแนนของพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และ 3) คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยพบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 60-62 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่า มีคู่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ 1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย 2) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนั้นยังพบอีกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวสูง และนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

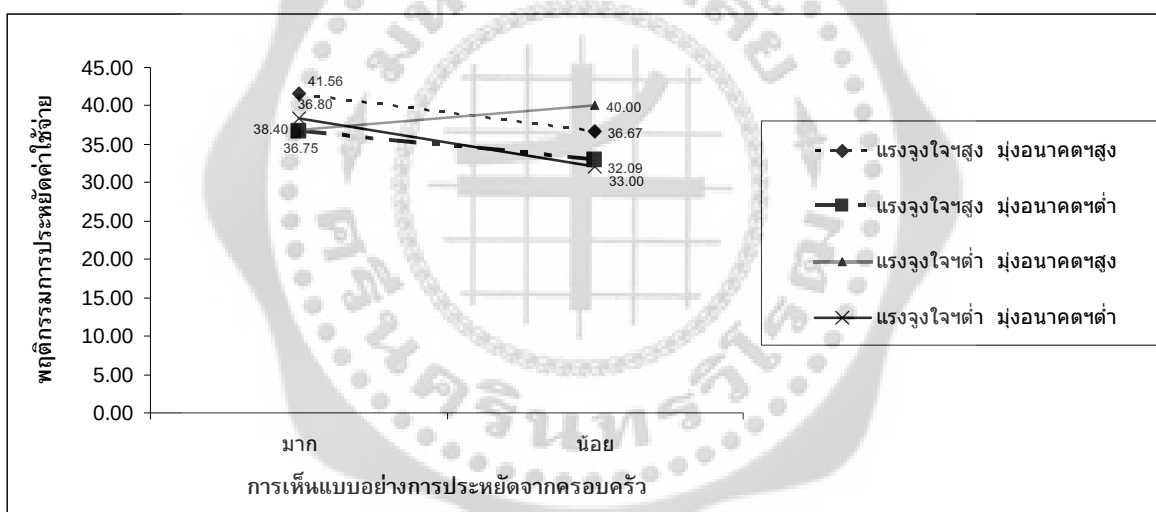
นอกจากนี้ ยังพบว่าคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลายังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 63 - 64 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่าพบคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 5 คู่ มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) 1) นักเรียน

คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทาง ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช้แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 65 - 70 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่ามีคู่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 5 คู่ แต่มีคู่ที่สำคัญ 3 คู่ คือ 1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และ 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด (น้อยกว่าอีก 3 กลุ่ม)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่ไม่ใช้แบบอย่างพอเพียง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') (ดูตาราง 71 ในภาคผนวก ข) ปรากฏว่ามีคู่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 14 คู่ แต่มีคู่ที่สำคัญ รวม 6 คู่ คือ 1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 2) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 3) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ 4) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีลักษณะมุ่ง

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมาก คือ 1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนรวมและในกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง 2) นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนรวมและในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และ 3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ

ภาพประกอบ 12 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง

ตอนที่ 5 การศึกษาปริมาณการทำนายจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย แสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 19 - 23

ตาราง 19 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1,2,3,4,5)			ชุดที่ 2 (6,7,8)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			% แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	472	9.9	4,5	.19,.16	28.5	7,8	.35,.33	19.1	4,8,5	.27,-.37, .31	-9.4
แบบอย่าง ฯ	255	23.2	5,4	.36,.19	8.1	7,6	.24,.13	21.9	5,4	.34,.20	-1.3
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	7.6	2,5	-.22,.17	26.4	8,7	-.69,.60	33.6	8,7,4,5,2	-.76, .32 .20, .28, -.18	9.0*
ชาย	240	19.2	4,5,1	.27,.11, .14	14.9	8,6,7	.39, .19, -.17	21.7	4,7,1,8	.26,.24 .16, -.15	2.5
หญิง	232	6.5	2,5	-.21,.17	12.6	8,7	-.47,.25	25.3	8,5,2,3	-.51,.32, -.20, .19	12.7*
ผลการเรียนสูง	272	6.6	4,5	.14,.14	11.1	8,7	-.42,.34	18.6	8,4,5	-.38, .24, .24	7.5*
ผลการเรียนต่ำ	200	9.1	4	.26	3.9	-	-	17.4	4,8,5	.29,-.36, .26	8.3*
ฐานะ เศรษฐ.สูง	329	8.5	5	.23	8.2	8,7	-.35,.28	18.9	5,8,4	.35, -.43, .21	10.4*
ฐานะ เศรษฐ. ต่ำ	143	20.5	4,3	.31,.19	14.2	7,8	.53,-.34	31.6	4,3,8,7,6,2	.30,. 23, -.45, .36, .25, -.19	11.1*
การศึกษามัธยมศึกษา	94	11.5	-	-	13.7	8	-.34	32.5	8,5	-.53,.33	18.8*
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	378	15.2	4,5	.25,.20	13.1	7,8,6	.44, -.32, .19	23.9	4,5,8,6,7,3	.24,. 21, -.40, .20, .2	8.7*
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	110	9.6	-	-	9.5	8	-.30	24.5	8,4	-.44,.28	14.8*
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	362	15.9	5,4	.24,.23	12.6	7,8,6	.44 ,-.31, .16	23.3	4,5,8,7,6	.26,. 25, -.36, .19, .12	7.4*

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen, 1977)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
 4 คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
 6 คือ สุขภาพจิตดี
 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 8 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

จากตาราง 19 พบว่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 9.9 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีค่าเบต้า เท่ากับ .19 และ .16 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงสุด ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงร้อยละ 23.2 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 5 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนหญิง กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 6.5 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 4 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนชายกับกลุ่มนักเรียนหญิง โดยกลุ่มนักเรียนชายมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนหญิง 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 นี้ เรียงตามลำดับ คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 28.5 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .35 และ -.33 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 26.4 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 3.9 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 3 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 นี้ เรียงตามลำดับ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตดี

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 19.1 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีค่าเบต้าเท่ากับ .27 , -.37 และ .31 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 33.6 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 17.4 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 3 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทาง

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 8 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ระหว่างร้อยละ 18.9 - 33.6 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ -9.4 - 18.8 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

ตาราง 20 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายคือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1,2,3,4,5)			ชุดที่ 2 (6,7,8)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			% แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	472	67.3	3,4	.59,.34	29.1	7	.53	72.2	3,4,6,7,2	.57,.32, -.19,.12, .11	4.9
แบบอย่าง ฯ	255	69.7	3,4,2	.48,.41, .17	33.1	7,8	.39,.23	74.5	3,4,2,6,8	.48,.39, .14,-.14, .18	4.8
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	68.8	3,4	.64,.31	37.4	7,6	.61,-.25	73.2	3,4,6,1,7	.59,.27, -.24,.13, .10	4.4
ชาย	240	66.5	3,4,1	.60,.25, .16	25.2	7,6	.44,.16	69.7	3,4,1,7,6	.60,.25, .16, .13, -.10	3.2
หญิง	232	68.2	3,4	.52,.41	28.5	7,6	.52,-.15	73.9	3,4,1,2,7	.53,.36, -.27,.16, .10	5.7*
ผลการเรียนสูง	272	62.7	3,4,5	.59,.26, .09	36.5	7	.60	70.6	3,7,1,4	.61,.22, -.17, .17	7.9*
ผลการเรียนต่ำ	200	71.9	4,3,2, 5	.53,.42, .17,-.15	11.2	8	.32	75.1	4,3,2,6,5,8	.53,.41, .25, -.22 -.17, .17	3.2
ฐานะ ศฐ.สูง	329	65.1	3,4,1	.55,.28, .18	32.4	7,8	.44,.17	69.2	3,4,1,6,7	.55,.25, .18,-.13, .14	4.1
ฐานะ ศฐ. ต่ำ	143	76.7	3,4	.52,.45	35.2	7,6	.45,-.32	82.3	7,4,6	.53, .39, -.20	5.6*
การศึกษามัธยมศึกษา	94	78.6	3,4	.58,.43	17.9	8	.41	83.4	3,4,6,5	.62, .46, -.25, .15	4.8
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	378	65.1	3,4	.59,.32	33.5	7	.57	70.8	3,4,7,6,2	.55,.28, .16, -.18, .12	5.7*
การศึกษามหาวิทยาลัย	110	75.9	3,4	.58,.41	28.2	8,7	.28,.28	80.4	3,4,6,1	.64,. 43, -.25,. 15	4.5
การศึกษามหาวิทยาลัยต่ำ	362	65.2	3,4	.59,.33	30.2	7	.54	71.0	3,4,7,6,2	.55, .29, .17, -.18, .14	5.8*

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen, 1977)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
- 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
- 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
- 4 คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
- 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
- 6 คือ สุขภาพจิตดี
- 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

จากตาราง 20 พบว่าคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 67.3 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน มีค่าเบต้า เท่ากับ .59 และ .34 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 5 ตัวสามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงสุด ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงร้อยละ 78.6 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 5 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำร้อยละ 65.1 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 4 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำ 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 นี้ เรียงตามลำดับ คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การปฏิบัติทางพุทธศาสนา

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 29.1 มีตัวทำนายคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเบต้าเท่ากับ .53 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 37.4 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 11.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 2 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนบิดามีการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 นี้ เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตดี และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 72.2 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีค่าเบต้าเท่ากับ .57 , -.32 , -.19 , .12 และ .11 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงได้สูงสุดร้อยละ 83.4 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้ร้อยละ 69.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 3 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 8 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ระหว่างร้อยละ 69.2 - 83.4 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ -5.6 - 7.9 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

ตาราง 21 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายคือ การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1,2,3,4,5)			ชุดที่ 2 (6,7,8)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			% แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	472	2.5	4	.15	2.9	8	.16	3.9	8	.16	1
แบบอย่าง ฯ	255	2.7	-	-	40.5	6,7	.48, .37	48.6	6,7,1,3	.36, .24, .23, .19	8.1*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	38.4	3,1,4, 5	.28, .31, .13, .13	0.9	-	-	3.5	-	-	-34.9
ชาย	240	4.2	4	.18	0.6	-	-	4.7	4	.18	0.5
หญิง	232	23.0	5,3,4	.29, .36, -.21	36.5	8,6,7	.20, .27, .34	41.1	8,6,7,4,3	.20, .21, .35, -.22, .17	4.6
ผลการเรียนสูง	272	15.1	3	.36	24.6	8,6,7	.26, .25, .19	27.2	8,6,3	.31, .20, .18	2.6
ผลการเรียนต่ำ	200	4.0	4	.14	0.8	-	-	4.7	-	-	0.5
ฐานะ ศฐ.สูง	329	1.9	-	-	0.5	-	-	2.3	-	-	0.4
ฐานะ ศฐ. ต่ำ	143	39.8	5,4	.47, .24	48.7	8,7	.40, .34	53.7	8,7,5	.37, .24, .17	5*
การศึกษามัธยมศึกษา	94	38.8	3,2	.39, .35	48.3	6,8	.47, .30	55.0	6,2,3	.47, .24, .21	6.7*
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	378	2.3	4	.14	1.7	8	.12	3.1	4	.13	0.8
การศึกษามหาวิทยาลัย	110	5.5	-	-	1.5	-	-	6.5	-	-	1.0
การศึกษามหาวิทยาลัยต่ำ	362	25.3	5,4,1	.28, .27, .13	32.8	8,6,7	.36, .23	36.6	8,6,4	.40, .23, .23	.38

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen. 1977)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ กรอบรณเลียงดูแบบรักสนับสนุน
- 2 คือ การอบรณเลียงดูแบบใช้เหตุผล
- 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
- 4 คือ การได้รับการฝึกอบรณเรื่งการประหยัดจากโรงเรียน
- 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
- 6 คือ สุขภาพจิตดี
- 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

จากตาราง 21 พบว่าคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวได้แก่ การอบรณเลียงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรณเรื่งการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวแปร สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 2.5 มีตัวทำนาย คือ การได้รับการฝึกอบรณเรื่งการประหยัดจากโรงเรียน มีค่าเบต้า เท่ากับ .15 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีได้สูงสุด ในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำร้อยละ 39.8 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 5 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงร้อยละ 1.9 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 6 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 5) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 6) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 นี้ เรียงตามลำดับ คือ การได้รับการฝึกอบรณเรื่งการประหยัดจากโรงเรียน การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การอบรณเลียงดูแบบรักสนับสนุนและการอบรณเลียงดูแบบใช้เหตุผล

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 2.9 มีตัวทำนายคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .16 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงได้สูงสุดร้อยละ 48.7 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 0.5 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 6 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 5) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 6) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 นี้ เรียงตามลำดับ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 3.9 มีตัวทำนาย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .16 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงได้สูงสุดร้อยละ 55.0 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้ร้อยละ 2.3 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 6 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูง

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 8 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ได้ระหว่างร้อยละ 2.3 - 55.0 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ -34.9 - 8.1 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

ตาราง 22 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการประหยัดเวลาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1,2,3,4,5)			ชุดที่ 2 (6,7,8)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			% แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	472	18.3	5,4,1	.22,.25,.11	29.4	7	.54	31.9	7,4,8	.55,.13,-.11	2.5
แบบอย่าง ฯ	255	15.2	2,5	.33,.13	14.7	7,6	.34,.14	22.2	7,2	.28,.28	7.0*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	41.6	4,5	.48,.25	57.0	7,8	.97,-.39	64.4	7,8,3,4	.87,-.43,.34,-.13	7.4*
ชาย	240	19.8	1,4	.31,.23	24.1	7,6	.43,.13	30.1	7,1	.39,.23	6.0*
หญิง	232	25.9	5,4	.36,.27	38.6	7	.61	42.1	7,4	.55,.15	3.5
ผลการเรียนสูง	272	21.6	5,4	.37,.18	31.4	7	.56	33.4	7,5	.48,.14	2.0
ผลการเรียนต่ำ	200	19.0	4,1,3	.41,.22,-.24	25.3	7,8,6	.62,-.31	35.2	7,4,8,3,1	.51,.35,-.26,-.22,.14	9.9*
ฐานะ ศฐ.สูง	329	19.7	2,5,4	.27,.17,.13	23.3	7,6	.43,.14	23.7	7,2	.38,.21	0.4
ฐานะ ศฐ.ต่ำ	143	31.6	4,5	.44,.20	56.3	7,8,6	.88,-.29,-.16	62.6	7,8,4,3,1	.84,-.32,.29,-.18,-.11	6.3*
การศึกษามัธยมศึกษา	94	19.8	5	.41	26.4	8	.49	30.6	8,5	.35,.23	4.2
การศึกษามัธยมศึกษา	378	19.9	4,5,1	.30,.19,.11	32.3	7,8	.66,-.17	35.9	7,8,4,3,2	.61,-.16,.19,-.13,.10	4.2
การศึกษามหาวิทยาลัย	110	12.9	1	.31	11.3	8	.31	23.5	8,1,4	.35,.24,-.23	10.6*
การศึกษามหาวิทยาลัย	362	24.2	4,5,2	.34,.21,.10	39.2	7,8,6	.72,-.17,-.16	43.7	7,4,3,1	.63,.22,-.20,.10	4.5

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen. 1977)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
- 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
- 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
- 4 คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
- 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
- 6 คือ สุขภาพจิตดี
- 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

จากตาราง 22 พบว่าคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 18.3 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีค่าเบต้า เท่ากับ .22 ,.25 และ .11 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้สูงสุด ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงร้อยละ 41.6 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 5 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงร้อยละ 12.9 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 4 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 นี้ เรียงตามลำดับ คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ผลปรากฏว่า ตัว

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 31.9 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .55 , .13 และ -.11 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 64.4 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงได้ร้อยละ 22.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 5 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการ

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 8 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้ระหว่างร้อยละ 22.2 - 64.4 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนเพศชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ 0.4 - 10.6 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

ตาราง 23 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนายคือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการประหยัดค่าใช้จ่ายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1,2,3,4,5)			ชุดที่ 2 (6,7,8)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			% แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	472	29.7	4,5,3	.32,.21,.15	33.6	7,8,6	.33,.32,-.14	40.4	7,4,8,6,3	.21,.21,.27,-.15,.13	6.8 [*]
แบบอย่าง ฯ	255	25.5	3,4,2	.23,.23,.20	10.2	7	.31	32.5	3,2,6,4,1,7	.27,.47,-.23,-.15,-.25,.14	7.0 [*]
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	39.8	4,5,2	.39,.33,-.15	67.0	8,6,7	.56,-.27,.35	69.1	8,6,7,5	.58,-.24,.47,-.17	2.1
ชาย	240	27.7	4,1	.43,.19	16.6	7	.39	32.1	4,7,1,6,3	.37,.16,.17,-.16,.13	4.4
หญิง	232	31.9	3,5,4, 1	.20,.31,.20, -.17	43.6	7,8,6	.32,.42,-.22	48.5	7,8,1,4	.33,.31,-.17,.15	4.9
ผลการเรียนสูง	272	37.2	4,3,1, 2	.29,.38,-.39, .17	33.7	7,8,6	.32,.29,-.22	47.1	7,4,1,3,6,8 ,2	.18,.16,-.33,.30,.20,.19, -.19	9.9 [*]
ผลการเรียนต่ำ	200	27.8	4,1,5	.29,.21,.21	28.8	8,7	.30,.28	36.2	8,4,7,1	.24,.19,.21,.14	7.4 [*]
ฐานะ ศฐ.สูง	329	23.6	3,4,1, 5	.18,.20,.16,. 12	26.7	8,7	.30,.26	32.7	8,7,3,2,6	.29,.18,.16,.15,-.12	6.0 [*]
ฐานะ ศฐ. ต่ำ	143	57.7	4,5,1	.51,.35,-.12	48.9	7,8,6	.46,.25,-.16	64.3	4,7,8,5	.43,.24,.17,.14	6.6 [*]
การศึกษามิดาสูง	94	44.0	3,2,4	.33,.33,.19	26.6	8	.50	50.0	3,2,7,1	.43,.50,.23,-.31	6.0 [*]
การศึกษามิดาต่ำ	378	30.1	4,5	.38,.25	36.4	7,8,6	.36,.30,-.16	41.5	7,4,8,6	.26,.22,.28,-.15	5.1 [*]
การศึกษามาตาสูง	110	41.5	3,5	.41,.32	42.8	7	.64	56.0	8,3,6,2	.51,.34,-.23,-.16	13.2 [*]
การศึกษามาตาต่ำ	362	30.6	4,5	.42,.21	31.6	7,8,6	.29,.32,-.13	40.2	7,4,8,6	.17.32,.32,-.12	8.6 [*]

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen. 1977)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
- 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
- 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
- 4 คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
- 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
- 6 คือ สุขภาพจิตดี
- 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

จากตาราง 23 พบว่า คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย มาวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 5 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 29.7 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา และการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีค่าเบต้า เท่ากับ .32 .21 และ .15 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้สูงสุด ในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำร้อยละ 57.7 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 5 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงร้อยละ 23.6 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 5 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำโดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 5) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 นี้ เรียงตามลำดับ คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน การเห็นแบบอย่างการประหยัดจาก การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การได้รับ

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 33.6 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .33 , .32 และ -.14 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 67.0 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 10.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 5 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง 5) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 นี้ เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิตดี

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 40.4 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีค่าเบต้าเท่ากับ .21 , .21 , .27 , -.15 และ .13 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 69.1 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนเพศชายได้ร้อยละ 32.1 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 6 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1)

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 8 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรม การประหยัค่าใช้จ่ายได้ระหว่างร้อยละ 32.1 - 69.1 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม กลุ่มสำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนรวม กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยแตกต่างกันตั้งแต่ร้อยละ 2.1 - 13.2 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

ตอนที่ 6 การศึกษาปริมาณการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย แสดงผลการวิเคราะห์ในตาราง 24 - 25

ตาราง 24 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการประหยัดเวลาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			ชุดที่ 4 (9,10,11)			ชุดที่ 5 (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			% แตกต่าง
		%	ตัว	ค่า	%	ตัว	ค่า	%	ตัว	ค่า	
		ทำนาย	ทำนาย	เบต้า	ทำนาย	ทำนาย	เบต้า	ทำนาย	ทำนาย	เบต้า	
กลุ่มรวม	472	31.9	7,4,8	.55,.13,-.11	20.4	9,11	.36,.20	37.9	7,11,10,9,3,6	.44,.16,.10,.29,-.23,.08	6.0 [*]
แบบอย่าง ฯ	255	22.2	7,2	.28,.28	14.5	11	.38	24.6	11,7	.31,.23	2.4
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	64.4	7,8,3,4	.87,-.43, .34,.13	36.1	9,11,10	.49,.21, .15	71.1	7,8,4,11	.79,-.44,.33,.24	6.7 [*]
ชาย	240	30.1	7,1	.39,.23	22.0	9,11,10	.23,.23,.22	38.2	7,11,10,2	.37,.27,.18,.14	8.1 [*]
หญิง	232	42.1	7,4	.55,.15	22.4	9,11	.39,.16	44.3	7,9,3	.55,.30,-.16	2.2
ผลการเรียนสูง	272	33.4	7,5	.48,.14	20.5	9	.44	36.0	7,9	.46,.18	2.6
ผลการเรียนต่ำ	200	35.2	7,4,8,3,1	.51,.35,-.26,-.22, .14	18.6	11,9	.31,.23	45.6	7,11,4,8 6,3,9	.55,.26,.21,-.37,.21, .28,.22	10.4 [*]
ฐานะ ศรฐ.สูง	329	23.7	7,2	.38,.21	15.7	9,11	.29,.23	32.5	7,11,6	.42,.25,.15	8.8 [*]
ฐานะ ศรฐ. ต่ำ	143	62.6	7,8,4,3,1	.84,-.32, .29,.18,-.11	35.4	9	.57	67.3	7,9,3,11	.72,.64,-.44,-.22	4.7
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	94	30.6	8,5	.35,.23	35.7	11	.57	37.2	8	.49	1.5
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	378	35.9	7,8,4,3,2	.61,-.16,.19,.13, .10	34.7	9,10	.54,.12	42.2	7,11,10,8,4	.55,.20,.08,-.16,.12	6.3 [*]
การศึกษามหาวิทยาลัยสูง	110	23.5	8,1,4	.35,.24,-.23	31.6	11,9	.40,.26	40.3	11,8,4	.45,.48,-.27	8.7 [*]
การศึกษามหาวิทยาลัยต่ำ	362	43.7	7,4,3,1	.63,.22, -.20,.10	49.7	9,11	.74,-.22	47.6	7,4,10,86,9,3	.54,.15,.08,-.14,.15,.31,-.26	-2.1

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen. 1977)

- ตัวทำนายที่
- 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
 - 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
 - 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
 - 4 คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
 - 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
 - 6 คือ สุขภาพจิตดี
 - 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 8 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
 - 9 คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 10 คือ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 11 คือ การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี

จากตาราง 24 พบว่าจะแนบพฤติกรรมการประหยัดเวลา มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 31.9 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .55 , .13 และ -.11 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุตร้อยละ 64.4 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงได้ร้อยละ 22.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 5 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามี

ตัวทำนายชุดที่ 4 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี เป็นตัวทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดเวลา ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 20.4 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี มีค่าเบต้าเท่ากับ .36 และ .20 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำได้สูงสุตร้อยละ 49.7 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง กล่าวคือ ทำนายได้เพียงร้อยละ 14.5 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 3 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง 2) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 3) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 4 นี้ เรียงตามลำดับ คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี และความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์รวมมี 11 ตัวแปร เป็นตัวทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดเวลา ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 37.9 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทศนคติที่ดี

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 11 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้ระหว่างร้อยละ 24.6 - 71.1 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 3 และตัวทำนายชุดที่ 4 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง โดยแตกต่างกันตั้งแต่ร้อยละ -2.1 - 10.4 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 5

ตาราง 25 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการประหยัดค่าใช้จ่ายในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 3			ชุดที่ 4			ชุดที่ 5			% แตกต่าง
		(1,2,3,4,5,6,7,8)			(9,10,11)			(1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	472	40.4	7,4,8,6, 3	.21,.21,.27,-.15,.13	30.8	9,11,10	.52,.17,-.15	45.1	7,9,8,11,1,1 0,4	.23,.28,.18,.14,-.12,-.11, .13	4.7
แบบอย่าง ฯ	255	32.5	3,2,6,4, 1,7	.27,.47,-.23,.15,-.25, .14	25.5	9	.48	38.2	9,2,1,6, 11,10	.42,.38,-.33,-.25,.28,-.12	5.7 [*]
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	217	69.1	8,6,7,5	.58,-.24,.47,-.17	34.7	9,11,10	.54,.20,-.18	74.7	8,9,3,7, 11,6,5	.58,.29,-.21,.39,.13,-.19, -.17	5.6 [*]
ชาย	240	32.1	4,7,1,6, 3	.37,.16,.17,-.16,.13	28.9	9,11	.47,.20	37.8	9,4,11,7	.28,.24,.18,.14	5.7 [*]
หญิง	232	48.5	7,8,1,4	.33,.31,-.17,.15	32.8	9,11,10	.44,.22,-.21	51.8	7,8,9,1, 10	.29,.26,.28,-.20,-.12	3.3
ผลการเรียนสูง	272	47.1	7,4,1,3, 6,8,2	.18,.16,-.33,.30,.20, .19,-.19	29.9	9,11,10	.46,.19,-.13	51.9	7,1,3,11, 10,4,6,2	.23,-.38,.31,.20,-.15,.18, -.18,.16	4.8
ผลการเรียนต่ำ	200	36.2	8,4,7,1	.24,.19,.21,.14	26.7	9,11,10	.46,.21,-.17	45.1	8,9,11,7, 10	.20,.31,.20,.26,-.13	8.9 [*]
ฐานะ ศร.สูง	329	32.7	8,7,3,2, 6	.29,.18,.16,.15,-.12	28.3	9,10,11	.48,-.19,.17	38.5	9,8,11, 10,7	.30,.21,.17,-.14,.17	5.8 [*]
ฐานะ ศร.ต่ำ	143	64.3	4,7,8,5	.43,.24,.17,.14	55.2	11,9	.44,.44	68.0	4,11,7,5,1	.40,.24,.20,.14,-.10	3.7

ตาราง 25 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6,7,8)			ชุดที่ 4 (9,10,11)			ชุดที่ 5 (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11)			% แตกต่าง
		%	ตัว	ค่า	%	ตัว	ค่า	%	ตัว	ค่า	
		ทำนาย	ทำนาย	เบต้า	ทำนาย	ทำนาย	เบต้า	ทำนาย	ทำนาย	เบต้า	
การศึกษาบิดาสูง	94	50.0	3,2,7,1	.43,.50,.23,-.31	34.7	9,10	.50,-.33	52.7	3,7,10	.47,.25,-.19	2.7
การศึกษาบิดาต่ำ	378	41.5	7,4,8,6	.26,.22,.28,-.15	30.7	9,11,10	.53,.17,-.10	47.0	7,9,8,11,1,1	.24,.27,.19,.15,-.13,-.11,	5.5*
									0,4	.12	
การศึกษามารดาสูง	110	56.0	8,3,6,2	.51,.34,-.23,.16	30.0	9,10,11	.43,-.32,.20	69.1	7,3,11,9,	.42,.73,.38,-.34,-.24,-	13.1*
									6,10,5	.19,.18	
การศึกษามารดาต่ำ	362	40.2	7,4,8,6	.17,.32,.32,-.12	37.6	9,11,10	.45,.31,-.11	47.5	9,8,4,11,6	.23,.26,.19,.22,-.17	7.3*

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen. 1977)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
 2 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว
 4 คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
 5 คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
 6 คือ สุขภาพจิตดี

- 7 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 8. คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
 9 คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 10 คือ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 11 คือ การมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี

จากตาราง 25 พบว่า คะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย มาวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม รวมมี 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนาย พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ร่วมกับ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลา ในกลุ่มรวมได้ ร้อยละ 40.4 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีค่าเบต้าเท่ากับ .21 , .21 , .27 , -.15 และ .13 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 69.1 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 8 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนเพศชายได้ร้อยละ 32.1 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 6 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย 3) กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ 4) ระหว่างกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูงกับกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง 5) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 6) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ ดังนั้นตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 นี้ เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี และการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว

ตัวทำนายชุดที่ 4 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ

ตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์รวมมี 11 ตัวแปร เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 45.1 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน มีค่าเบต้าเท่ากับ 23, .28, .18, .14, -.12, -.11 และ .13 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียนอีก 12 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 11 ตัวสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงได้สูงสุดร้อยละ 74.7 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 11 ตัวทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนชายได้ร้อยละ 37.8 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกันพบว่า มี 6 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง 2) กลุ่มนักเรียนเพศชายกับกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โดยกลุ่มนักเรียนหญิงมี

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 11 ตัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้ระหว่างร้อยละ 37.8 - 74.7 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 3 และตัวทำนายชุดที่ 4 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม กลุ่มสำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ 2.7 - 13.1 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 5

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” เป็นการวิจัยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงกับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง เป็นงานวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะเดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด 2) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญและปริมาณการดำเนินงานตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตัวแปรอิสระชุดต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา 2) จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร คือ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี 4) ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร คือ ประเภทโรงเรียน เพศ ผลการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา และตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมการประหยัดเวลา 2) พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย รวมตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ 19 ตัวแปร ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หลายรูปแบบ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางและสามทาง และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ การวิเคราะห์ด้วยวิธีถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น ทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวม และกลุ่มตัวอย่างย่อยซึ่งแบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน 6 ตัวแปร ๆ ละ 2 ระดับ รวมเป็นกลุ่มที่ศึกษา 12 กลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรชุดต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งขึ้นเป็นสำคัญ และเพื่อประโยชน์ในการสรุปและการอภิปรายผล

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะทำการประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นอันดับแรก เพื่อให้ทราบว่าข้อมูลที่รวบรวมมาสนับสนุนการคาดหมาย หรือการทำนายที่ตั้งไว้ล่วงหน้ามากน้อยเพียงใดต่อจากนั้นจะเป็นการอภิปรายผลในประเด็นที่เชื่อมโยงการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนอันจะนำไปสู่การพัฒนาพัฒนาจิตลักษณะต่อไป

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลเอกสารทางด้านทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถคาดถึงผลการวิจัย จึงตั้งสมมติฐานไว้ 5 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสรุปและอภิปรายผลสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 คือ “นักเรียนเพศหญิง มีผลการเรียนสูง และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม” สมมติฐานนี้คาดว่า นักเรียนเพศหญิง มีผลการเรียนสูง และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนเพศชาย มีผลการเรียนต่ำ และมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง

สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) โดยมีตัวแปรอิสระ 3 คือ เพศ ผลการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจและมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน (ตาราง 5 ในบทที่ 4 และตาราง 26-29 ในภาคผนวก ข) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้นเพศหญิง มีระดับผลการเรียนสูงและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนเพศชาย มีผลการเรียนต่ำ และมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง (ภาพประกอบ 6) ซึ่งสอดคล้องกับในงานวิจัยของ สุภัตรา เสงวาณิชย์ (2541) ศึกษาการรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540 - 2541 และพฤติกรรมประหยัดของบิดา มารดา และบุตรวัยรุ่น ผลวิจัยพบว่า บิดาที่มีรายได้ต่ำมีพฤติกรรมการประหยัดสูงกว่าบิดาที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง และมารดาที่มีรายได้ต่ำ มีพฤติกรรมการประหยัดสูงกว่าบิดาที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง ดังนั้นสรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้ว่า ผลสนับสนุนสมมติฐานที่ 1

การสรุปและอภิปรายผลสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 คือ “นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน มีเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย)

สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) โดยมีตัวแปรอิสระ 2 คือ นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และมีตัวแปรตามคือ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ (ตาราง 7 ในบทที่ 4 และ ตาราง 34 ในภาคผนวก ข) นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ภาพประกอบ 7)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน พบว่ากลุ่มนักเรียนรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มนักเรียนหญิง พบว่านักเรียนเหล่านี้ ถ้านักเรียนที่ได้รับการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน ในกลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 9 ในบทที่ 4 และ ตาราง 36 ในภาคผนวก ข) นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี มากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ภาพประกอบ 8)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนของคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี พิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน พบว่ากลุ่มนักเรียนรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม พบว่านักเรียนเหล่านี้ ถ้านักเรียนที่ได้รับการได้รับการฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลา ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานเพียงบางส่วน ในกลุ่มนักเรียนรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ตาราง 11 ในบทที่ 4 และ ตาราง 37 - 45 ในภาคผนวก ข) นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี มากกว่าได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ภาพประกอบ 9)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน ในกลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ตาราง 13 ในบทที่ 4 และ ตาราง 46 และ 49 ในภาคผนวก ข) นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัด

จากโรงเรียนมากเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย (ภาพประกอบ 10)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน พบว่ากลุ่มนักเรียนรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม พบว่านักเรียนเหล่านี้ ถ้านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับในงานวิจัยของงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 82) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 480 คน จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 4 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ 2 โรงเรียน ที่มีความใกล้เคียงกันในด้านสถานที่ตั้ง ประเภท ขนาดของโรงเรียนและภูมิหลังของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมากกว่านักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ โดยเฉพาะในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มที่มีฐานะทางครอบครัวต่ำ กลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนมากและกลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ส่วนงานวิจัยที่มีการฝึกอบรมเพื่อการประหยัดทางตรง เช่น งานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 80) ได้ศึกษา พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในเขต

ในส่วนของพฤติกรรมประหยัสนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 92, 98) ศึกษาพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ พบว่า ผลการฝึกอบรมนั้นเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคือ นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักเรียนในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ พบในกลุ่มรวม ในกลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย รับรู้ข่าวสารน้อยแต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนสนุนใช้เหตุผลมาก

การสรุปและอภิปรายผลสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 คือ “นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน (พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำ” สมมติฐานนี้คาดว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) โดยมีตัวแปรอิสระ 3 คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย โดยวิเคราะห์ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลา ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง (ตาราง 15 ในบทที่ 4 และตาราง 58 - 59 ในภาคผนวก ข) ว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัว คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้ามีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมากมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่มและพบว่าในกลุ่มนักเรียนนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้ามีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ก็จะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลาน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่ม การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบว่ากลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้ามีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงจะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่มและพบว่าในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้ามีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ก็จะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลาน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่ม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบว่ากลุ่มนักเรียนรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ พบว่าในกลุ่มนักเรียนเหล่านี้ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงก็จะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่มและพบว่าในกลุ่มนักเรียนรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำก็จะมีพฤติกรรมการประหยัดเวลาน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายเวลา ปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มนักเรียนเพศชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 17 ในบทที่ 4 และตาราง 71 - 75 ในภาคผนวก ข) ว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ (ภาพประกอบ 12)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละสองตัว คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่ากลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้ามีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่มและพบว่าในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้ามีการเห็นแบบอย่างการประหยัดจาก

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าสมมติฐานที่ 3 ได้รับการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ผลในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าการเห็นแบบอย่างจากครอบครัว เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ (2529) ศึกษาการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย พบว่าเด็กที่รายงานว่าได้ชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์กับผู้ปกครองมากเท่าใด ก็เป็นเด็กที่มีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมของผู้ปกครองมาก (ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ. 2529: 300) งานวิจัยของงามตา วนินทานนท์ (2536) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวต่อลักษณะทางพุทธศาสนาของบุคคล พบว่า เยาวชนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีทางพุทธ เป็นผู้มีลักษณะเชิงพุทธสูง อาทิเช่น มีความเชื่อ และค่านิยมเชิงพุทธมาก และมีความตั้งใจมากในการปฏิบัติกิจของสงฆ์เมื่อได้บวชเรียน งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดแสน์ (2545: 63, 65, 68) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท้องเทียวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างจากบิดามารดา เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท้องเทียวเชิงอนุรักษ์มาก มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท้องเทียวมาก และมีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมาก งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 171 – 179) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรจากครอบครัว เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทรัพยากรมาก มีพฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานมาก มีพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่ายมาก และมีพฤติกรรมประหยัดเวลามาก นอกจากนี้งานวิจัยของ อารมณ สนานภู (2544: 73) ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้ทางสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ จำนวน 2,645 คน ปรากฏว่า การได้รับแบบอย่างการประหยัดทรัพยากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ.41

ผลในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การศึกษาของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 101 – 104) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ 1,440 คน พบว่าอาจารย์ในกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัทรัยเวลา พฤติกรรมการประหยัทรัยวัสดุ และพฤติกรรมการประหยัทรัยพลังงาน มากกว่า นักเรียนในกลุ่มรวมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และการศึกษาของ อารมณ สนานภู (2544: 76 , 90) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัทรัยพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ จำนวน 2,645 คน พบว่า นักเรียนในกลุ่มรวมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมประหยัทรัยการใช้จ่าย และพฤติกรรมประหยัทรัยพลังงานและวัสดุมากกว่านักเรียนในกลุ่มรวมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และงานวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545: 112,116) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัทรัยพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัทรัยไฟฟ้าส่วนตัว และมีพฤติกรรมการประหยัทรัยไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวกับงานวิจัยที่พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545: 79) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์มาก มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเทียวมาก และมีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมาก มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเทียวเชิงอนุรักษ์มากและกลุ่มที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเทียวว่ามีลักษณะที่ดีน้อยและยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเทียว โดยร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ อีก 4 ตัว ด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมอนุรักษ์สถานที่ท่องเทียวได้ 26.8% ในกลุ่มรวมและยังพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ อีก 4 ตัว ด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักษาระเบียบได้ 33.6% ในกลุ่มรวม และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม นอกจากนี้ งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 59-62, 101-104) ได้ศึกษา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการประหยัทรัยพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1,440 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์

การสรุปและอภิปรายผลสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 4 คือ “ตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หรือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน(พฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) ได้มากกว่า ปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5%” สมมติฐานนี้คาดว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หรือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5% จึงจะยอมรับ

ในการตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้ทำการวิเคราะห์คะแนนความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หรือพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมประหยัดเวลาและ พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ด้วยวิธีถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ตัวทำนายจำนวน 8 ตัวแปร คือจากกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 1) และจากกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 2) รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) ร่วมกันสามารถทำนายความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 19.1 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 19 บทที่ 4) ตัวทำนายที่สำคัญ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ตามลำดับ ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มจิตลักษณะเดิม ทำนายได้ร้อยละ 28.5 การใช้ตัวทำนายรวม 8 ตัว จึงไม่สามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อย พบว่ามีพิสัยของร้อยละแตกต่าง ตั้งแต่ร้อยละ -9.4 - 18.8 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ตัวทำนายจำนวน 8 ตัวแปร คือ จากกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 1) และจากกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 2) รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) ร่วมกันสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ร้อยละ 72.2 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 20 บทที่ 4) ตัวทำนายที่สำคัญ การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ตามลำดับ ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ ทำนายได้ร้อยละ 67.3 การใช้ตัวทำนายรวม 8 ตัว จึงไม่สามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยพบว่ามีพิสัยของร้อยละแตกต่าง ตั้งแต่ร้อยละ 69.2 - 83.4 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี พบว่า ตัวทำนายจำนวน 8 ตัวแปร คือ จากกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 1) และจากกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 2) รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) ร่วมกันสามารถทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีได้ร้อยละ 3.9 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 21 บทที่ 4) ตัวทำนายที่สำคัญ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มจิตลักษณะเดิม ทำนายได้ร้อยละ 2.9 การใช้ตัวทำนายรวม 8 ตัว จึงไม่สามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยพบว่ามีพิสัยของร้อยละแตกต่าง ตั้งแต่ร้อยละ -34.9 - 8.1 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนแบบอย่างพอเพียง

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดเวลา พบว่า ตัวทำนายจำนวน 8 ตัวแปร คือ จากกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร(ตัวทำนายชุดที่ 1) และจากกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 2) รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดเวลา ได้ร้อยละ 31.9 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 22 บทที่4) ตัวทำนายที่สำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ตามลำดับ ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มจิตลักษณะเดิม ทำนายได้ร้อยละ 29.4 การใช้ตัวทำนายรวม 8 ตัว จึงไม่สามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยพบว่า มีพิสัยของร้อยละแตกต่างกัน ตั้งแต่ร้อยละ 0.4 - 10.6 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย พบว่า ตัวทำนายจำนวน 8 ตัวแปร คือ จากกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร(ตัวทำนายชุดที่ 1) และจากกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 2) รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ร้อยละ 40.4 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 23 บทที่4) ตัวทำนายที่สำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตดี และการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว ตามลำดับ ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มจิตลักษณะเดิม ทำนายได้ร้อยละ 33.6 การใช้ตัวทำนายรวม 8 ตัว สามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ร้อยละแตกต่างเท่ากับร้อยละ 6.8) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยพบว่า มีพิสัยของร้อยละแตกต่างกัน ตั้งแต่ร้อยละ 2.1 - 13.2 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ซึ่งพบผลที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4

อย่างไรก็ตามผลการทำนายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบผลว่า การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่มและยังมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนายร่วมเหมือนกัน และผลการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏว่าการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง และยังมีการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวทำนายร่วมเหมือนกัน และยังพบอีกว่าผลการทำนายการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัว

งานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 112, 116) ได้ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว จำนวน 701 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าส่วนตัว และมีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ โดยพบผลในกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ผลที่พบว่าการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนเป็นตัวทำนายที่สำคัญของจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 92, 98) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ พบว่า ผลการฝึกอบรมนั้นเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคือ นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักเรียนในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ พบในกลุ่มรวม ในกลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย รับรู้ข่าวสารน้อยแต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก

จากการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 4 สรุปได้ว่า 1) สถานการณ์ร่วมกับจิตลักษณะเดิม รวม 8 ตัว สามารถทำนายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้มากกว่าตัวทำนายในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามเกณฑ์แตกต่างเกินร้อยละ 5 พบในกลุ่มย่อย

การสรุปและอภิปรายผลสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 คือ “ตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปรร่วมกับจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร) สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้านใน 2 ด้าน(พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย) ได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5%” สมมติฐานนี้คาดว่าตัวทำนายชุดสุดท้าย คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ (ตัวทำนายชุดที่ 4) คือ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากชุดทำนายทั้ง 2 ชุด ได้แก่ชุดที่ 1 กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 5 ตัวแปร ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา และชุดที่ 2 คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จึงยอมรับสมมติฐาน

ในการตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้ทำการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและ พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ด้วยวิธีถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดเวลา พบว่า ตัวทำนายจำนวน 11 ตัวแปร คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 4) ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลา ได้ร้อยละ 37.9 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 24 บทที่4) ตัวทำนายที่สำคัญแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และสุขภาพจิตดี ตามลำดับ ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ กลุ่มสถานการณ์ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม ทำนายได้ร้อยละ 31.9 การใช้ตัวทำนายรวม 11 ตัว จึงสามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ร้อยละแตกต่างเท่ากับร้อยละ 6.0) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยพบว่า มีพิสัยของร้อยละแตกต่าง ตั้งแต่ร้อยละ -2.1 ถึงร้อยละ 10.4 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ ซึ่งพบผลที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 5

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย พบว่า ตัวทำนายจำนวน 11 ตัวแปร คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ จำนวน 5 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม จำนวน 3 ตัวแปร รวม 8 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 3) และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ จำนวน 3 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 4) ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ร้อยละ 45.1 ในกลุ่มนักเรียนรวม (ตาราง 25 บทที่4) ตัวทำนายที่สำคัญแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน ตามลำดับ ขณะที่ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ กลุ่มสถานการณ์ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม ทำนายได้ร้อยละ 40.4 การใช้ตัวทำนายรวม 11 ตัว จึงไม่สามารถทำให้ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นมากพอที่จะยอมรับได้ (ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5) และจากการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยพบว่า มีพิสัยของร้อยละแตกต่าง ตั้งแต่ร้อยละ 2.7 ถึงร้อยละ 13.1 พบว่ากลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 มีกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม จาก 12 กลุ่มย่อย โดยกลุ่มที่มีร้อยละแตกต่างกันมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง

อย่างไรก็ตามผลการทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย พบผลที่เหมือนกันคือ ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม และยังมีการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจ

จากการสรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5 ข้อ ในการวิจัยนี้ ข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐานอย่างเต็มที่

การสรุปและอภิปรายผลที่สำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ยังพบว่ามีประเด็นต่าง ที่สำคัญ นอกเหนือจากที่ได้ อธิบายตามสมมติฐานข้างต้นแล้ว สำหรับในส่วนนี้จะได้อภิปรายผลเกี่ยวกับ 1) ปัจจัยเชิงเหตุและ ผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรม การประหยัดเวลาและพฤติกรรม การประหยัดค่าใช้จ่าย 2) ปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ปัจจัยเชิงเหตุและผล ของทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับพฤติกรรม การประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรม การประหยัดเวลาและพฤติกรรม การประหยัดค่าใช้จ่าย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็น ขั้น(Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่ามีประเด็นมีปัจจัยเชิงเหตุที่ เกี่ยวข้องอย่างสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน พฤติกรรม การประหยัดเวลาและพฤติกรรม การประหยัดค่าใช้จ่าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับพฤติกรรม การประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

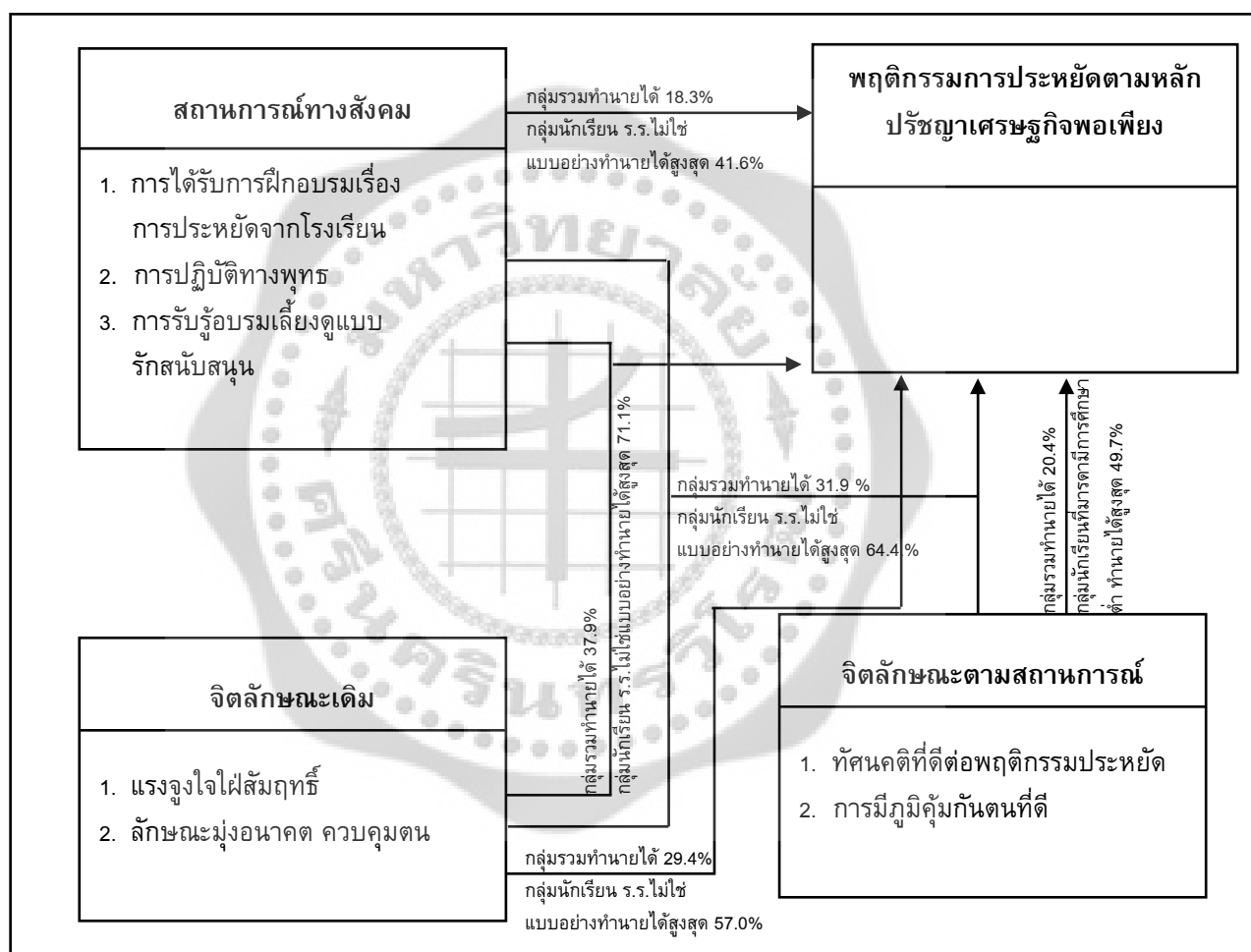
พิจารณาที่ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมประหยัตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน พฤติกรรม การประหยัดเวลา (ภาพประกอบ 13) ผลการทำนายจากตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์

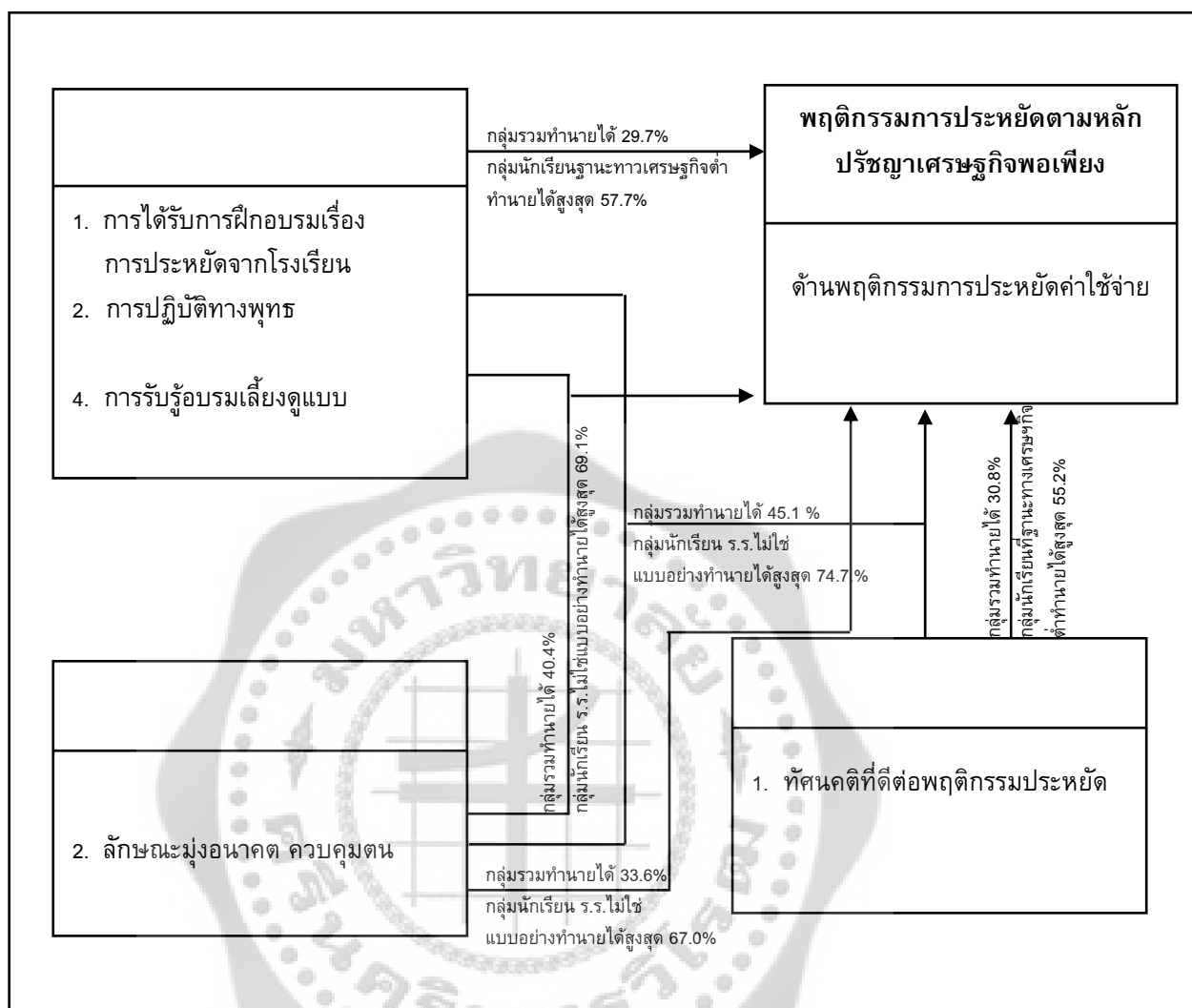
พิจารณาที่ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมประหยัต์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน
พฤติกรรมการประหยัต์ค่าใช้จ่าย (ภาพประกอบ 14) ผลการทำนายจากตัวทำนายกลุ่มลักษณะ

สรุป ปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย (ตาราง 22 - 25 บทที่ 4) คือ 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี และ 4) ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพประกอบ 13 ปริมาณการทำนายนพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาของนักเรียนในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่สำคัญบางกลุ่มโดยใช้กลุ่มตัวแปร ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะเดิม และจิตตามสถานการณ์ทั้งสามชุดร่วมกันทำนายน

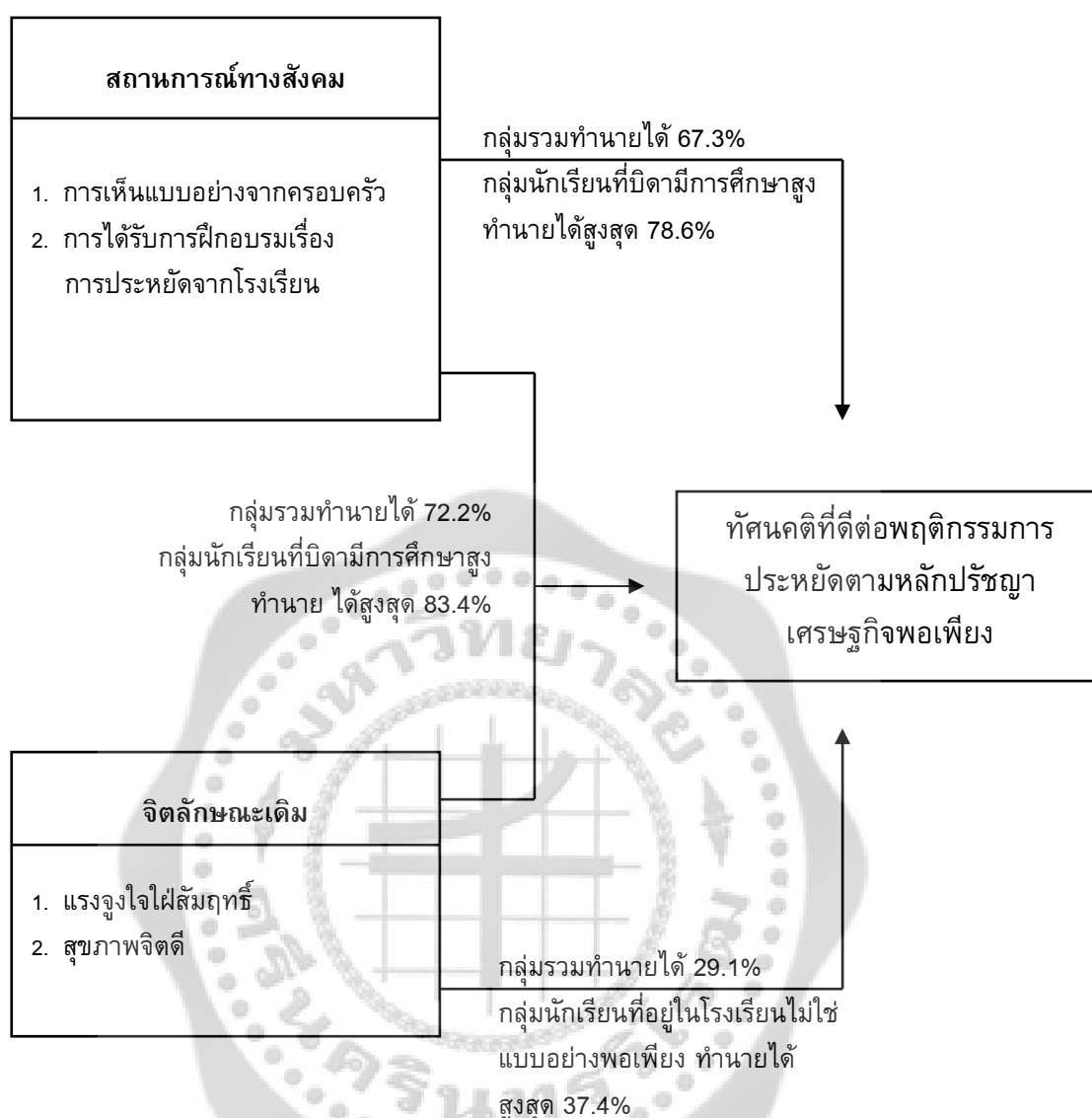

ภาพประกอบ 14 ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน
 พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียนในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่สำคัญบางกลุ่มโดย
 ใช้กลุ่มตัวแปร ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะเดิม และจิตตามสถานการณ์ทั้งสามชุด
 ร่วมกันทำนาย

ปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในส่วนของการวิเคราะห์ความแปรปรวนและส่วนของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) พบผลสอดคล้องกันว่า ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลัก
 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่มีบทบาทสำคัญในการทำนาย

พิจารณาที่ปัจจัยเชิงเหตุของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตาราง 20 ในบทที่ 4 และภาพประกอบ 15) ผลการทำนายจากตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ (ตัวทำนายชุดที่ 1) พบว่า การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ โดยสามารถทำนายได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยกลุ่มรวมทำนายได้ร้อยละ 67.3 ในกลุ่มรวม ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 78.6 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง ผลการทำนายจากตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม (ตัวทำนายชุดที่ 2) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 29.1 ในกลุ่มรวม ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 37.4 ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง โดยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสุขภาพจิตดี เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ ผลการทำนายจากตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์และ กลุ่มจิตลักษณะเดิม (ตัวทำนายชุดที่ 3) พบว่า การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 72.2 ในกลุ่มรวม ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 83.4 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง โดยพบว่า การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ

ภาพประกอบ 15 ปริมาณการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม ร่วมกันทำนาย

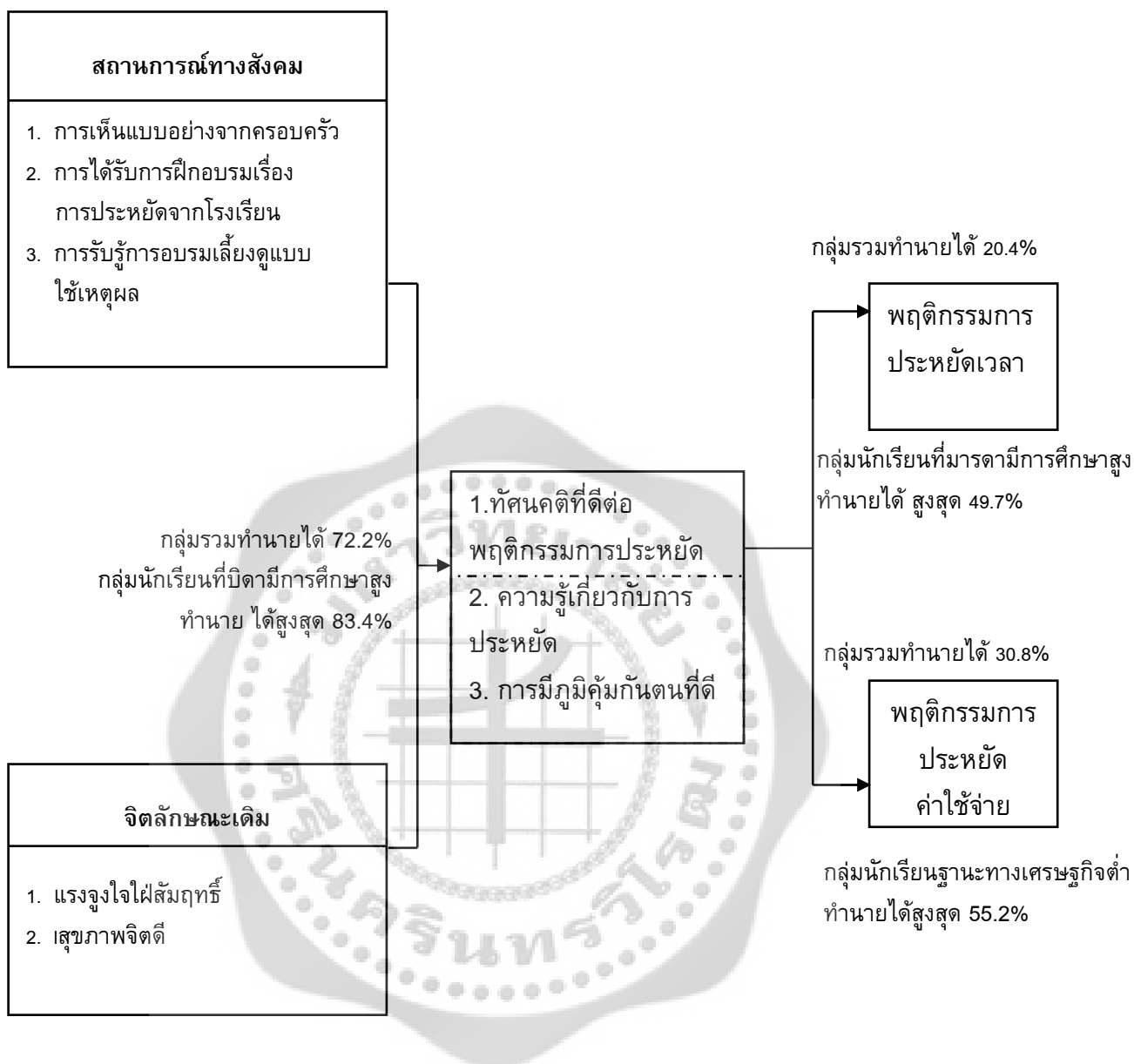
สรุป ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และ 3) การได้รับการฝึกอบรมเรื่อง การประหยัดจากโรงเรียน ปัจจัยเชิงเหตุเหล่านี้สามารถนำไปทำการวิจัยพัฒนาจิตลักษณะด้านทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ปัจจัยเชิงเหตุและผลของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในส่วนของการวิเคราะห์ความแปรปรวนและส่วนของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) พบผลสอดคล้องกันว่าทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตัวแปรเชิงเหตุที่มีบทบาทเด่นชัดในการทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแปรนี้จึงเป็นตัวแปรที่ควรได้รับการส่งเสริมให้นำไปสร้างต้นแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมอันพึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการได้ทราบถึงปัจจัยเชิงเหตุผลและผลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง น่าจะเป็นประโยชน์ทั้งในแง่ของการวิจัยต่อไป และการประยุกต์ใช้ผลวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือสมมติฐานดังรายละเอียดต่อไปนี้

พิจารณาที่ปัจจัยเชิงเหตุของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตาราง 20 บทที่ 4 และ ภาพประกอบ 16) ผลการทำนาย กลุ่มลักษณะสถานการณ์ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม (ตัวทำนายชุดที่ 3) พบว่า การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวทำนายสำคัญตามลำดับ โดยสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ร้อยละ 72.2 ในกลุ่มรวม ทำนายได้ระหว่างร้อยละ 69.5 ถึง ร้อยละ 83.4 ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 83.4 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาสูง โดยพบว่า การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน สุขภาพจิตดี และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวทำนายสำคัญตามลำดับ

ปัจจัยเชิงผลของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลา (ตาราง 24 บทที่ 4) ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 20.4 ทำนายได้ระหว่างร้อยละ 14.5 ถึง ร้อยละ 49.7 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ ทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย (ตาราง 25 บทที่ 4) ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 30.8 ทำนายได้ระหว่างร้อยละ 25.5 ถึง ร้อยละ 55.2 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวทำนายตัวแรก

ภาพประกอบ 16 ปริมาณการทำนายพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจด้าน พฤติกรรมประหยัดเวลาและพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย ของนักเรียนในกลุ่มรวมและ กลุ่มนักเรียนที่สำคัญบางกลุ่ม โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ เดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทั้งสามชุดร่วมกันทำนาย

ข้อดีและข้อจำกัดของงานวิจัย

ข้อดีของงานวิจัย

ประการแรก การวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์อย่างเด่นชัด มุ่งตอบ คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้น

ประการที่สอง แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยนี้ ส่วนหนึ่งเป็นการนำแบบวัดของผู้อื่นมาใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพสูงตรงตามวัตถุประสงค์ อีกส่วนหนึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นใหม่ โดยมีการดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือวัดอย่างมีขั้นตอนครบถ้วนตามหลักการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ ทำให้แบบวัดแต่ละฉบับมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดอยู่ในเกณฑ์สูงทำให้ได้ผลการวัดที่น่าเชื่อถือได้ และอาจนำไปใช้ในการวัดและพัฒนาต่อไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

ประการแรก การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ จึงไม่สามารถยืนยันผลที่เกิดจากโครงการโรงเรียนแบบอย่างพอเพียงได้มากเท่าที่ควร เนื่องจากอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น นโยบายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอย่างจริงจังในโรงเรียนแต่ละแห่ง เป็นต้น

ประการที่สอง ในการวิจัยนี้ต้องศึกษาตัวแปรหลายประเภท แบบวัดที่ใช้จึงมีหลายชุด ซึ่งต้องใช้เวลามากในการตอบ และทำให้ผู้ตอบบางคนเกิดความเบื่อหน่าย ข้อมูลที่ได้รับจึงอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงได้ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามลดผลเสียดังกล่าว ด้วย 1) สร้างแรงจูงใจในการตอบแบบวัด โดยการแจกปากกา อาหารและขนม เพื่อแสดงความขอบคุณที่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือ 2) เก็บแบบวัดเพิ่มจากเดิม ซึ่งมีเป้าหมาย 480 ชุด เป็น 550 ชุด เพื่อตัดแบบวัดที่แสดงว่าไม่ตั้งใจตอบอย่างชัดเจนออกไป ซึ่งจากการคัดแบบวัดออกแล้วคงเหลือแบบวัดที่นำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลจำนวน 476 ชุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ประการแรก ฝ่ายครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เป็นปัจจัยด้านครอบครัวที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น จึงควรมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ไปยังบิดามารดาโดยตรง หรือผ่านทางโรงเรียนเพื่อให้บิดามารดาได้ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทของตนในการส่งเสริมสนับสนุนบุตรให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์มากขึ้นเฉพาะพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประการสอง ฝ่ายโรงเรียน โครงการสถานศึกษาพอเพียงเป็น โครงการที่มีเป้าหมายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โรงเรียนแบบอย่างพอเพียงได้ผลดีกับนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ดังนั้นควรมุ่งขยายโครงการไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และโครงการนี้เหมาะสำหรับคนที่มีสติปัญญาดี การได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น ทางผู้บริหารโรงเรียนและครูจึงควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมกับนักเรียนและควรดำเนินการอย่างจริงจัง ซึ่งจะส่งผลดีต่อทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากผลการศึกษาที่พบ และวิธีการวิจัยที่ใช้ น่าจะมีการพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

ประการแรก จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลพบตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญหลายประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของการมีพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม พบว่า ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนได้อย่างเด่นชัด อันดับหนึ่ง คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อันดับสอง คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันดับสามคือ 3) การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเสนอให้นำตัวแปรสำคัญ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม

การประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี ไปสร้างเป็นกิจกรรมต้นแบบ และนำไปทำการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของต้นแบบก่อนนำไปใช้พัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะทางจิตใจที่เหมาะสมแก่นักเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย

ประการที่สอง ควรมีการวัดพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านพฤติกรรมการประหยัดเวลาและพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย จากการสังเกตของบุคคลอื่น นอกเหนือจากตัวนักเรียนร่วมด้วย เช่น บิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อน ครูอาจารย์

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2523). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุหลาบ ไทโรจน์. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม จันทศร. (2541). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา สุขประทีพ. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการอนุรักษ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- งามตา วณิชานนท์. (2535). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2536). ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร. รายงานการวิจัยฉบับที่ 50. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา เสถียรวิริยคุณ. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สารัตถศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิรวรรณ มั่นยืน. (2536). ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาและทางจิตของนิสิตในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรีพร ภิบาลจันทร์ (2551). จิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติก ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO 9001: 2000. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จุลดา ไขหวดเจริญ. (2536). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- ฉกาจ ช่วยโต; และดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2533). ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับการบวชในพุทธศาสนาของชายไทยภาคใต้. รายงานการวิจัยฉบับที่ 43. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนาธิป วินะนาวัน. (2545). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับค่านิยมด้านการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์เชิงเส้น. ปริญญาโท กศ.ม. (วิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2547). ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. ใน จิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย. 1:67 – 94.
- ฐานันตร์ เปียศิริ. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2524). ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่นไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 26. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2530). ประมวลบทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2537, มกราคม). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการไทย. วารสารจิตวิทยา. 1: 81-98.
- _____. (2541, พฤษภาคม-สิงหาคม). รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction Model) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. วารสารทันตภิบาล. 10: 105-108.
- _____. (2543). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- _____. (2551). การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุระดับในบริบทของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานการวิจัยภายใต้แผนงานวิจัย. การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการ และการสร้างนักวิจัยขั้นสูงทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. (2531). ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรมของข้าราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานข้าราชการพลเรือน.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. (2540). *ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วนินทานนท์; และคณะ. (2536). *รายงานการวิจัย ลักษณะทางจิต และพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วนินทานนท์. (2537, ธันวาคม). *จิตลักษณะของนักเรียนวัยรุ่น ใน ครอบครัวปกติ เครียด แตก และปัจจัยปกป้อง*. *วารสารจิตวิทยา*. 1: 20-24.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน; โกศล มีคุณ; งามตา วนินทานนท์; ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และอุบล เลี้ยววาริน (2550). *การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการ และการสร้างนักวิจัยขั้นสูงทางจิตพฤติกรรมศาสตร์: แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูน จริยธรรม ปัญญาและสุขภาพจิตแก่เยาวชนไทย*. เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ (รุ่นที่ 1 ครั้งที่ 3). โครงการวิจัย แม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) 23 – 26 มกราคม 2550.

_____. (2550). *ดัชนีเครื่องชี้วัดจิตใจคนไทย ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง*. เอกสารประกอบการประชุมโครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ส่วน จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย การกิจสร้างเศรษฐกิจและสันติสุข สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) 8 กันยายน 2550

ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วนินทานนท์. (2551). *การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิต แบบพหุมิตติด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี*. ภายใต้แผนงานวิจัย “การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการและการสร้างนักวิจัยขั้นสูงทางจิตพฤติกรรมศาสตร์: แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนจริยธรรมปัญญาและสุขภาพจิตแก่เยาวชนไทย” กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ดุษฎี โยเหลา; และประทีป จินฉะ. (2539). *ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรม อนุรักษ์น้ำของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 59. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทองพูล บัวศรี. (2550). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง การฝึกอบรม ครอบครัว และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดีของเยาวชนกระทำผิดในบ้านกาญจนาภิเษก*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ธนพล จันตะนี. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดน้ำกินน้ำใช้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ชเนต ต่วมชะเอม. (2540) รายงานการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- นพมาศ แซ่เสี้ยว (2550). การศึกษาการปรับตัวทางจิตสังคมและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้ใหญ่วัยกลางคน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นภา ปิยะศิริพันธ์. (2541). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร โชติสุตเสนห์. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นีออน พิณประดิษฐ์; และคณะ. (2544). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4. รายงานการวิจัย. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- บุญกอบ วิสมิตะนันท์. (2527). ธรรมชาติของครูไทยในภาคกลาง. รายงานการวิจัยฉบับที่ 30. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). คู่มือการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS FOR DOS & WINDOWS. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญดีการพิมพ์.
- ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา; และคณะ. (2527). รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาทัศนคติต่อการประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผจงจิต อินทสุวรรณ; และคณะ. (2547). การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของเยาวชน. รายงานการวิจัยฉบับที่ 99. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พฤทธิพล นิมพรว. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรเทพ เสถียรนพแก้ว. (2543). ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณอุษา อนันต์พินิจวัฒนา. (2539). ผลของการสื่อสารชักจูงต่อเจตคติวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พวงพะยอม ชิดทอง. (2535). ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณูญ ภูวลิบเงิน. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ภมริน เซาวนจินดา. (2542). ลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรกร อิสระภาคย์. (2550). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง ครอบครัว สังคม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทิ้งขยะอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรพันธ์ หรุ่นรักวิทย์. (2545). ผลของการใช้การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รพีพรรณ อักษราดีวัฒน์. (2539). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพฯ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เรณูรัชต์ ประสิทธิเกตุ. (2542). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชชิตา สุกิจปาณีนิจ. (2547). การศึกษาพฤติกรรมประหยัดในการซื้อเครื่องแต่งกายของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รสนันท์ ณ นคร. (2550). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมต้นที่มีธนาคารโรงเรียน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ลินดา สุวรรณดี. (2543). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภ พรหมทอง. (2543). เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิต อิศระวิริยะกุล. (2527). การทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณิ วรรณชาติ. (2541). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณภา นามสกุล (2551). การศึกษาลักษณะสถานการณ์ในอาชีพ และลักษณะจิตใจที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของผู้บริหารสตรีในองค์กรเอกชน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ. (2530). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภชัย สุพรรณทอง. (2544). ปัจจัยทางจิตและสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2551). วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ VS. วิกฤตต้มยำกุ้ง ผลกระทบที่แตกต่าง. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2551, จาก www.positioningmag.com/prnews/prnews.aspx?id=74109.
- สมคิด บางโม. (2539). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์
- สมนึก คู่เมือง. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดอ่างทอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร พงษ์เสถียรศักดิ์. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประพฤติตนตามหลักคุณธรรมในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่เรียนหลักสูตรในพุทธศาสนาด้วยการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับการสอน แบบไตรสิกขา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมหวัง ชุรุรัตน์. (2539). การฝึกอบรม: หลักการและแนวปฏิบัติ. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำรอง เพ็งหนู. (2524). เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ. (2543). 108 วิธีประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ: กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). จิตพิสัย: มิติที่สำคัญของการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักราชเลขาธิการ. (2542). ตามรอยพระราชปณิธานสู่ความพอเพียง. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ
- สุชุมาล เกษมสุข. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ และพฤติกรรมการประหยัดไฟของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2549). รายงานการวิจัยเรื่อง ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). ทฤษฎีใหม่ว่าด้วยการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เลียงเชียง.
- สุพัทธา ธรรมวงษ์. (2544). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในงานพยาบาลผู้ป่วยใน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา เสงวนิชย์. (2541). การรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540 - 2541 และพฤติกรรมประหยัดของบิดา มารดา และบุตรวัยรุ่น. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาสิณี นุ่มเนียม. (2546). ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุมล มาคะพูน. (2534). ประสิทธิภาพของการอบรมเรื่องการเตรียมตัวเพื่อเกษียณอายุของข้าราชการตำรวจระดับประทวนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุमितตรา เจิมพันธ์. (2545). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- สุวดิษฐ์ จตุพร. (2547). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่นฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- แสงอรุณ ธรรมเจริญ และ ลินดา สุวรรณดี. (2547). ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมของวัยรุ่นใน
เขตที่มีแหล่งยั่วในระดับต่างกัน. รายงานการวิจัย. ทุนจากโครงการวิจัยแม่บท: การวิจัย
และพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- สุรพงษ์ ชูเดช. (2542). ผลของการฝึกอบรมตามแนวโดยสิกขาที่มีต่อการพัฒนาวินัยในตนเองของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสนห์ จามริก. (2543). ทฤษฎีใหม่ในหลวงชีวิตที่พอเพียง: เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน.
- แสวง ทวีคุณ. (2538). การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทใน
นักเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไสว บุญมา. (2543). เศรษฐกิจพอเพียง: ภูมิปัญญาชาติไทย. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- สำราจ วรเดชะคงคา. (2534). ผลของการฝึกอบรมทางศาสนาที่มีต่อการพัฒนาจิตลักษณะของ
นักเรียนที่เข้าโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่วัดม่วง เขตหนองแขม
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวลักษณ์ มากแผ่นทอง. (2541). การศึกษาพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าของประชาชน
กรณีศึกษา: บุคลากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม.
(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อรัญ มีสวัสดิ์. (2541). อิทธิพลของการใช้สารชักจูงที่มีต่อความพร้อมของบุคคลในการที่ใช้บริการ
ของธนาคาร. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อรสา สุตาตวง. (2539). การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดกันและการปรับสินไหม
เพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมวัน สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อำนวย แตรรอด. (2540). การเปิดรับข่าวสารการประหยัด ประโยชน์จากข่าวสาร กับการซื้อสินค้า
ฟุ่มเฟือยต่างประเทศในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.

อ้อมเดือน สดมณี; พรเทพ เสถียรนพเก้า; และสุขุมล เกษมสุข. (2548). *ประสิทธิผลในการฝึกอบรมทักษะและจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมประหยัดน้ำและไฟฟ้าของนักเรียนระดับประถมศึกษา*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 98. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารม สนานภู. (2544). *ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ*. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

อุบล เลี้ยววาริน. (2534). *ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนาบริหารศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Ajzen, Icek. (1988). *Attitude, personality, and behavior*. Chicago: Dorsey.

Atkinson, John W. (1964). *An Introduction to Motivation*. New York: American Book Company.

Chitty, C. (1990). *Education and Training: Handbook of Education Ideas and Practices*. General Editor Noel Entwistle. New York: Routhdge, Chapman and Hall, Inc.

Cohen, J. (1977). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Rev ed, New York: Academic Press.

Hines, J.M.; Hungerford, H.R.; & Tomera, A.N. (1986-1987). Analysis and Synthesis of Research on Responsible Environmental Behavior: A Meta-Analysis. *Journal of Environmental Education*. 18(2): 1-8.

Hungerford, H; & Volk, T.L. (1990). Changing Learner Behavior Environmenal Education. *Journal of Environmental Education*. 11(3): 8-21.

Klausmire, Herbert J. (1975). *Learning and Human Abilities: Education Psychology*. New York: Harper and Row Publisher.

Lickona, T. (1976). *Moral Develpement and behavior Theory, Research and Social Issues*. Holt. New York: Rinehart and Winstion.

Magnusson, D.; & Endler, N.S. (1977). *Personality at the Crossroads: Current Issues in Interactionism Psychology*. New Jersey: LEA Publishers.

McIntosh, Everton G. (1994, May). Do presidential debates contribute to a change in voters' attitude? *Psychological Abstracts*. 81(5): 20-78.

McGuire, William J. (1969). Attitude and Attitude Change. *The Handbook of Social Psychology*. ed G. Lindzey, E. Aronson 2: 233-346.

McGuire, William J. (1969). The Nature of Attitude and Attitude change. *The Handbook of Social Psychology*. ed G. Lindzey, E. Aronson 3: 136-315.

- Sartain, Quinn A. (1973). *Psychology Understanding Human Behavior*. 4th ed. London: McGraw-Hill Book Co.,
- Scott, W.A. and Wertheimer. (1967). *Introduction to Psychological Research*. 4th ed. New York: John Wiley & Son, Inc.
- Sebasto., N.J. (1992). The Revised Perceived Environmental Control Measure: A Review and Analysis. *Journal of Environmental Education*. 23(2): 24-33.
- Sproull, N.L. (1995). *Handbook of Research Methods: A Guide of Practitioners and Students in the Social Sciences*. 2nd ed. London: Scarecrow Press, Inc.
- Zimbardo, P.L.; Ebbesen, E.B., & Maslach, C. (1977). *Influencing attitudes and changing Behavior. Second Edition*. Massachusetts: Addison-Wesley.

ภาคผนวก ก

แบบวัดที่ใช้การวิจัย
และแบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

แบบวัดที่ใช้ในงานวิจัย

แบบวัดที่ใช้ในงานวิจัย	ชื่อชุดในแบบสอบถาม
แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา	ชุดที่ 1 ฉันกับเวลา
แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย	ชุดที่ 2 การใช้จ่ายของฉัน
แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและใช้เหตุผล	ชุดที่ 3 เยาวชนกับประสบการณ์ทางบ้าน
แบบวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจาก ครอบครัว	ชุดที่ 4 การรับอิทธิพลจากครอบครัว
แบบวัดการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการ ประหยัดจากโรงเรียน	ชุดที่ 5 ฉันกับประสบการณ์จากโรงเรียน
แบบวัดการปฏิบัติทางพุทธ	ชุดที่ 6 ฉันกับศาสนา
แบบวัดสุขภาพจิต	ชุดที่ 7 ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเอง
แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ชุดที่ 8 ความมุ่งมั่นในการทำงาน
แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น	ชุดที่ 9 ฉันในปัจจุบันและอนาคต
แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ	ชุดที่ 10 ความคิดเห็นของฉัน
แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ชุดที่ 11 การมีภูมิคุ้มกันตนเองในนักเรียน
แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ชุดที่ 12 ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

สวัสดี นักเรียนผู้ตอบแบบวัดทุกท่าน

ขอแสดงความยินดีที่นักเรียนได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ใน
มัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของ
นักเรียน

แบบสอบถามนี้นักเรียนสามารถเลือกคำตอบได้อย่างอิสระตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นของ
แต่ละคน ทุกข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดและคำตอบของทุกคนจะถือเป็นความลับ ในการศึกษาจะ
ใช้คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด ดังนั้นจึงขอให้นักเรียนพิจารณาคำถามและตอบให้ครบทุกข้อ
ด้วยความตั้งใจ

ผู้วิจัยทราบว่าแบบสอบถามนี้มีความยาวพอสมควรและอาจใช้เวลาของนักเรียนค่อนข้าง
นาน แต่ผู้วิจัยก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในครั้งนี้ ซึ่งจะเป็นผลดีและ
จะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางในการพัฒนาเยาวชนและระบบสังคมไทยต่อไป

ขอขอบคุณโรงเรียนและนักเรียนเป็นอย่างมาก ที่ให้ความร่วมมือและกรุณาสละเวลาอันมี
ค่าแก่การวิจัยนี้

นางสาวกิ่งอ้อ มะลินิล

ผู้ดำเนินการวิจัย

แนะนำวิธีตอบ

คำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางการย่นเวลาในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 อ่านข้อความให้เข้าใจ
- ขั้นที่ 2 ขอให้นักเรียนคิดว่า ข้อความนี้เป็น “จริง” หรือ “ไม่จริง” สำหรับนักเรียน
- ขั้นที่ 3 ถ้า “จริง” ให้คิดว่า จริงมากเพียงใด จาก
- 1) จริงเล็กน้อย ชี้ด ✓ ที่ “ค่อนข้างจริง”
 - 2) จริงปานกลาง ชี้ด ✓ ที่ “จริง”
 - 3) จริงมาก ชี้ด ✓ ที่ “จริงที่สุด”
- ถ้า “ไม่จริง” ให้คิดว่า ไม่จริงมากเพียงใด จาก
- 1) ไม่จริงเล็กน้อย ชี้ด ✓ ที่ “ค่อนข้างไม่จริง”
 - 2) ไม่จริงปานกลาง ชี้ด ✓ ที่ “ไม่จริง”
 - 3) ไม่จริงมาก ชี้ด ✓ ที่ “ไม่จริงที่สุด”

ตัวอย่างเช่น

(0) ฉันชอบทานข้าวผัดมากกว่าถ้วยเดียว

..... ✓ |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง เต็มคำหรือขีด ✓ ลงในช่องว่าง....ให้ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. ประเภทโรงเรียน

.....
โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง

.....
ไม่ใช่โรงเรียนแบบอย่างพอเพียง

2. เพศ

.....
ชาย

.....
หญิง

3. ผลการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ผ่านมาโดยเฉลี่ย.....(เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 4.00)

4. ครอบครัวของข้าพเจ้ามีรายได้รวมทั้งสิ้นประมาณเดือนละ

.....
น้อยกว่า 10,000 บาท

.....
10,000 – 30,000 บาท

.....
30,001 – 50,000 บาท

.....
50,001 บาทขึ้นไป

6. การศึกษาของบิดา

.....
น้อยกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 6

.....
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

.....
มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 / ปวช.

.....
อนุปริญญา / ปวส.

.....
ปริญญาตรี / เทียบเท่า

.....
ปริญญาโท

.....
ปริญญาเอก

.....
อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. การศึกษาของมารดา

.....
น้อยกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 6

.....
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

.....
มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 / ปวช.

.....
อนุปริญญา / ปวส.

.....
ปริญญาตรี / เทียบเท่า

.....
ปริญญาโท

.....
ปริญญาเอก

.....
อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ชุดที่ 1 จินกับเวลา

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...✓...ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 10 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันทำการบ้านและส่งงานตามที่กำหนดเสมอ ($t = 2.02$, $r = .29$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันจะอ่านหนังสือก็ต่อเมื่อถึงเวลาสอบเท่านั้น ($t = 2.38$, $r = .34$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันวางแผนที่จะทำให้ตัวเองไม่่วงในห้องเรียน ($t = 5.74$, $r = .41$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันเข้าห้องเรียนตรงเวลา ($t = 3.21$, $r = .26$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเตรียมตัวอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียนครั้งต่อไป ($t = 2.98$, $r = .49$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อมีเวลาว่างฉันมักทบทวนบทเรียนหรือไม่ก็ทำงานบ้านเสมอ ($t = 3.75$, $r = .53$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ($t = 2.30$, $r = .25$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันแบ่งเวลาสำหรับการเรียนและการเล่นหรือพักผ่อนให้ได้สัดส่วนเหมาะสม ($t = 3.12$, $r = .30$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันมักปฏิบัติตามตารางกิจกรรมที่ฉันได้กำหนดไว้เสมอ ($t = 2.47$, $r = .40$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันชอบคุยโทรศัพท์เป็นเวลานาน ๆ กับเพื่อน ($t = 2.87$, $r = .37$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของแบบวัด พฤติกรรมการประหยัดเวลา	ข้อบก	ข้อลบ
ด้านการเรียน	1 , 3 , 4 , 5 , 6	2
ด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว	8 , 9	7 , 10

ชุดที่ 2 การใช้จ่ายของเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...✓....ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 9 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. เวลาซื้อสินค้าฉันมักคำนึงถึงคุณค่าของสิ่งนั้น ($t = 3.40$, $r = .52$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันไตร่ตรองก่อนใช้เงิน ($t = 4.34$, $r = .57$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันซื้อของโดยพิจารณาคุณค่าของการใช้สอยก่อน ($t = 3.85$, $r = .52$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันจะดูโทรทัศน์ให้น้อยลงเพื่อลดค่าไฟ ($t = 3.59$, $r = .45$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันจะซื้อเท่าที่จำเป็น แม้ว่าสินค้าจะลดราคาหรือมีของแถม ($t = 2.26$, $r = .45$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันนำเงินค่าขนมที่เหลือเก็บเป็นเงินออม ($t = 2.87$, $r = .50$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันปลูกผักสวนครัวไว้กินเองในครอบครัวเป็นการลดรายจ่าย ($t = 3.68$, $r = .21$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น ($t = 4.79$, $r = .59$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันใช้เสื้อผ้าชุดเก่าที่ยังพอใช้ได้โดยไม่ซื้อใหม่ ($t = 2.39$, $r = .40$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของแบบวัด พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย	ข้อบว	ข้อลบ
การใช้จ่ายโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด	1 , 2 , 3 , 4	
การใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่ สถานภาพและความจำเป็นต่อการ ดำเนินชีวิตประจำวัน	5 , 6 , 7 , 8 , 9	

ชุดที่ 3 เยาวชนกับประสบการณ์ทางบ้าน

คำชี้แจง คำถามชุดนี้เกี่ยวกับการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองต่อนักเรียนอง ให้นักเรียนตอบ
 คำถามแต่ละข้อโดยคำนึงถึงผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย
 ...✓...ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 30 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุก
 ข้อ

1. แม่แสดงให้เห็นว่าท่านรักฉันมาก ($r = .21$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. แม่ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน ($r = .13$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. แม่แสดงให้เห็นว่าท่านภูมิใจมากที่มีลูกอย่างฉัน ($r = .15$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. แม่ไม่ชอบที่ฉันปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากท่าน ($r = .07$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. แม่สามารถช่วยให้ฉันหายกลุ้มใจและคลายทุกข์ได้ ($r = .22$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. แม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน (r=.13)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. แม่ทำตัวห่างเหินจากฉัน (r=.13)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ถ้าแม่อยู่บ้าน จะทำให้ฉันหายเหงาและไม่ว่าเหว (r=.26)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. แม่เป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน (r=.33)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. แม่อบรมสั่งสอนเพื่อต้องการให้ฉันเป็นคนดี (r=.15)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. แม่ให้เวลาแก่ฉันน้อยเกินไป (r=.20)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. แม่มักอารมณ์เสียเมื่อฉันเข้าไปใกล้ชิดท่าน (r=.08)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. แม่จะให้อำนาจใจเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก (r=.30)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. แม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่ (r=.31)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. แม่รักและหวังดีต่อฉัน (r=.34)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. แม่จะอธิบายเหตุผลเมื่อฉันทำผิดก่อนลงโทษฉัน (r=.26)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. แม่จะลงโทษฉันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของท่าน ($r = .14$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. เมื่อแม่อารมณ์เสีย ท่านมักจะพาลลงโทษฉันด้วย ($r = .03$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. แม่มักให้โอกาสฉันอธิบายก่อนที่จะดูหรือลงโทษฉัน ($r = .32$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. แม่จะพยายามทำอารมณ์ให้แจ่มใสเมื่อพูดจากับฉัน ($r = .36$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

21. ถ้าฉันทำความดี แม่จะไม่เพิกเฉย แต่กล่าวชมเชยฉันอย่างเหมาะสม ($r = .33$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

22. แม่ของฉันมักไม่ยอมฟังคำอธิบายหรือเหตุผลจากฉัน ($r = .05$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

23. แม่ของฉันมักอารมณ์เสียโดยขาดเหตุผล ($r = .07$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

24. เมื่อแม่ให้สิ่งของใด ๆ แก่ฉัน ท่านมักจะบอกด้วยว่าท่านให้เพราะฉันทำความดีอะไรไว้ ($r = .30$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

25. แม่มักจะลงโทษฉันมากเกินไป ($r = .02$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

26. บ่อยครั้งที่ฉันโดนแม่ลงโทษ โดยที่ฉันไม่รู้ตัวว่าได้ทำอะไรผิดมาก่อน ($r = .01$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

27. แม่มักให้โอกาสฉันทำความดีเพื่อแก้ตัวใหม่ ($r = .24$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

28. แม้มักตกเตียงนอนในครั้งแรก ๆ ที่ฉันทำผิดโดยไม่ลงโทษ ($r = .23$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

29. แม่พยายามระงับอารมณ์ขณะที่สั่งสอนฉัน ($r = .35$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

30. แม้มักจะสนใจฉันเฉพาะเมื่อฉันทำผิด ($r = .01$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบแบบวัด การอบรมเลี้ยงดู	ข้อบก	ข้อลบ
แบบรักสนับสนุน	1 , 3 , 5 , 6 , 8 , 9 , 10 , 13 , 14 , 15	2 , 4 , 7 , 11 , 12
แบบใช้เหตุผล	16 , 19 , 20 , 21 , 24 , 27 , 28 , 29	17 , 18 , 22 , 23 , 25 , 26 , 30

ชุดที่ 4 การรับอิทธิพลจากครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย.....ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 10 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. คนในครอบครัวมักปิดไฟทุกครั้ง หลังจากเลิกใช้งาน ($t = 3.47$, $r = .59$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. คนในครอบครัวคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าก่อนซื้อสิ่งของเสมอ ($t = 3.69$, $r = .62$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. คนในครอบครัวของฉันเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าแบบประหยัด เบอร์ 5 ($t = 3.46$, $r = .40$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. แม้มักนำเงินที่เหลือใช้ไปฝากธนาคาร ($t = 2.90$, $r = .48$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. แม้ว่าจะมีวิธีการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้มากมายคนในครอบครัวของฉันไม่สนใจที่จะประหยัด
($t = 2.14$, $r = .27$)

..... |
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. พ่อของฉันวางแผนก่อนออกจากบ้านจึงไม่เคยไปทำงานสาย ($t = 2.31$, $r = .32$)

..... |
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. บ่อยครั้งที่ฉันเห็นพี่ขอเงินแม่ไปเที่ยวกลางคืน ($t = 2.13$, $r = .46$)

..... |
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. คนในครอบครัวของฉันใช้สินค้าที่ทันสมัยและมีราคาแพง ($t = 2.27$, $r = .54$)

..... |
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. บ่อยครั้งที่ฉันเห็นคนในครอบครัวนำอาหารร้อน ๆ เข้าไปแช่ในตู้เย็นทันที ($t = 3.28$, $r = .49$)

..... |
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันไม่เคยพูดคุยกับคนในครอบครัวเรื่องการประหยัดค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ($t = 2.07$, $r = .32$)

..... |
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของแบบวัดการเห็น แบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว	ข้อบวก	ข้อลบ
การกระทำ	1 , 2 , 3 , 4 , 6	5 , 7 , 8 , 9
วาจา		10

ชุดที่ 5 จินกับประสบการณ์จากโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...✓...ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 11 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ครูมักสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการประหยัดพลังงาน ($t = 7.13$, $r = .71$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ครูมักให้นักเรียนยกตัวอย่างประโยชน์ที่จะได้รับจากการประหยัดในด้านต่าง ๆ

($t = 4.76$, $r = .63$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. โรงเรียนประกาศเสียงตามสายถึงวิธีการประหยัดไฟฟ้าและน้ำ ($t = 3.16$, $r = .31$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ครูอธิบายถึงประโยชน์ของการประหยัดโดยนำวัสดุเหลือใช้ให้เป็นประโยชน์ ($t = 6.92$, $r = .64$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ครูสอนให้นักเรียนรู้จักวางแผนเพื่อที่จะใช้เวลาให้คุ้มค่าในชีวิตประจำวัน ($t = 4.55$, $r = .65$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. โรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับการประหยัดด้านต่าง ๆ เช่น ประหยัดเงิน เวลา พลังงาน ($t = 3.94$, $r = .59$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ครูอธิบายถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการจัดนิทรรศการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($t = 3.98$, $r = .65$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. โรงเรียนติดป้ายให้นักเรียนปิดไฟฟ้าและน้ำหลังจากเลิกใช้งาน ($t = 4.77$, $r = .63$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับการประหยัดในทุกๆ ด้าน ($t = 6.30$, $r = .70$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ในวิชาเรียนครูได้แทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการประหยัด ($t = 3.52$, $r = .57$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. โรงเรียนไม่เคยตีตประกาศเกี่ยวกับการปิดไฟฟ้าและน้ำหลังจากเลิกใช้งาน
($t = 4.27$, $r = .52$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของแบบวัดการได้รับการฝึกอบรมจากโรงเรียน	ข้อบก	ข้อลบ
การจัดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบหรือการอบรมในรูปแบบอื่น	1, 2 , 4 , 5 , 7 , 8 , 9 , 10	
ที่ไม่ใช้การฝึกอบรมโดยตรง	3 , 6	11

ชุดที่ 6 จักรวรรดิ

คำชี้แจงให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย.....ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียว ข้อ มีจำนวน 10 ข้อ กรณตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันพร้อมที่จะพุดตด ถ้าคำพุดนั้นจะช่วยให้ฉันได้รับประโยชน์ ($t=6.56$, $r=.41$)

..... |

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันเห็นว่าการสวมชุดให้พระองค์ก่อนเข้านอน เป็นการกระทำที่ไร้สาระ ($t=7.83$, $r=.60$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. คงต้องรอให้ร่ำรวยกว่านี้ก่อน ฉันจึงจะทำบุญให้ทานแก่ผู้อื่น ($t = 6.37, r = .60$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. จินตนิมิตตราและ/หรือเปียร์ โดยไม่สนใจว่าจะผิดศีลหรือไม่ ($t = 10.84$, $r = .49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. ฉันไม่คิดว่าการทำสมาธิจะให้ประโยชน์อะไรแก่ฉันได้ ($t = 3.48$, $r = .60$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. การแอบหยิบของราคาเพียงเล็กน้อยจากร้านค้า ไม่น่าจะเป็นความผิดเพราะเจ้าของร้านได้กำไรจากสินค้าอื่น ๆ มากอยู่แล้ว ($t = 5.98$, $r = .62$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันชอบแนะนำให้คนอื่นอ่านหนังสือเกี่ยวกับพุทธศาสนา ($t = 8.75$, $r = .11$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันจะอาฆาตเคียดแค้นคนที่จงใจทำให้ข้าพเจ้าเจ็บช้ำน้ำใจ ($t = 8.75$, $r = .17$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. การตกปลาเป็นเกมกีฬาที่น่าตื่นเต้น ($t = 5.90$, $r = .49$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันจะคำนึงถึงเรื่องบาปบุญก่อนตัดสินใจกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดเสมอ ($t = 8.83$, $r = .31$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

ข้อบวก	7 , 10
ข้อลบ	1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 8 , 9

ชุดที่ 7 ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 15 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. เวลาทำงานถ้าใครส่งเสียงดังข้าง ๆ ฉันจะทำต่อไปไม่ได้ ($t = 5.92$, $r = .38$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันมีเรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ ($t = 10.83$, $r = .59$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันรู้สึกลำบากใจถ้าจะต้องตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง ($t = 5.38$, $r = .47$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ฉันจะโกรธเอาง่าย ๆ ($t = 6.27$, $r = .51$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันรู้สึกกังวลใจว่าพ่อหรือแม่อาจจะไม่รัก ($t = 6.27$, $r = .43$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงจะตอบได้ฉันก็ไม่กล้าตอบ ($t = 5.17$, $r = .37$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่ากลัวอะไรอยู่บ่อย ๆ ($t = 10.85$, $r = .64$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันบังคับตนเองไม่ค่อยได้ ($t = 8.89$, $r = .59$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย ($t = 8.19$, $r = .61$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เวลาดีใจฉันรู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจฉันก็รู้สึกเสียใจมาก ($t = 7.27$, $r = .49$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. บางครั้งฉันรู้สึกว่าตนเองจะทำอะไรผิดอยู่เสมอ ($t = 9.03$, $r = .57$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันรู้สึกหวาดกลัวอยู่เสมอว่า พ่อ แม่ หรืออาจารย์จะลงโทษ ($t = 8.12$, $r = .55$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. บางครั้งฉันรู้สึกตัวเองเป็นคนไม่ดีเลย ($t = 5.85$, $r = .43$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. เมื่อเข้านอนตอนกลางคืน ฉันมักนอนไม่ค่อยหลับ เพราะคิดอะไรต่าง ๆ ($t = 6.54$, $r = .53$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันรู้สึกเพื่อน ๆ ไม่ใคร่อยากจะเล่นกับฉัน เพราะฉันเล่นผิดกติกาบ่อย ๆ ($t = 5.09$, $r = .37$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

ข้อบวก	
ข้อลบ	1 – 15

ชุดที่ 8 ความมุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...✓...ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 10 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. เมื่อฉันพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยากฉันจะเลิกทำโดยเร็ว ($t = 5.91$, $r = .27$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เมื่อทำงานใด ๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานดีที่สุด ($t = 7.32$, $r = .50$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. เมื่อทำงานใด ๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญ ($t = 8.43$, $r = .61$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใดฉันจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ ($t = 5.64$, $r = .46$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันชอบทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง ($t = 4.82$, $r = .37$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันให้ความสนใจกับงานที่ยากและท้าทายความสามารถ ($t = 6.25$, $r = .47$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันคิดว่าการเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญ ๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น
($t = 6.73$, $r = .47$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ($t = 7.32$, $r = .55$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เพื่อนคิดว่าฉันเป็นคนตั้งใจเรียนมาก ($t = 6.30$, $r = .40$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. หลายครั้งที่ข้าพเจ้าคิดว่า ความมุงานะในการเรียนเป็นสิ่งที่สูญเปล่า ($t = 5.41$, $r = .33$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันชอบฝันถึงชีวิตที่อยู่อย่างสบาย ๆ โดยไม่ต้องทำงาน ($t = 4.31$, $r = .28$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันรู้สึกว่าคุณเองมีค่าเมื่อได้ทำงานในหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด และประสบผลสำเร็จ
($t = 6.28$, $r = .42$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการเรียนเพื่ออนาคตที่ดี ($t = 7.07$, $r = .50$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. บ่อยครั้งที่ฉันรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจว่าจะเรียนได้ดีเพียงใด ($t = 5.46$, $r = .33$)

.....						
-------	-------	-------	--	-------	-------	-------

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ($t = 5.70$, $r = .36$)

..... |

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

ข้อบวก	2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 , 12 , 13 , 15
ข้อลบ	1 , 10 , 11 , 14

ชุดที่ 9 ฉันในปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...ลงบนเส้นคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 20 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ ($r = .36$)

..... |

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ถ้าฉันอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ฉันจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้ ($r = .41$)

..... |

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันมักจะจัดกระเป๋าหรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปโรงเรียนให้เสร็จในตอนเย็นเพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น ($r = .40$)

..... |

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันไม่รับประทานขนมที่ฉันชอบให้หมดในครั้งเดียว นอกจากว่าขนมนั้นจะเสียถ้าเก็บไว้นาน ($r = .19$)

..... |

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. เมื่อเวลาใกล้สอบ ฉันจะขยันมาเรียนเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เข้าใจบทเรียนที่ครูสอนและจะได้สอบได้คะแนนดี ($r = .38$)

..... |

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. เมื่อฉันขี้เกียจ ฉันจะไม่แปรงฟันในตอนเช้า ($r = .40$)

..... |

- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
7. ฉันมักจะลืมทำการบ้านเสมอ ($r = .58$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
8. ฉันกลัวสายตาเสียจึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด ($r = .32$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
9. เมื่อได้ขนมที่ฉันชอบ ฉันทนไม่ไหวที่จะต้องเก็บไว้กินทีละน้อย ($r = .27$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
10. ฉันชอบหุ้มปกหนังสือทุกเล่ม เพื่อให้หนังสือไม่เก๋าง่าย ($r = .33$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
11. ฉันทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อย ๆ ไว้กินพรุ่งนี้ ($r = .42$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
12. ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือเรียนจนสกปรก ($r = .42$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
13. ฉันอยากเรียนหนังสือมาก ๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดี ๆ ($r = .41$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
14. เมื่อมีคนขัดใจฉัน ฉันมักจะฉวยสิ่งของใกล้มือขว้างปาหรือทำลายเสมอ ($r = .60$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
15. ฉันไม่ชอบสอบตกจึงขยันทูหนังสือเรียน ($r = .45$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
16. แม้ร่างกายจะสกปรก ฉันก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ารู้สึกไม่อยากอาบน้ำ ($r = .44$)
- |
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันสนับสนุนการตรวจสอบราคาสินค้าก่อนซื้อ ($t = 3.83$, $r = .54$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันมักเตือนตัวเองให้ใช้ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น ($t = 2.77$, $r = .47$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันตั้งใจทำการบ้านและส่งงานตามที่กำหนดเสมอ ($t = 3.56$, $r = .43$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกสบายใจที่ได้นำเงินค่าขนมที่เหลือไปหยอดกระปุกออมสิน ($t = 2.87$, $r = .66$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันคิดว่าการใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์
($t = 2.24$, $r = .55$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันคิดว่าการประหยัดไฟฟ้ายังไม่ถึงเวลาที่ต้องทำแรงดันในขณะนี้ ($t = 2.29$, $r = .59$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของทัศนคติต่อพฤติกรรมการประหยัด	ข้อบวก	ข้อลบ
ด้านความรู้เชิงประเมินค่า	1, 2 , 8	9
ด้านความรู้สึก	3 , 7	
ด้านการมุ่งกระทำ	4 , 5 , 6	

ชุดที่ 11 การมีภูมิคุ้มกันตนในนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่า ตรงกับการมีภูมิคุ้มกันตนของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย...✓...ลงบนเส้นคำตอบ เพียงแห่งเดียวต่อข้อ มีจำนวน 45 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันคิดว่ามีโอกาสน้อยที่เรื่องดี ๆ จะเกิดขึ้นกับฉัน ($t = 5.8$, $r = 0.4$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันคิดว่าเพื่อนที่จับคบหามานานก็อาจเป็นคนที่กำลังคิดร้ายต่อฉัน ($t = 5.0$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันคิดว่า มีโอกาสน้อยที่ครอบครัวของฉันจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($t = 5.2$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ถึงแม้ฉันจะใช้ความพยายามมากขึ้นกว่านี้ก็ยังไม่ทำให้เกิดผลงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม ($t = 5.0$, $r = 0.6$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เป็นเรื่องยากที่ฉันจะมีสุขภาพแข็งแรงมากไปกว่าในปัจจุบัน ($t = 2.7$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันคิดว่า ฉันขาดความสามารถที่จะเผชิญกับปัญหาขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน ($t = 3.7$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเชื่อว่าปัญหาขัดแย้งระหว่างฉันกับคนในครอบครัวที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ชั่วคราวเท่านั้น ($t = 4.3$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันพยายามคิดในทางที่ดีไว้ก่อนเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา ($t = 2.9$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. บางครั้งการคิดอย่างมีความหวังว่าทุกอย่างจะคลี่คลายดีขึ้นทำให้ฉันสบายใจขึ้นมาก ($t = 3.8$, $r = 0.2$)

.....						
-------	-------	-------	--	-------	-------	-------

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
 10. ฉันเชื่อว่าปัญหาในครอบครัวที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องไม่ยากเกินไป ฉันสามารถแก้ไขได้
 ($t = 2.8$, $r = 0.2$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันเชื่อว่าฉันจะใช้เวลาไม่นานในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ๆ ($t = 4.3$, $r = 0.3$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันชอบเล่นเกมแบบการพนันหรือซื้อหวย เพราะต้องการเสี่ยงดวง ($t = 4.9$, $r = 0.4$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่สนใจว่าอาหารจะสะอาด และมีคุณค่าทางโภชนาการเพียงใด ขอเพียงรสชาติอร่อย
 ถูกปากก็พอ ($t = 4.7$, $r = 0.4$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันมักเลือกซื้อสิ่งของเครื่องใช้เฉพาะเมื่อมีการลดราคา แลกซื้อ หรือ แจกแถมเป็นส่วนใหญ่
 ($t = 1.9$, $r = -0.01$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันอยากเข้าร่วมกิจกรรมที่น่าตื่นเต้น เช่น รายการ fear factor เพราะมีโอกาสได้รับรางวัล
 ก่อนโต ($t = 5.2$, $r = 0.2$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

16. ฉันตั้งใจจะทำหน้าที่ของพลเมืองดี จึงไม่คิดที่จะละเมิดกฎหมายเสียเอง ($t = 3.3$, $r = 0.2$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

17. โรคเอดส์มีอันตรายมากจนฉันไม่คิดเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์กับใครที่ไม่แน่ใจว่าปลอดภัย
 ($t = 4.1$, $r = 0.4$)

..... |
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

18. ฉันจะระมัดระวังเรื่องการใช้รถใช้ถนนเป็นพิเศษเพราะอุบัติเหตุทางรถยนต์ไม่น่าเสี่ยงอย่างยิ่ง
 ($t = 3.3$, $r = 0.2$)

..... |

- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
19. แม้สมาชิกในครอบครัวของฉันมีสุขภาพดีกันทุกคน แต่ฉันก็เลือกที่จะใช้ช้อนกลาง
เมื่อรับประทานอาหารร่วมกัน ($t = 5.7$, $r = 0.3$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
20. ฉันกับสมาชิกในครอบครัวใช้สิ่งของร่วมกันจนเคยชิน แม้ยามเจ็บป่วยก็ยังใช้ร่วมกัน
($t = 4.5$, $r = 0.2$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
21. ฉันมักรับประทานอาหารฝรั่งจานด่วน เพราะดูมีรสนิยมนดี ($t = 4.3$, $r = 0.2$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
22. ฉันรู้ว่าการรับประทานอาหารร่วมกันโดยไม่ใช้ช้อนกลางเสี่ยงต่อการติดโรคแต่ฉันเกรงว่า
เพื่อนจะหาว่ารังเกียจ ($t = 3.9$, $r = 0.1$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
23. คนใกล้ชิดเห็นว่าฉันเป็นคนขี้ลืม ($t = 3.4$, $r = 0.2$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
24. ฉันทำของหายหลายครั้งเพราะลืมทิ้งไว้ ($t = 4.0$, $r = 0.2$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
25. คนใกล้ชิดมักทักว่าฉันชอบเหม่อลอย ขณะทำงาน ($t = 4.0$, $r = 0.2$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
26. ฉันมักนั่งรถโดยสารประจำทางเลยป้ายที่ต้องการจะลง ($t = 6.6$, $r = 0.4$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
27. ฉันเชื่อว่าความสุขเกิดจากการมีทรัพย์สิน เงินทองมาก ๆ ($t = 4.3$, $r = 0.3$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
28. ฉันช่วยเพื่อนปิดบังความผิด ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเพื่อนทำผิด ($t = 4.6$, $r = 0.4$)
- |
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

29. ฉันมีสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ฉันกำลังทำอยู่ได้เป็นเวลานาน ๆ ($t = 3.1$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

30. เมื่อมีเพื่อนชวนให้ซื้อสิ่งของใด ฉันจะคิดถึงประโยชน์ใช้สอยก่อน ($t = 2.4$, $r = 0.1$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

31. ฉันเชื่อว่าความเครียดที่เกิดขึ้น ฉันสามารถลด / ขจัดได้ด้วยตนเอง ($t = 5.6$, $r = 0.4$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

32. เมื่อฉันเกิดปัญหา ฉันจะพยายามตั้งสติก่อน ($t = 5.6$, $r = 0.4$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

33. ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถหาสาเหตุของความเครียดที่เกิดขึ้นกับฉันได้ ($t = 3.7$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

34. เมื่อเพื่อนมีปัญหา ฉันกล้าพาเขาไปขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ($t = 4.3$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

35. เมื่อฉันมีปัญหาด้านการเรียน ฉันกล้าขอคำแนะนำจากครู ($t = 3.6$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

36. เมื่อรู้สึกเครียดกับเรื่องหนึ่ง ฉันหันไปทำเรื่องอื่นที่ชอบแทนชั่วคราว ($t = 6.2$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

37. ฉันพยายามนอนหลับพักผ่อนมากขึ้น เมื่อรู้สึกเครียด ($t = 2.9$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

38. ฉันดูโทรทัศน์หรือฟังเพลง เพื่อลดการคิดถึงเรื่องที่ทำให้เครียด ($t = 5.2$, $r = 0.4$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

39. เมื่อเกิดปัญหา ฉันไม่รู้หนทางเข้าถึงแหล่งที่จะให้ความช่วยเหลือฉันได้ ($t = 3.0$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

40. ฉันไม่กล้าพูดคุยถึงความรู้สึกที่แท้จริงแม้กับผู้ใกล้ชิด ($t = 4.9$, $r = 0.3$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

41. เมื่อปัญหาขัดแย้งคลี่คลายลง ฉันมักเป็นฝ่ายเข้าไปพูดคุยกับเพื่อนก่อน ($t = 3.9$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

42. ความเครียดที่เกิดขึ้นกับฉัน ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความผิดพลาดของผู้อื่น
($t = -0.4$, $r = -0.1$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

43. แม้เพื่อนมองไม่เห็นว่าคุณทำดีกับเขา ฉันจะยังทำดีกับเขาต่อไป ($t = 5.1$, $r = 0.4$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

44. ฉันไม่ทราบจะไปขอความช่วยเหลือจากใคร เมื่อต้องการคำแนะนำปรึกษา ($t = 2.3$, $r = 0.2$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

45. ฉันหาบุคคลที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกัน เพื่อขอคำปรึกษา ($t = 2.6$, $r = 0.1$)

.....						
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง		ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของแบบวัด การมีภูมิคุ้มกันตนที่ดี	ข้อบก	ข้อลบ
1. ด้านการมองโลกในแง่ดี - กรณีทั่วไป - กรณีมีปัญหา	7 , 8 , 9 ,10 ,11	1 , 2 , 3 , 4 , 5 ,6
2. ด้านความชอบเสี่ยง - การหวังผลดีที่จะเกิดขึ้น กับ ตนในอนาคตแต่ความจริงไม่เป็น เช่นนั้น - การตระหนักผลที่เป็น อันตรายตามความเป็นจริง แต่ ต้องการความตื่นเต้นท้าทาย สนุก ไม่มีอันตราย หรือสิ่งเหล่านั้นบรรลุ จุดมุ่งหมายได้ยาก	16 , 17 , 18 , 19	20 , 21 22
- ความพร้อมที่จะแสดง พฤติกรรมเนื่องจากหวังในรางวัล/ การยอมรับจากผู้อื่น/เคยทำ พฤติกรรมเหล่านั้นสำเร็จ/ เคยเห็น ผู้อื่นทำสำเร็จมาแล้วในอดีต		12 , 13 , 14 , 15
3. ด้านสติ-สัมปชัญญะ - ทั่วไป - ไม่ลุ่มหลงไม่หลงผิด - สิ่งที่รู้ว่าเป็นข้อเท็จจริง - เป็นการรู้อย่างมีเหตุมีผล	29 30	23 , 24 , 25 , 26 27 , 28
4. ด้านความสามารถในการ จัดการกับปัญหาด้วยวิธีการที่ เหมาะสม - ความสามารถด้านการจัดการ กับความเครียด - ความสามารถด้านการจัดการ ความขัดแย้งระหว่างบุคคล - ความสามารถด้านการ แสวงหาการสนับสนุนทางสังคมจาก คนรอบข้าง	31 , 32 , 33 , 36 , 37 ,38 41 , 43 34 ,35 , 45	42 39 , 40 , 44

ชุดที่ 12 ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ให้เลือกตอบ ถูกหรือผิด และ มั่นใจหรือไม่มั่นใจ
 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงบนตารางมีจำนวน 13 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อคำถาม	ถูก	ผิด	มั่นใจ	ไม่มั่นใจ
1. ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($r = .22$)				
2. เปิดเครื่องปรับอากาศที่อุณหภูมิ 25 องศา ช่วยประหยัดได้ ($r = .33$)				
3. การประหยัดทำให้ชีวิตมีความสุขในภายหน้า ($r = .43$)				
4. การทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายสามารถลดค่าใช้จ่ายได้ ($r = .30$)				
5. การวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเองตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ ($r = .46$)				
6. การรู้สภาพรายได้และรายจ่ายครอบครัวของตนเอง เพื่อที่จะพอประมาณใช้จ่ายให้เพียงพอเหมาะสมกับ ฐานะของตนเอง ($r = .54$)				
7. สินค้าต่างประเทศมีราคาแพงกว่า ($r = .26$)				
8. ควรตากผ้าในห้องปรับอากาศ ($r = .47$)				
9. น้ำแข็งที่เกาะหนาในช่องแข็งจะช่วยให้ตู้เย็นไม่ ทำงานหนักจนเกินไป ($r = .34$)				
10. การประหยัดคือไม่ใช้จ่ายเงินเลย ($r = .29$)				

ผังแบบวัด

ข้อบวก	1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7
ข้อลบ	8 , 9 , 10

ตาราง 2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ตัวแปร	ชื่อแบบวัด	จำนวนข้อ ทดลอง	จำนวนข้อ ที่ใช้จริง	พิสัยคะแนน	พิสัยค่า Item-total Correlation (r)	ค่าความเชื่อมั่น Reliability (α)
1	พฤติกรรมการประหยัดเวลา*	ฉันกับเวลา	19	10	6 - 60	.25 - .53	.72
2	พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย*	การใช้จ่ายของฉัน	20	9	6 - 54	.21 - .52	.82
3	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน(ข้อ1-15)	เยาวชนกับประสบการณ์ทางบ้าน	15	15	15 - 90	.07 - .34	.89
	การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (ข้อ16-30)	เยาวชนกับประสบการณ์ทางบ้าน	15	15	15 - 90	.01 - .36	.88
4	การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว*	การรับรู้อิทธิพลจากครอบครัว	18	10	6 - 60	.27 - .62	.79
5	การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประหยัดจากโรงเรียน*	ฉันกับประสบการณ์จากโรงเรียน	12	11	6 - 66	.31 - .71	.88
6	การปฏิบัติทางพุทธ	ฉันกับศาสนา	10	10	6 - 60	.11 - .60	.78
7	สุขภาพจิต	ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเอง	15	15	15 - 90	.37 - .64	.86
8	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ความมุ่งมั่นในการทำงาน	15	15	15 - 90	.27 - .61	.82
9	ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	ฉันในปัจจุบันและอนาคต	20	20	6 - 60	.34 - .57	.64
10	ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ*	ความคิดเห็นของฉัน	18	9	6 - 54	.43 - .66	.83
11	การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	การมีภูมิคุ้มกันตนเองในนักเรียน	45	45	45 - 270	.1 - .4	.65
12	ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*	ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	13	10	4 - 40	.22 - .47	.70

* แบบวัดที่สร้างขึ้นเอง

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามระดับ
ผลการเรียนฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	12	11
ผลการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ						
สูง	ต่ำ	21	61	38.55	0.74	0.98	2.47*
สูง	สูง	22	214	37.81		0.24	1.73*
ต่ำ	สูง	12	119	37.57			1.49*
ต่ำ	ต่ำ	11	82	36.08			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
เพศฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	11	12
เพศ	ฐานะทางเศรษฐกิจ						
หญิง	ต่ำ	21	70	39.55	3.51*	3.87*	3.94*
หญิง	สูง	22	165	36.04		0.36	0.43
ชาย	ต่ำ	11	73	35.68			0.07
ชาย	สูง	12	168	35.61			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
ระดับผลการเรียนฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	11	12
ผลการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ						
สูง	ต่ำ	21	61	40.00	3.45*	4.77*	4.90*
สูง	สูง	22	214	36.55		1.32	1.45
ต่ำ	ต่ำ	11	82	35.23			0.13
ต่ำ	สูง	12	119	35.10			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
เพศระดับผลการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน

เพศ	กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	212	122	121	222	112	211	111
	ผลการ เรียน	ฐานะทาง เศรษฐกิจ										
หญิง	สูง	ต่ำ	221	45	39.47	1.20	1.35	1.84	1.97	2.59*	3.11*	3.68*
หญิง	ต่ำ	สูง	212	37	38.27		0.15	0.64	0.77	1.39	1.91	2.48*
ชาย	สูง	สูง	122	86	38.12			0.49	0.62	1.24	1.76	2.33*
ชาย	สูง	ต่ำ	121	16	37.63				0.13	0.75	1.27	1.84
หญิง	สูง	สูง	222	128	37.50					0.62	1.14	1.71
ชาย	ต่ำ	สูง	112	82	36.88						0.52	1.01
หญิง	ต่ำ	ต่ำ	211	25	36.36							0.57
ชาย	ต่ำ	ต่ำ	111	57	35.79							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง -
ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	มาก	22	89	45.19	1.17	7.87*	9.59*
แบบอย่าง ฯ	มาก	12	125	44.02		6.70*	8.42*
แบบอย่าง ฯ	น้อย	11	133	37.32			1.72*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	น้อย	21	129	35.60			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนหญิง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	73	46.56	2.93 [*]	7.02 [*]	11.64 [*]
แบบอย่าง ๙	มาก	12	67	43.63		4.09 [*]	8.71 [*]
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	43	39.54			4.62 [*]
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	52	34.92			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกันในกลุ่มการศึกษาของบิดาสอง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	6	50.83	5.91 [*]	12.42 [*]	18.33 [*]
แบบอย่าง ๙	มาก	12	25	44.92		6.51 [*]	12.42 [*]
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	51	38.41			5.91 [*]
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	12	32.50			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง -
ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
แตกต่างกันในกลุ่มการศึกษาของมารดาสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	7	50.29	5.64*	11.75*	16.13*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	34	44.65		6.11*	10.49*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	52	38.54			4.38*
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	19	34.16			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง -
ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน
แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
แบบอย่าง ๙	มาก	12	58	44.47	5.53*	8.20*	8.42*
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	16	38.94		2.67*	2.89*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	90	36.27			0.22
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	77	36.05			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียงและการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนแตกต่างกันในกลุ่มระดับผลการเรียนสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	62	47.34	3.12*	8.34*	8.83*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	85	44.22		5.22*	5.71*
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	44	39.00			0.49
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	84	38.51			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	11	21	22
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
แบบอย่าง ๙	มาก	12	58	201.36	23.45*	28.27*	33.11*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	90	177.91		4.82	9.66*
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	77	173.09			4.84*
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	16	168.25			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีพิจารณาตามนักเรียน
ที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการ
ฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนหญิง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	21	11	12
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	มาก	22	73	196.29	5.29	6.17*	8.44*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	น้อย	21	52	191.00		0.88	3.15
แบบอย่าง ฯ	น้อย	11	43	190.12			2.27
แบบอย่าง ฯ	มาก	12	67	187.85			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่
อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรม
เรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
แบบอย่าง ฯ	มาก	12	58	39.16	0.22	2.56*	3.37*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	มาก	22	16	38.94		2.34*	3.15*
แบบอย่าง ฯ	น้อย	11	90	36.60			0.81
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	น้อย	21	77	35.79			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง -ไม่ใช้แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนหญิง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	11	12	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช้แบบอย่าง ๙	มาก	22	73	40.66	3.64*	3.67*	4.83*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	43	37.02		0.03	1.19*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	67	36.99			1.16*
ไม่ใช้แบบอย่าง ๙	น้อย	21	52	35.83			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช้แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนระดับผลการเรียนสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช้แบบอย่าง ๙	มาก	22	62	40.73	2.69*	3.63*	4.77*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	85	38.04		0.94	2.08*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	84	37.10			1.14*
ไม่ใช้แบบอย่าง ๙	น้อย	21	44	35.96			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	53	40.32	2.23*	3.40*	4.54*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	103	38.09		1.17	2.31*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	110	36.92			1.14
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	67	35.78			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	36	40.39	2.84*	4.52*	4.55*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	22	37.55		1.68*	1.71*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	23	35.87			0.03
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	62	35.84			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	6	40.83	2.67*	3.52*	5.08*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	25	38.16		0.85	2.41
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	51	37.31			1.56
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	12	35.75			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	83	40.31	2.36*	3.93*	4.50*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	100	37.95		1.57*	2.14*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	82	36.38			0.57
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	117	35.81			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาดำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	82	40.38	2.03*	4.18*	4.80*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	91	38.35		2.15*	2.77*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	81	36.20			0.62
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	110	35.58			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง-ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	11	22	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
แบบอย่าง ๙	มาก	12	58	39.67	4.61*	6.48*	7.16*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	90	35.06		1.87	2.55*
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	16	33.19			0.68
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	77	32.51			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับ
การฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนระดับผลการเรียนสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	มาก	22	62	41.60	3.31*	6.26*	6.41*
แบบอย่าง ฯ	มาก	12	85	38.29		2.95	3.1*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	น้อย	21	44	35.34			0.15
แบบอย่าง ฯ	น้อย	11	84	35.19			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับ
การฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	มาก	22	7	46.29	9.5*	10.50*	11.29*
แบบอย่าง ฯ	มาก	12	34	36.79		1.00	1.79*
ไม่ใช่แบบอย่าง ฯ	น้อย	21	19	35.79			0.79
แบบอย่าง ฯ	น้อย	11	52	35.00			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับ
การฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	36	42.69	3.78*	7.04*	8.66*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	22	38.91		3.26*	4.88*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	23	35.65			1.62
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	62	34.03			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประเภทแบบอย่างพอเพียง - ไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง และการได้รับ
การฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
ประเภทโรงเรียน	การฝึกอบรม						
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	มาก	22	6	48.67	9.99*	13.45*	14.50*
แบบอย่าง ๙	มาก	12	25	38.68		3.46	4.51*
แบบอย่าง ๙	น้อย	11	51	35.22			1.05
ไม่ใช่แบบอย่าง ๙	น้อย	21	12	34.17			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตาม
นักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
เห็นแบบอย่าง ๗	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
มาก	สูง	22	42	41.71	2.78*	6.24*	8.34*
น้อย	สูง	12	17	38.93		3.46*	5.56*
น้อย	ต่ำ	11	68	35.47			2.10*
มาก	ต่ำ	21	16	33.37			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่
เห็นแบบอย่างจากครอบครัว และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	22
เห็นแบบอย่าง ๗	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
มาก	ต่ำ	21	16	39.03	1.57*	2.09*	2.98*
น้อย	สูง	12	17	37.46		0.52	1.41
น้อย	ต่ำ	11	68	36.94			0.89
มาก	สูง	22	42	36.05			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	12	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	ต่ำ	21	68	39.50	0.36	2.42*	3.92*
สูง	สูง	22	148	39.14		2.06*	3.56*
ต่ำ	สูง	12	55	37.08			1.50*
ต่ำ	ต่ำ	11	196	35.58			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	12	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	ต่ำ	21	25	40.47	1.43	3.01*	4.79*
สูง	สูง	22	46	39.04		1.58	3.36*
ต่ำ	สูง	12	21	37.46			1.78*
ต่ำ	ต่ำ	11	145	35.68			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	12	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง						
สูง	ต่ำ	21	17	42.13	4.02 [*]	5.95 [*]	6.58 [*]
สูง	สูง	22	40	38.11		1.93 [*]	2.56 [*]
ต่ำ	สูง	12	25	36.18			0.63
ต่ำ	ต่ำ	11	112	35.55			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	12	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง						
สูง	ต่ำ	21	52	39.46	0.68	1.74 [*]	3.80 [*]
สูง	สูง	22	106	38.78		1.06	3.12 [*]
ต่ำ	สูง	12	38	37.72			2.06 [*]
ต่ำ	ต่ำ	11	128	35.66			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่ติดตามการศึกษาต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	22	12	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	ต่ำ	21	52	40.69	1.43*	4.28*	5.16*
สูง	สูง	22	117	39.26		2.85*	3.73*
ต่ำ	สูง	12	43	36.41			0.88
ต่ำ	ต่ำ	11	163	35.53			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	222	122	121	212	112	211	111
เห็นแบบอย่าง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน										
มาก	สูง	ต่ำ	221	47	40.19	0.85	1.24	1.38	1.99	4.22	4.50	4.72
มาก	สูง	สูง	222	109	39.34		0.39	0.53	1.14	3.37	3.65	3.87
น้อย	สูง	สูง	122	39	38.95			0.14	0.75	2.98	3.26	3.48
น้อย	สูง	ต่ำ	121	21	38.81				0.61	2.84	3.12	3.34
มาก	ต่ำ	สูง	212	25	38.20					2.23	2.51	2.73
น้อย	ต่ำ	สูง	112	30	35.97						0.28	0.50
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	37	35.69							0.28
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	129	35.47							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดเวลาพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง

กลุ่ม			รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	221	222	212	121	211	112	111
เห็นแบบอย่าง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง										
น้อย	สูง	สูง	122	21	40.05	0.02	0.51	0.93	2.74 [*]	3.90 [*]	4.28 [*]	5.19 [*]
มาก	สูง	ต่ำ	221	35	40.03		0.49	0.91	2.72 [*]	3.88 [*]	4.26 [*]	5.17 [*]
มาก	สูง	สูง	222	87	39.54			0.42	2.23 [*]	3.39 [*]	3.77 [*]	4.68 [*]
มาก	ต่ำ	สูง	212	17	39.12				1.81	2.97 [*]	3.35 [*]	4.26 [*]
น้อย	สูง	ต่ำ	121	16	37.31					1.16	1.54	2.45 [*]
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	33	36.15						0.38	1.29
น้อย	ต่ำ	สูง	112	13	35.77							0.91
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	51	34.86							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัว และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช้แบบอย่างพอเพียง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
เห็นแบบอย่าง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
มาก	สูง	22	69	39.31	3.01 [*]	5.28 [*]	6.13 [*]
น้อย	สูง	12	36	36.30		2.27 [*]	3.12 [*]
น้อย	ต่ำ	11	74	34.03			0.85
มาก	ต่ำ	21	34	33.18			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียน
ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัวย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียน
ชาย

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	21	11	12
เห็นแบบอย่าง ๙	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
มาก	สูง	22	13	39.03	3.56*	3.71*	5.04*
มาก	ต่ำ	21	51	35.47		0.15	1.48
น้อย	ต่ำ	11	94	35.32			1.33
น้อย	สูง	12	12	33.99			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียน
ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัวย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียน
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
เห็นแบบอย่าง ๙	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
มาก	สูง	22	31	45.27	8.18*	10.64*	10.76*
น้อย	สูง	12	27	37.09		2.46	2.58
มาก	ต่ำ	21	23	34.63			0.12
น้อย	ต่ำ	11	62	34.51			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัวยุคใหม่ และลักษณะมุ่งอนาคตความมุ่งมั่นแตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
เห็นแบบอย่าง ๗	มุ่งอนาคตความมุ่งมั่น						
มาก	สูง	22	47	40.50	3.35*	7.32*	8.51*
น้อย	สูง	12	46	37.15		3.97*	5.16*
น้อย	ต่ำ	11	64	33.18			1.19
มาก	ต่ำ	21	56	31.99			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดการครอบครัวยุคใหม่ และลักษณะมุ่งอนาคตความมุ่งมั่น แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
เห็นแบบอย่าง ๗	มุ่งอนาคตความมุ่งมั่น						
มาก	สูง	22	30	39.67	3.39*	4.92*	6.76*
น้อย	สูง	12	35	36.28		1.53	3.37*
น้อย	ต่ำ	11	83	34.75			1.84
มาก	ต่ำ	21	46	32.91			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนรวม

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	สูง	22	148	40.06	3.66*	5.63*	5.99*
ต่ำ	สูง	12	55	36.40		1.97*	2.33*
สูง	ต่ำ	21	68	34.43			0.36
ต่ำ	ต่ำ	11	196	34.07			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	สูง	22	69	42.12	6.59*	8.63*	10.44*
ต่ำ	สูง	12	24	35.53		2.04	3.85*
สูง	ต่ำ	21	36	33.49			1.81
ต่ำ	ต่ำ	11	84	31.68			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนหญิง

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	11	21
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	สูง	22	102	41.80	5.70*	6.56*	8.92*
ต่ำ	สูง	12	34	36.10		0.86	3.22*
ต่ำ	ต่ำ	11	51	35.24			2.36*
สูง	ต่ำ	21	43	32.88			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	สูง	22	40	41.02	6.09*	6.44*	7.95*
ต่ำ	สูง	12	25	34.93		0.35	1.86
สูง	ต่ำ	21	17	34.58			1.51
ต่ำ	ต่ำ	11	112	33.7			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 69 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	สูง	22	117	40.26	3.94 [*]	5.70 [*]	6.37 [*]
ต่ำ	สูง	12	43	36.32		1.76	2.43 [*]
สูง	ต่ำ	21	52	34.56			0.67
ต่ำ	ต่ำ	11	163	33.89			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 70 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคตควบคุมตน						
สูง	สูง	22	108	40.48	4.25 [*]	5.95 [*]	6.36 [*]
ต่ำ	สูง	12	36	36.23		1.70	2.11 [*]
สูง	ต่ำ	21	56	34.53			0.41
ต่ำ	ต่ำ	11	155	34.12			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 71 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียน
ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม
ตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ใช่แบบอย่างพอเพียง

กลุ่ม			รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	122	112	212	121	221	111	211
เห็น แบบอย่าง	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคต ควบคุมตน										
มาก	สูง	สูง	222	33	40.67	7.27	9.97	10.52	11.67	12.88	13.51	14.67
น้อย	สูง	สูง	122	13	37.39		2.70	3.25	4.40	5.61	6.24	7.40
น้อย	ต่ำ	สูง	112	10	37.30			0.55	1.70	2.91	3.54	4.70
มาก	ต่ำ	สูง	212	11	36.82				1.15	2.36	2.99	4.15
น้อย	สูง	ต่ำ	121	12	35.67					1.21	1.84	3.00
มาก	สูง	ต่ำ	221	51	34.12						0.63	1.79
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	94	33.34							1.16
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	13	32.31							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 72 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียน
ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม
ตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนชาย

กลุ่ม			รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	221	112	212	121	211	111	122
เห็น แบบอย่าง	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคต ควบคุมตน										
มาก	สูง	สูง	222	33	40.67	3.28	3.37	3.85	5.00	6.55	7.33	8.36
มาก	สูง	ต่ำ	221	13	37.39		0.09	0.57	1.72	3.27	4.05	5.08
น้อย	ต่ำ	สูง	112	10	37.30			0.48	1.63	3.18	3.96	4.99
มาก	ต่ำ	สูง	212	11	36.82				1.15	2.70	3.48	4.51
น้อย	สูง	ต่ำ	121	12	35.67					1.55	2.33	3.36
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	51	34.12						0.78	1.81
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	94	33.34							1.03
น้อย	สูง	สูง	122	13	32.31							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 73 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียน
ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

กลุ่ม			รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	122	121	212	112	211	111	121
เห็น แบบอย่าง	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคต ควบคุมตน										
มาก	สูง	สูง	222	22	43.59	3.28	3.37	3.85	5.00	6.55	7.33	8.36
น้อย	สูง	สูง	122	18	38.44		0.09	0.57	1.72	3.27	4.05	5.08
น้อย	สูง	ต่ำ	121	5	37.00			0.48	1.63	3.18	3.96	4.99
มาก	ต่ำ	สูง	212	8	35.75				1.15	2.70	3.48	4.51
น้อย	ต่ำ	สูง	112	17	34.12					1.55	2.33	3.36
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	34	33.65						0.78	1.81
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	78	32.50							1.03
มาก	สูง	ต่ำ	221	12	32.17							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 74 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตามนักเรียน
ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม
ตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจสูง

กลุ่ม			รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	212	122	112	211	121	221	111
เห็น แบบอย่าง	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคต ควบคุมตน										
มาก	สูง	สูง	222	84	40.77	3.50	4.81	5.27	5.28	5.95	7.40	7.66
มาก	ต่ำ	สูง	212	22	37.27		1.31	1.77	1.78	2.45	3.90	4.16
น้อย	สูง	สูง	122	22	35.96			0.46	0.47	1.14	2.59	2.85
น้อย	ต่ำ	สูง	112	16	35.50				0.01	0.68	2.13	2.39
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	47	35.49					0.67	2.12	2.38
น้อย	สูง	ต่ำ	121	11	34.82							
มาก	สูง	ต่ำ	221	41	33.37							
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	81	33.11							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 75 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายพิจารณาตาม
นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต
ควบคุมตน แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง

กลุ่ม			รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	112	211	212	221	122	121	111
เห็น แบบอย่าง	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	มุ่งอนาคต ควบคุมตน										
มาก	สูง	สูง	222	25	41.56	1.56	3.16	4.76	4.81	4.89	8.56	9.47
น้อย	ต่ำ	สูง	112	2	40		1.60	3.20	3.25	3.33	7.00	7.91
มาก	ต่ำ	ต่ำ	211	10	38.40			1.60	1.65	1.73	5.40	6.31
มาก	ต่ำ	สูง	212	10	36.80				0.05	0.13	3.80	4.71
มาก	สูง	ต่ำ	221	8	36.75					0.08	3.75	4.66
น้อย	สูง	สูง	122	6	36.67						3.67	4.85
น้อย	สูง	ต่ำ	121	8	33.00							0.91
น้อย	ต่ำ	ต่ำ	111	23	32.09							

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกิ่งอ้อ มะลินิล
วันเดือนปีเกิด	12 เมษายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	32/3 หมู่ 2 อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดสิงห์ (แจ่มชื่นวิทยาคม)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จาก วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ
พ.ศ. 2543	ค.บ. สาขาการวัดผลการศึกษา จาก สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2552	วท.ม. สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ